

Kutná Hora
historické jádro města
s chrámem sv. Barbory a katedrálou P. Marie v Sedlci

Zpráva o průběžném sledování památky zapsané na Seznamu
světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO za rok 2008

rozšířená verze s doplňky

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze
duben 2009

Obsah :	1. Úvod, str. 4
	2. Prohlášení o hodnotách
	2.1 Zdůvodnění zápisu a uplatněných kritérií, str. 4
	2.2 Posouzení zápisu do seznamu světového dědictví, str. 5
	2.3 Vymezení památky, str. 5
	2.4 Charakteristika a vývoj ochranného pásma, str. 6
	2.5 Společenská vůle k ochraně památky UNESCO, str. 7
	2.6 Právní stav a řídicí normy, str. 9
	3. Prohlášení o celistvosti a autenticitě
	3.1 Celkový odhad uchování hodnot, str. 9
	3.2 Zachování celistvosti, str. 10
	3.3 Autenticita památky, str. 10
	3.4 Počet a druhy památek, str. 10
	4. Správa a odpovědnost, financování, kulturní a společenský život ve městě
	4.1 Charakteristika sídla a jeho právní postavení, vztahy a aktivity, str. 11
	4.2 Typy vlastnictví, str. 16
	4.3 Zdroje financování, str. 16
	4.4 Plánování, str. 17
	4.5 Spolupráce orgánů a organizací zabývajících se ochranou památek, str. 17
	4.6 Systém dotací vlastníkům památek, str. 18
	4.7 Informační servis, str. 20
	4.8 Označení jednotlivých památek i města jako celku, str. 22
	4.9 Bibliografie, str. 23-24
	4.10 Průzkumy, archeologie, objevy, str. 25-27
	5. Faktory ovlivňující památku
	5.1 Životní prostředí a přírodní vlivy, str. 27-29
	5.2 Stavební rozvoj a změna potřeb, str. 29-31
	5.3 Objekty nevyužité nebo využitě nevhodně, str. 31-33
	5.4 Objekty likvidované nebo naopak nově postavené, str. 33-34
	5.5 Složení a počet obyvatel, str. 34-35
	5.6 Úroveň vzdělání a zaměstnanost, str. 35-39
	5.7 Zatížení turistickým ruchem, str. 39-44
	5.8 Vývoj kriminality a zajištění bezpečí, str. 44-45
	6. Sledování památky (monitoring)
	6.1 Organizační zajištění, str. 46
	6.2 Metodická příprava, str. 46
	6.3 Přehled sledování hlavních oblastí, tvořících charakter a podstatu památky, str. 46-52
	6.4 Přehled nejvýznamnějších stavebních a restaurátorských zásahů, str. 53
	7. Závěry a doporučená opatření
	7.1 Hlavní závěry, str. 54
	7.2 Dílčí závěry podle jednotlivých bodů zprávy, str. 54-59
	7.3 Záměry budoucí činnosti, str. 59
	7.4 Instituce odpovědné za realizaci, str. 60
	7.5 Harmonogram realizace, str. 60
	7.6 Potřeby mezinárodní pomoci, str. 60

8. Přílohy

8.1 Fotodokumentace, str.61-62

8.2 Doplnující údaje o městu, str.63-72

1. Úvod

1.1 Název smluvního státu : Česká republika

1.2 Název památky UNESCO odpovídající zápisu do seznamu :

Kutná Hora – historické jádro města s chrámem sv. Barbory a katedrálou Panny Marie v Sedlci

1.3 Polohové určení :

Středočeský kraj (region), okres Kutná Hora, město Kutná Hora

Hranice městské památkové rezervace jsou polohově vymezeny takto :

Sever 49°57'09'' severní šířky

Jih 49°56'40'' severní šířky

Západ 15°15'51'' východní délky

Východ 15°16'40'' východní délky

Katedrála P. Marie v Sedlci, určen je přibližný střed objektu:

49°57'41'' severní šířky

15°17'28'' východní délky

Nadmořská výška : 254 m n. m.

Rozloha památky : rozloha MPR Kutná Hora je cca 61 ha

1.4 Datum zápisu na seznam : 9. prosince 1995, C 732

1.5 Organizace pověřená monitoringem :

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, oddělení monitoringu a preventivní ochrany památek

1.6 Datum zprávy : duben 2009

1.7 Podpis za členský stát : tato zpráva je vnitřním materiálem, určeným pouze pro Ministerstvo kultury ČR a zároveň je podkladem pro budoucí zprávu periodickou

2. Prohlášení o hodnotách

2.1 Zdůvodnění zápisu a uplatněných kritérií : Historické jádro města Kutná Hora spolu s konventním chrámem Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci bylo zařazeno do Seznamu světového kulturního dědictví podle příslušné směrnice UNESCO. Důvodem bylo přiznání mimořádné hodnoty tomuto urbanistickému celku, významnému svojí vlastní historií i aktivní úlohou v dějinách Českého království. Zde byla ostatně Kutná Hora po celý středověk díky svému mimořádnému bohatství druhým nejvýznamnějším městem hned po Praze. Oceněn byl složitý urbanistický a architektonický vývoj i umístění tohoto atraktivního města, položeného v působivém a poměrně málo dotčeném krajinném prostředí s obdivuhodnými panoramatickými pohledy.

Při zápisu byla Kutné Hoře přiznána dvě kritéria. Je to kritérium (ii), týkající se významného kulturního projevu v oblasti architektury, urbanismu a techniky v určitém časovém období nebo lokalitě. Kutná Hora, která za svůj specifický vznik vděčí mimořádně bohatému nálezu ložisek stříbra, byla ve své době místem největší středověké těžby tohoto vzácného kovu. Takto získané bohatství zde umožnilo zprvu velice živelný, ale později již promyšlený nebývalý rozvoj unikátního městského organismu. Jeho zástavba se zejména v období pozdní gotiky svojí kvalitou vymykala srovnání s jinými českými městy.

Odpovídající rozvoj zde prodělalo i výtvarné umění, projevující se nejvyššími formami a bohatstvím příkladů. Častými ukázkami lze doložit souvislost s evropským uměleckým vývojem a u některých děl je dokonce možno uvažovat o přímém vlivu na jeho utváření.

Rovněž druhé použité kritérium (iv), charakterizované vynikajícími příklady určitého typu budovy nebo architektonického souboru jako dokladu významného období historie lidstva, zde bylo použito oprávněně. V případě Kutné Hory je zvláště významnou skutečností, že na poměrně malém prostoru se nachází dvě středověké katedrály. První z nich, chrám v Sedlci, je navíc dobou svého vzniku první z českých katedrál. Svoji polohou je podle některých pramenů dokonce nejvýchodněji postavenou katedrálou v Evropě. Významnou etapou v její historii je i obnova a restaurování do stylizované středověké podoby v období vrcholného baroka, tuto úpravu je samo o sobě možno chápat jako velice časný projev péče o památky. Druhá zdejší katedrála, chrám svaté Barbory, je mimořádná nejen svojí architektonickou hodnotou a uměleckou výzdobou, ale i okolnostmi vzniku. Tato mohutná, velkolepá a nákladná stavba byla vztyčena bez přímé církevní potřeby. Hlavním důvodem pro její stavbu pravděpodobně byla zejména silná snaha o výrazné reprezentování bohatého města. Je tedy z funkčního hlediska památkem úsilí mocného města o nejvyšší kulturní projev. Kritérium lze úspěšně vztáhnout i na další oblast, zvláštním fenoménem pro Kutnou Horu je ojedinělý technologický soubor pozůstatků po těžbě, zpracování a využití stříbra. Významná je zejména skutečnost, že těžba dala základ vzniku v celém tehdejší světě po dvě století uznávané a respektované měně, Pražskému groši. Tím se však již dostáváme do oblasti jen výjimečně při hodnocení světových památek používaného kritéria (vi), které ale v případě Kutné Hory přímo použito nebylo.

Je možno nadále konstatovat, že přiznání zmíněných dvou kritérií při zápisu bylo plně oprávněné a že charakterizující hodnoty památky trvají v plné míře.

2.2 Posouzení zápisu do Seznamu světového dědictví : Uskutečněný zápis je ve své podobě a rozsahu vyhovující a plně odpovídá požadavkům na ochranu historického jádra města Kutné Hory jako celku i jeho jednotlivých součástí. Není však dosud ještě znám plný rozsah zachovaných důlních děl v podzemí, který pravděpodobně přinese mnohá překvapení a může znamenat případnou nutnost rozšíření této ochrany v budoucnosti.

Za památku UNESCO je kromě vlastního města Kutná Hora prohlášen i cisterciácký kostel, katedrála P. Marie v Sedlci, původní samostatná obec, která je dnes součástí Kutné Hory. Toto prohlášení se však vztahuje pouze na objekt kostela, nezahrnuje žádnou z dalších budov bývalého konventu ani ostatní zástavbu této významné historické obce. Vzhledem k jejímu mimořádnému památkovému významu i ke skutečnosti, že se nachází přímo v ochranném pásmu města Kutné Hory, považujeme za nutné zamyslet se při vhodné budoucí příležitosti nad možností případného rozšíření památky.

2.3 Vymezení památky : Památka UNESCO Kutná Hora respektuje hranici městské památkové rezervace vyhlášené v roce 1950. Její průběh je popsán již v Základní zprávě sledování památky světového kulturního dědictví z března 2000. Zde jsou uvedeny i určité připomínky a návrh na úpravu této hranice. Tyto připomínky i nadále sledujeme jako oprávněné a považujeme za důležité zabývat se možným rozšířením hranice MPR, které by znamenalo zcela logické sledování přirozených a historických hranic jádra tohoto městského celku. V tomto smyslu je možno konstatovat, že rozsah památkové rezervace je zažitým způsobem vnímán v této podobě jak odborníky, tak i veřejností a právně platné vymezení, určené při vyhlášení v roce 1961, je v některých úsecích v podstatě nelogické až násilné. Přesto zatím nebyly podniknuty žádné kroky v tomto smyslu, v první řadě by měl být proveden základní rozbor možných dopadů takového opatření.

V městské památkové rezervaci se nachází celkem 316 památek, jednotlivých objektů nebo jejich souborů, z kulturních památek v sousedním Sedlci, dnes části města Kutná Hora je památkou UNESCO prohlášen kostel Nanebevzetí P.Marie. Památka UNESCO tak sestává celkem z 317 nemovitých kulturních památek. Ve sledovaném období nedošlo k úbytku tohoto fondu.

2.4 Charakteristika a vývoj ochranného pásma :

Ochranné pásmo Městské památkové rezervace Kutná Hora a tím i památky UNESCO bylo vymezeno celkem logicky a v dostatečné dimenzi. Snaží se obsáhnout celé území, podstatné pro vnímání historického městského celku s jeho specifiky. Využívá i přírodních zvláštností zdejšího terénu, který je v případě Kutné Hory z větší části poměrně výrazně modelován. Při jeho dalším respektování může být zaručeno zachování panoramatu města v jeho unikátně dochované podobě. Součástí ochranného pásma jsou také poměrně rozlehlé plochy obytné individuální zástavby, bytových domů, které jsou samy o sobě poměrně kvalitním územím. Rovněž sem, a to celkem právem s ohledem k nutnosti obsáhnout a spojit logický celek, náleží i problematičtější místa, kterými je panelové sídliště a území s výrobní zónou.

Bezesporu nejhodnotnější částí ochranného pásma jsou dva protilehlé úseky, situované na severním a jižním okraji. Na severu jsou to pozvolné stráně, svažující se k městu, pokryté z větší části zahradami, sady a zemědělsky obdělávanými plochami. Odsud se otevírají unikátní pohledy na vlastní střed města a na jeho hlavní dominanty. Je možno bez větší nadsázky konstatovat, že zdaleka ne všechna historická města v České republice mají takto intaktně dochováno své původní okolí. Je ale zároveň reálné nebezpečí dohledné změny tohoto stavu, neboť vlastníci některých pozemků v tomto místě si jsou velmi dobře vědomi jejich mimořádné ceny jako potencialních parcel pro atraktivní obytnou výstavbu. Při předchozím zpracování územního plánu již bylo v části tohoto cenného území umožněna výstavba rodinných domů. I přes snahu o důsledné regulování obdobných záměrů pravděpodobně postupně bude docházet k určité změně charakteru mimořádně cenného místa, přičemž důvodem jsou zde pouze čistě soukromé zájmy. Z titulu ochrany Městské památkové rezervace ani památky Světového dědictví nelze dosáhnout stoprocentního zakonzervování dochovaného stavu, je přirozené a zřejmě správné počítat s běžným vývojem živého sídla, kterým bezesporu Kutná Hora je a bude i nadále. Vyčlenění ploch pro novou výstavbu z tohoto mimořádně dochovaného přírodního okolí města je ale nutno považovat za příliš razantní a bude třeba uplatnit při jeho regulaci všechny dostupné prostředky.

Úsek ochranného pásma na jih od Městské památkové rezervace je rovněž výjimečně dochovaným přírodním prostředím. Od předchozího, jehož charakter odpovídá nejlépe pojmu „kulturní krajina“, má však značně odlišný ráz. Údolí potoka Vrchlice, protékajícího při jižní hranici města, je hluboce zaříznutým útvarem s lesním porostem na své vnější straně a je dosti unikátním celkem „divoké přírody“ v těsném dotyku většího sídla, města. Vlastní tok je rovněž lemován bohatou vegetací a terén je zde rozbrázděn pozůstatky po středověké těžbě. Na jihozápadní straně přechází do dalších zajímavých partií, tvořících rovněž přirozené přírodní prostředí historického města, v němž se nachází významná památka, gotický kostel Nejsvětější Trojice. V této oblasti se dosud neprojevují příliš vysoké tlaky na novou výstavbu, ale i přesto zde již k částečným změnám došlo.

Zbývá část hranice ochranného pásma již prochází územím více či méně zastavěným. Na západní straně je to oblast čtvrti Žižkov s drobnější zástavbou, která i přes terénní polohu výškově nadřazenou historickému jádru města nepůsobí nijak výrazně rušivým dojmem. Tento úsek končí cennou lokalitou při kostele Věch Svatých s městským hřbitovem a dále navazujícími již zmíněnými rozsáhlými zelenými plochami. Na severovýchodní straně je dosti rozsáhlá zástavba jako výsledek rozvoje města zejména v období mezi válkami a zde vzniklo i kutnohorské bytové sídliště Šipší. Tímto směrem je ochranné pásmo výrazně protaženo a zahrnuje dříve samostatnou obec Sedlec s významným cisterciáckým klášterem a s dalšími

památkami. Hlavní objekt bývalého kláštera, kostel Narození Panny Marie je přitom rovněž součástí prohlášené památky UNESCO. Předpolí Sedlce se v minulosti z volného území částečně změnilo na prostor výrazně ovlivněný rozšířenou dálkovou komunikací s velkou křižovatkou. V minulosti zde byla snaha o přímé propojení obou městských celků, tedy Kutné hory a Sedlce, ale tato myšlenka již zřejmě ztratila svůj smysl. Současný charakter dvou samostatných částí s oddělovací zelenou plochou a s předělením rušnou komunikací zřejmě bude zachován i nadále. Ostatně tato samotná zelená zóna je zde zažitým znakem pro místo a její ochrana by měla být i nadále jedním z významných úkolů. Dále směrem k jihu hranice protíná městskou část Karlov s průmyslovou zónou a v menší míře i obytnou zástavbou. V této oblasti, která pohledově historickému jádru příliš nekonkuruje, by nemusely vznikat výrazné problémy s dalším rozvojem města. Zde je proto také situována výrobní zóna, která by podle předchozích úvah měla v blízké budoucnosti projít zásadním rozvojem.

V této zóně byla ve sledovaném období realizována velká investiční akce, kterou je první etapa výstavby závodu Foxconn. Práce zde byly ukončeny v polovině roku 2008, kdy byla zahájena i výroba. Není zatím jasné, zda a podle jakého plánu bude výstavba pokračovat. Také nejsou k dispozici údaje, podle nichž by bylo možné hodnotit vliv nového závodu na město a na jeho život.

V současné době tedy nejsou s ochranným pásmem památky světového kulturního dědictví spojeny žádné závažné problémy. Je také možno konstatovat, že bylo stanoveno vhodně a nemuselo by být zatím dále upravováno.

Teprve v budoucnosti bude jasné, jak se naznačené změny projeví a zda budou mít případný vliv na ochranu této významné památky.

2.5 Společenská vůle k ochraně památky UNESCO :

Město Kutná Hora má zcela zřetelný zájem na ochraně památky UNESCO.

V rámci Odboru památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy jsou zřízena dvě oddělení, která se věnují činnosti v této oblasti:

- *oddělení památkové péče* (orgán státní památkové péče v přenesené působnosti),
- *oddělení regenerace památek* - soustředí se především na obnovu památek ve vlastnictví Města Kutná Hora.

Jako poradní orgán Rady města pracuje zvláštní Komise státní památkové péče. Početný je výbor Zastupitelstva města „Výbor pro regeneraci památek“.

V roce 2003 Zastupitelstvo města zřídilo *Fond regenerace města Kutná Hora* (usnesení č. 260/03). V roce 2008 na něj bylo v městském rozpočtu vyčleněno 1,175 mil. Kč.

Pro majitele nemovitostí v památkově chráněném území jsou na oficiální webstránce městského úřadu připraveny podrobné informace pro případ obnovy památek, včetně možnosti požádat o zařazení do Programu regenerace městské památkové rezervace Kutná Hora a o poskytnutí příspěvku z Fondu regenerace města Kutné Hory.

V r. 2008 město vyčlenilo ve svém rozpočtu na obnovu kulturních památek, zajišťovanou oddělením regenerace památek, celkem 7 mil. Kč.

Více na www.mu.kutnahora.cz (Odbory, Životní situace, Rozpočet).

Město Kutná Hora je členem sdružení měst *České dědictví UNESCO* (www.unesco-czech.cz). Město Kutná Hora je též členem „in good standing“ Organizace měst zapsaných na listinu UNESCO (*Organization of World Heritage Cities*, www.ovpm.org).

Již v roce 2007 byla založena Nadace Kutná Hora – památka UNESCO, nezisková organizace, která se snaží podpořit zachování kulturního dědictví a genia loci hornického města Kutné Hory, zajistit prezentaci světové památky doma i v zahraničí atd. Tato nadace působí nadále a je velmi aktivním článkem v péči o památku světového dědictví.

Zakotvení památky ve vědomí veřejnosti:

a) Mimokutnohorská veřejnost:

Kutná Hora je vnímána jako město s bohatou historií, ve středověku druhé největší po Praze. Známa je především svými stříbrnými doly, které byly základem bohatství českých králů v 13. – 15. století, a o kterých se učí všechny české děti v dějepise. Velmi populární je veřejnosti zpřístupněný středověký důl Osel. Od Kutné Hory však návštěvníci očekávají i množství architektonických památek. Především chrám sv. Barbory nevynechá snad žádný turista. Též Vlašský dvůr, bývalá mincovna Českého království, je oblíbeným cílem, a to nejen školních výletů. Rádi se sem vracejí i dospělí, kterým utkvěla ve vzpomínce tradiční ukázka ražby pražských grošů či krásná zasedací síň. Výrazně roste zvláště počet zahraničních turistů, které přitahují jedinečné dějiny objektu i souvislosti s vlastní historií (italští odborníci povolání Václavem II., sídlo Vladislava II. Jagellonského z polského rodu, tolar jako předobraz amerického dolaru apod.).

O popularitě Kutné Hory mezi turisty svědčí i úspěch v soutěži o nejatraktivnější místa v ČR, vyhlášené nakladatelstvím Mladá fronta a. s. a časopisem Travel in the Czech Republic. V této anketě se Kutná Hora za rok 2006 umístila na druhém místě (hned za Prahou) a za rok 2007 na čtvrtém místě!

b) Kutnohorská veřejnost:

V Kutné Hoře žije mnoho skutečných patriotů, kterým není lhostejný osud jejich města a kteří se snaží napomoci jeho rozvoji a prosperitě. Jako v každém městě, bydlí i zde kromě starousedlíků též početná skupina nově přistěhovaných obyvatel (soustředěných od 70. let 20. stol. především na sídlištích v průmyslových částech města), jejichž vztah k historickému jádru se teprve postupně vytvářel. Zdá se však, že většina z nich se se svým městem velmi dobře sžila. Obecně lze říci, že velká část kutnohorské veřejnosti se o podobu svého města zajímá, jak dokazují reakce obyvatel v situacích, kdy je historická tvář Kutné Hory ohrožena (diskuze ke vzniku moderní stavby v centru, konto na opravu chrámu sv. Barbory atd.).

2.6 Právní stav a řídicí normy :

a) Česká republika (státní správa):

V roce 2008 se režim ochrany památek řídil těmito právními normami :

- stavebním zákonem č. 183/2006 Sb. s dalšími navazujícími předpisy
- zákonem o státní památkové péči č. 20/1987 Sb. ve znění pozdějších předpisů, přitom důležitým krokem bylo ve sledovaném období přijetí novely památkového zákona č.124/2008 Sb. Ta se dotýká procesu udělování povolení k restaurování, kdy přenáší povinnost vyžádat si doklad o bezúhonnosti z osoby žadatele na Ministerstvo kultury.

Navazující novela 189/2008 Sb. se zabývá výkonem specializovaných činností, konkrétně restaurováním a prováděním archeologických výzkumů a to zejména ve vazbě na výkon těchto činností osobami z jiných členských států Evropské unie. Z hlediska každodenní památkové praxe přinesl nejpodstatnější změny Památkový zákon č.307/2008 Sb. V něm naprosto nejzásadnější je, kromě dalších důležitých, oblastí pojem Plánů ochrany památkových rezervací a památkových zón v paragrafu 6a. V něm se zásadním způsobem vyděluje z jinak spíše technických úprav tento zcela nový institut, zamýšlený jako konkrétní a účinný nástroj k ochraně celkových hodnot i jednotlivých součástí památkového fondu v chráněných celcích. Podle zákona krajské úřady mají povinnost přijmout plán ochrany jako významný řídicí předpis po projednání s Ministerstvem kultury, orgánem územního plánování a příslušnou obcí jako dotčenými orgány. Výsledkem má být zjednodušení památkové praxe v méně závažných případech, které její výkon v současnosti spíše brzdí a naopak vyšší efektivita v případech skutečně podstatných. Význam a konečná podoba plánů ochrany ale nebyly v této době ještě jednoznačně uchopitelné, chyběla zde prováděcí vyhláška Ministerstva kultury, která by blíže vymezila jejich obsah.

Kromě výše uvedených novel se staly na úseku památkové péče v roce 2008 závaznými ještě tyto následující předpisy :

- druhý protokol k Haagské úmluvě na ochranu kulturních statků z roku 1954, č.71/2007 Sbírky mezinárodních smluv
- vyhláška Ministerstva kultury č.187/2007 Sb., kterou se stanoví obsah a náležitosti plánu území s archeologickými nálezy
- nařízení vlády č.170/2007 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky

Tento výčet novel a dalších právních předpisů není konečný, na konci roku 2008 byly připravovány další dvě drobné novely a ani tak z dlouhodobého hlediska není současný stav možno považovat za definitivní.

Rok 2008 byl tedy v oblasti změn a úprav zákonů k ochraně kulturního dědictví v České republice poměrně významný a spolu s předchozím zákonem č.158/2007 Sb. zásadně upravil podmínky péče o kulturní dědictví. Ani tak ale nedošlo k odstranění kritizované dvoukolejnosti památkové péče, kdy vztah mezi její odbornou a výkonnou složkou má určitá nedorozumění.

b) Město Kutná Hora (obecní samospráva):

- Územní plán města Kutná Hora, obecně závazná vyhláška č. 7/2005 o závazné části Územního plánu města Kutná Hora, s platností od 1.1.2006, kterou se ruší vyhlášky č. 10/2001 a 6/2004
- Územní plán centrální zóny města Kutné Hory, schválený Zastupitelstvem města 26. 10. 1994 (usnesení č. 160/94), obecně závazná vyhláška č. 16/94
- Program regenerace MPR Kutná Hora na období 2004-2010, schválen Zastupitelstvem města v listopadu 2003 (usnesení č. 283/03)

Více na www.mu.kutnahora.cz (Vyhlášky a nařízení, Územní plán).

3. Prohlášení o celistvosti a autenticitě

3.1 Celkový odhad uchování hodnot :

Ve sledovaném období roku 2008, na něž je zaměřena tato zpráva, nebyly ve větším měřítku nebo závažnějším způsobem ohroženy hodnoty, které jsou podstatné pro prohlášení města Kutná Hora součástí světového kulturního dědictví. Charakter památkového celku zde zůstal zachován bez rušivých a podstatných změn, naopak byla provedena řada úprav k jeho ochraně a zhodnocení. Opraveny nebo adaptovány byly další objekty, které jsou součástí městské památkové rezervace a podílí se přímo na utváření jejího charakteru.

3.2 Zachování celistvosti :

Celistvost organismu města Kutné Hory nebyla z hlediska jeho památkové ochrany v roce 2008 dotčena.

Hranice památky byla plně respektována a stejně tak i její ochranné pásmo. Nebyly zde provedeny žádné zásahy, které by je mohly přímo poškodit a které by ve svém důsledku její celistvost porušily. Ve vlastní rezervaci ani v jejím ochranném pásmu nevznikla rozsáhlejší nová výstavba. Dvě novostavby, které byly v hranici památky UNESCO v tomto období dále budovány mají individuální výraz a navrhovány byly se snahou vycházet z charakteru daného místa. Nakolik byla tato snaha ve svém výsledku úspěšná bude možno objektivně posoudit až s určitým časovým odstupem. Ojedinelé drobnější objekty, většinou rodinné domy, které zde jsou postupně budovány v ochranném pásmu se naštěstí příliš neuplatňují ani při dálkových pohledech. Jedná se o zatím malý počet případů, které nezpůsobily podstatnější změny v širším organismu města a neprojeví se negativně na jeho podobě.

Dominanty města nebyly nijak potlačeny, jejich působení je stále stejně silné. Panorama, které je pro Kutnou Horu jednou ze základních hodnot, nebylo narušeno žádným novým a nevhodným zásahem. Zůstává dosud zachováno okolí města, vytvářející jeho velice malebné rámování zejména na severní a jižní straně. Zde se také nachází největší množství zeleně a to jak přírodního charakteru, tak ovocných sadů a dokonce i pro tuto oblast již unikátní vinice (viz předchozí bod 2.4 zprávy).

3.3 Autenticita památky :

Památko UNESCO ve sledovaném období roku 2008 neprodělala žádné závažné změny, v jejichž důsledku by utrpěla autenticita tohoto mimořádně cenného a zachovaného organismu, chráněného jako součást světového kulturního dědictví. Všechny úpravy, které zde v tuto dobu byly uskutečněny, byly provedeny na základě předepsaného zákonného postupu. Je možno je považovat za úměrné a odpovídající významu místa.

Stavební podstata jednotlivých objektů nebyla dotčena, provedené úpravy vesměs respektovaly daný charakter památek. Pokud se týká užívaných materiálů a technologií, jednoznačně se i nadále projevuje tendence směřující k návratu ke klasickým postupům a ke spíše restaurátorskému přístupu při provádění nejvýznamnějších zásahů. Podrobněji je tato záležitost rozvedena v kapitole 6 zprávy.

3.4 Počet a druhy památek :

Na historickém území Kutné Hory se nachází 367 nemovitých památek zapsaných v Ústředním seznamu kulturních památek ČR, z toho 316 ve Vnitřním městě, tedy v Městské památkové rezervaci, 5 v městské části Hlouška, 1 v městské části Karlov (cukrovar), 1 v městské části Šipší (pivovar), 4 v městské části Vrchlice a 40 v městské části Žižkov. V Sedlci je zapsáno 5 nemovitých památek, v Malíně 8 takových objektů.

Na seznam Světového kulturního dědictví je zapsána část historického jádra města s chrámem svaté Barbory a katedrálou Panny Marie v Sedlci. Počet kulturních památek je zde tedy 316 v MPR Kutná Hora a jedna, kterou je kostel v Sedlci, celkový počet je tak 317.

Druhy památek:

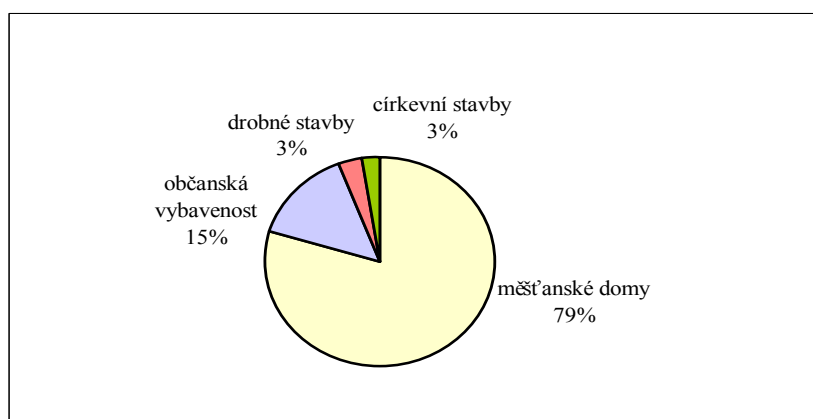
Soubor nemovitých památek na území města Kutné Hory zahrnuje široké zastoupení druhů, tedy kostely, kláštery, kaple, paláce, měšťanské a činžovní domy, předměstské usedlosti, sochy, pomníky, dále městské opevnění, mosty, park, kašnu, důl, divadlo, poštu, soud, lázně či cukrovar.

Více na www.monumnet.npu.cz

Počet památek se v roce 2008 nezměnil.

Památky ve Vnitřním městě:

měšťanské domy (včetně branek, soch, ohradních zdí, zahrad a podobně).....	252
občanská vybavenost (radnice, muzea, středověký důl, domy sociální péče, banky, parky, domy s převažujícím komerčním využitím a podobně).....	46
drobné stavby (kapličky, sochy, kašna, městské opevnění a jiné).....	10
církevní stavby (kostely, kláštery, kaple, fary a podobně).....	8

Zdroj: MÚ Kutná Hora, referát regionálního rozvoje, Periodická zpráva o stavu památky zapsané na Seznam světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO (1996 – 98; 1999).

4. Správa a odpovědnost, financování, kulturní a společenský život ve městě

4.1 Charakteristika sídla a jeho právní postavení, vztahy a aktivity :

1) Charakter sídla jako celku a postavení MPR jako jeho části

Kutná Hora je centrem územně samosprávného celku, který se od 1. 1. 2000 nachází pod správou Středočeského kraje. Podle výsledků posledního sčítání lidu, domů a bytů žilo v bývalém okresu Kutná Hora v r. 2001 v 88 obcích celkem 73.910 obyvatel. Dnešní obvod zahrnuje 51 obcí se 49.251 obyvatel a má rozlohu 642,53 km². Mnozí z obyvatel obvodu přijíždějí do Kutné Hory za prací, nákupy či na úřady.

V důsledku reformy veřejné správy došlo k 1. 1. 2003 k novému rozdělení kompetencí úřadů. Kutná Hora se stala obcí s rozšířenou působností 3. stupně.

Město se nachází v nadmořské výšce 254 m n. m. a leží v severní, rovinnaté části okresu, která náleží k České křídové tabuli, totiž k tzv. střednímu Polabí o nadmořské výšce kolem 200 metrů n. m. Směrem na jih Kutnohorská plošina pozvolna stoupá a přechází v Hornosázavskou vrchovinu o nadmořské výšce kolem 500 m n. m. Střední tok řeky Sázavy, která z velké části tvoří jižní hranici okresu, je turisticky velmi vděčnou oblastí. Tradičním východiskem pro Posázaví je především městečko Zruč nad Sázavou, ale snadná dostupnost (vlaková trať Kutná Hora — Zruč) dovoluje výlety i přímo z Kutné Hory. Místa, atraktivní pro pěší turistiku, lze ovšem nalézt i v bezprostřední blízkosti města Kutné Hory. Jde především o malebné údolí říčky Vrchlice s historickými mlýny a navazující vodní nádrž.

Město Kutná Hora, o rozloze 3.305 ha, je rozděleno na 12 městských částí a k 1. 3. 2001 zde žilo 21.453 obyvatel (téměř 99 % s trvalým pobytem).

V Městské památkové rezervaci bydlí cca 12 % obyvatel města a je zde soustředěna většina úřadů a velká část obchodů.

V obci je zastoupen průmysl strojírenský, potravinářský, oděvní, nábytkářský a drobný obchod. Velká část obyvatel pracuje ve službách: stravování, ubytování, zdravotnictví apod.

Město má vlastní samosprávu. V čele města stojí starosta s dvěma místostarosty a 9-členná městská rada. 27-členné zastupitelstvo bylo zvoleno v komunálních volbách v říjnu 2006.

V 1. 2003-2004 Městský úřad Kutná Hora připravil dlouhodobý Strategický plán rozvoje města, který byl v r. 2008 podruhé aktualizován a na jehož realizaci se pracuje. Přehled dokončených a zahájených projektů je k dispozici na internetu.

Více na www.mu.kutnahora.cz.

Každoročně uděluje radnice Ceny města Kutné Hory v následujících kategoriích: Kultura, Sport, Sociální čin, Oprava a záchrana památek, Podnikatelská aktivita, Konkrétní čin prospěšný městu, Školství.

Jiným oceněním občanů kutnohorského obvodu jsou medaile „Za svobodu a demokracii“, které město Kutná Hora uděluje ve spolupráci s Konfederací politických vězňů a společnostmi Dialog a SPUSA, předávání Janského plaket bezpříspěvkovým dárcům krve atd.

Každoročně Město Kutná Hora uděluje granty na podporu projektů v následujících oblastech:

- Výstavní a přednášková činnost
- Pořádání kulturních přehlídek, festivalů a obdobných kulturních akcí
- Neprofesionální umělecké aktivity
- Kulturní akce určené pro děti a mládež
- Projekty škol a školských zařízení se vzdělávacím programem zaměřeným především na oblast umělecké a estetické výchovy (podpora talentované mládeže)
- Projekty na rozvoj vzdělávacích, metodických a osvětových programů v oblasti kultury a vzdělávání
- Projekty na rozvoj tělovýchovných a sportovních aktivit mládeže
- Projekty protidrogových aktivit a prevence kriminality mládeže
- Sociální programy a projekty

Kutná Hora je členem následujících společností a sdružení:

- *Svaz měst a obcí České republiky* (www.smocr.cz) — partner Výboru pro regiony při Evropském parlamentu
- *Svaz historických sídel Čech, Moravy a Slezska* — sdružuje obce, které mají památkové rezervace a památkové zóny

- *Česká inspirace* (www.czech-inspiration.cz) — byla založena r. 1995 šesti českými městy s cílem přispět k větší propagaci těchto měst, především mezi zahraničními turisty, v r. 2001 dosáhl počet členů konečného čísla osm
- *Organization of World Heritage Cities* (www.ovpm.org)
- *České dědictví UNESCO* (www.unesco-czech.cz) — sdružení českých měst, na jejichž území se nachází památka UNESCO; od července 2003 má sdružení 12 členů
- *Mikroregion Kutnohorsko* — dobrovolný svazek obcí z okolí Kutné Hory (Kutná Hora, Církvice, Hlízov, Nové Dvory, Sv. Mikuláš)

Kutná Hora má uzavřeny smlouvy s následujícími partnerskými městy:

Bamenda (Kamerun), Eger (Maďarsko), Fidenza (Itálie), Kremnica (Slovensko), Ringsted (Dánsko), Stamford (Anglie), Tarnowskie Góry (Polsko).

V r. 2008 byly uzavřeny smlouvy o partnerství s francouzským městem Reims (Remeš) a s ukrajinským městem Kamenec Podolský. Více na www.kutnahora.cz (Partnerská města).

V rámci vzájemné spolupráce se příležitostně konají různé akce a výměnné pobyty.

Významnou událostí v r. 2008 byla návštěva ministra zahraničních věcí ČR, papežského nuncia a 35 velvyslanců v Kutné Hoře.

Kultura

Kulturní nabídka ve městě je velmi široká. Během r. 2008 se v Kutné Hoře konaly následující pravidelné slavnosti a festivaly (většina těchto akcí probíhala v prostorách historických památek Městské památkové rezervace):

- 1) *Probouzení Kutné Hory* — zahájení turistické sezóny v dubnu
- 2) *Královské stříbření Kutné Hory* — historická slavnost ve stylu doby Václava IV., která se odehrává na různých místech městské památkové rezervace (www.stribreni.cz)
- 3) *Operní týden* — hudební festival: operní představení v historických interiérech i exteriérech Kutné Hory (Vlašský dvůr, chrám sv. Barbory)
- 4) *Mezinárodní bienále interpretační kytarové soutěže* — jedna z největších hudebních soutěží v České republice i Evropě, probíhá pod patronací Ministerstva kultury ČR a je vyhlašována a pořádána Městem Kutná Hora
  - *Kutnohorská kocábka* — festival country, bluegrass, trampské a folkové hudby v parku pod Vlašským dvorem
  - *Tyjátrfest* — divadelní festival, koná se v domácím amfiteátru na Kaňku
  - *Kutnohorský festival* — festival regionálních a mediálně známějších, především rockových kapel v parku pod Vlašským dvorem (www.kh.cz/reklama/6festival)
  - *Ortenova Kutná Hora* — festival výtvarného umění, hudby a především krásného slova, autorská soutěž v oboru poezie pro začínající autory ve věku do 22 let a fotografická soutěž „Mé město“, každoročně vypisovaná Klubem rodáků a přátel Kutné Hory
  - *Svatováclavské slavnosti* — vinobraní a řemeslné trhy ve Vlašském dvoře, koncerty, ohňostroj, slavnostní mše v kapli sv. Václava a sv. Ladislava
  - Nově proběhl v r. 2008 první ročník *Mezinárodního hudebního festivalu* (Festivalu komorní hudby) *Kutná Hora* (www.mfkh.cz); jako doprovodný program Víkend staré kutnohorské hudby

Některé z jmenovaných akcí jsou finančně podporovány přímo z městského rozpočtu, u jiných je Město Kutná Hora jedním z partnerů.

Během roku lze navštívit četné výstavy; nejdůležitějšími pořadateli jsou městská Galerie Felixe Jeneweina (gfj.kh.cz), Průvodcovská služba (Informační centrum; guide.kh.cz) a České muzeum stříbra (www.cms-kh.cz). Výstavy se ovšem konají např. též na kutnohorském gymnáziu (www.gymkh.cz) či v Dobré čajovně (www.dckh.com).

V Kutné Hoře funguje několik prodejních galerií, které příležitostně též pořádají výstavy. Většina galerií je umístěna na turistické trase mezi chrámem sv. Barbory a Vlašským dvorem. Více na www.kutnahora.cz (Kultura – Muzea a galerie).

Nově byla otevřena galerie pod širým nebem ve vnitřním prostoru Kamenné kašny.

Stálou expozici výtvarného umění nabídne vznikající Centrum umění Kutná Hora v bývalé jezuitské koleji, jehož zřizovatelem je České muzeum výtvarných umění v Praze. Více na www.cmvu.cz.

Již pravidelnou akcí je sympozium současného výtvarného umění JENEWEIN – KUTNÁ HORA (v roce 2008 se konal 8. ročník), organizované městskou Galeríí F. Jeneweina. Pravidelně se koná též mezinárodní sochařské sympóziem. Nově byl v r. 2008 zahájen výstavní projekt „Salon kutnohorských výtvarníků“.

Mimo pravidelné kulturní akce a jmenované výstavy proběhlo v roce 2008 v Kutné Hoře množství dalších kulturních akcí. Podílely se na nich mj. následující kutnohorská kulturní zařízení a kluby:

Městské Tylovo divadlo (divadlo.kh.cz) — nabízí předplatné na divadelní sezónu, hostuje četná divadelní představení, koncerty a kulturní pořady, pořádá zájezdy na přední pražské scény, „Salon umělců“, kurzy pro veřejnost, spolupracuje s Ochotnickým spolkem Tyl a spolupřádá Celostátní přehlídku dětského scénického tance — celkem se v divadle pořádá přibližně 80 akcí ročně s návštěvností 25-28 tisíc návštěvníků

Alfa club (ex Divadelní klub) (www.alfaclub.kvalitne.cz) — pořádá akce různého druhu pro všechny věkové kategorie

Kino Svět (www.kinoagentura.cz) — kino nyní provozuje soukromá agentura v původní historické budově kina

Městská knihovna (založ. 1848; www.knihovna-kh.cz) — od 1.1.1996 je zřizovatelem kutnohorské veřejné knihovny Město Kutná Hora — Knihovna má 7 oddělení a pobočku na sídlišti. Návštěvnost je cca 5000 čtenářů, fond tvoří zhruba 73 000 svazků a svou kvalitou patří Městská knihovna mezi prvních padesát z šesti tisíc profesionálních knihoven v ČR. — Od 1.1.2006 plní Městská knihovna Kutná Hora funkci pověřené knihovny pro 175 neprofesionálních a 22 profesionálních knihoven z regionů Kutnohorsko, Kolínsko, Nymbursko a Poděbradsko.

Klub Česká 1 (www.ceska1.cz)

OK club Lorec (www.okloreckh.cz)

Již zmíněno bylo *České muzeum stříbra* (www.cms-kh.cz), do r. 2002 Okresní muzeum, které má 2 pobočky a poskytuje celoroční služby pro veřejnost (knihovna, badatelské služby a poradenství). V r. 2008 pořádalo několik výstav a přednášek, „Dny hlíny na Hrádku“, „Víkend staré kutnohorské hudby“, atd.

Četné akce pořádá též *Dům dětí a mládeže Dominik* (www.ddm.kh.cz).

Možné je využít i služeb několika soukromých agentur, které pořádají koncerty v Kutné Hoře, zájezdy na představení v Praze apod.

Z dalších kulturních událostí v Kutné Hoře v roce 2008 lze jmenovat např.:

Rok J. K. Tyla v Kutné Hoře (oslavy 200. výročí narození, výročí otevření Tylova divadla a výročí založení ochotnického spolku Tyl), Freakfest v parku pod Vlašským dvorem, Obhajoba pastelky, První kutnohorské divadelní slavnosti na skle malované, Poutní slavnost sv. Jakuba, Kaňkovský hornický jarmark, Festival rockové hudby, Rozsvícení vánočního stromu, adventní a vánoční koncerty v kutnohorských kostelech atd.

Kutná Hora je i místem, kde se konají veřejnosti přístupné semináře a konference. V r. 2008 to byla např. mezinárodní konference "Opatství cisterciáků v Sedlci kolem roku 1300 a 1700" či konference „Fridrich Bridelius SJ - stále nový a neznámý“.

Aktuální nabídku kulturních akcí v Kutné Hoře a okolí lze nalézt na internetové adrese www.kutnahora.cz (Kulturní kalendář). Zdarma k dispozici je i tištěný měsíčník *Kulturní zpravodaj Kutná Hora*, vydávaný Městským divadlem.

K rozvoji kultury a veřejné osvěty v Kutné Hoře přispívají i různé kluby a občanská sdružení zde působící, např.:

Archeologická společnost Wocel (založ. 1877)

Baráčnická obec Škvřňov, Kutná Hora-Karlov

Cantica (cantica.kh.cz) — komorní pěvecké sdružení zaměřené zejména na hudbu středověku, renesance a spirituály; v r. 2008 pořádalo např. Víkend staré kutnohorské hudby

Český svaz protifašistických bojovníků

Denemark — pečuje o údolí říčky Vrchlice u Kutné Hory (denemark.jidol.cz)

Dialog - společnost pro přátelství a spolupráci v Kutné Hoře

Klub rodáků a přátel Kutné Hory – Kutná Hora v Praze (www.rodaci.kutnahora.cz)

Klub sběratelů Kutná Hora

Konfederace politických vězňů ČR, pobočka Kutná Hora

Kostnická jednota — každoročně pořádá např. shromáždění k výročí založení Československa Kultura do města (www.kulturadomesta.ecn.cz) — v r. 2008 cyklus koncertů, spolupráce na projektu Dny židovské kultury na Kutnohorsku (mj. odhalen památník obětem holocaustu) atd.

Modrý svět

Muzeum alchymie v Kutné Hoře (www.alchemy.cz) — provozuje muzeum alchymie v Sankturinovském domě

Obecně prospěšná společnost Kutná Hora (www.kutnahora-ops.cz)

Ochotnický divadelní spolek Tyl (založen r. 1843 jako 1. český ochotnický spolek)

Rotary Club Kutná Hora

Sdružení Kocábka (kocabka.kutnohorsko.cz) — připravuje každoroční festival „Kutnohorská kocábka“ a během roku další hudební pořady

Stříbrná Kutná Hora (www.stribreni.cz) — pořádá každoročně historickou slavnost „Kutnohorské stříbření“ a Podzimní Smíškovskou slavnost

Učitel'ský smíšený pěvecký sbor, Kutná Hora (usps.kutnohorsko.cz)

Více na www.kutnahora.cz (Zájmová činnost, volný čas).

Samo Město Kutná Hora vyčlenilo ve svém rozpočtu na rok 2008 na kulturu nemalé prostředky: Městské Tylovo divadlo - 4 650.000 Kč, Městská knihovna - 5 250.000 Kč, Galerie F. Jeneweina - 1 000.000 Kč, Krásné město - 120.000 Kč, aj.

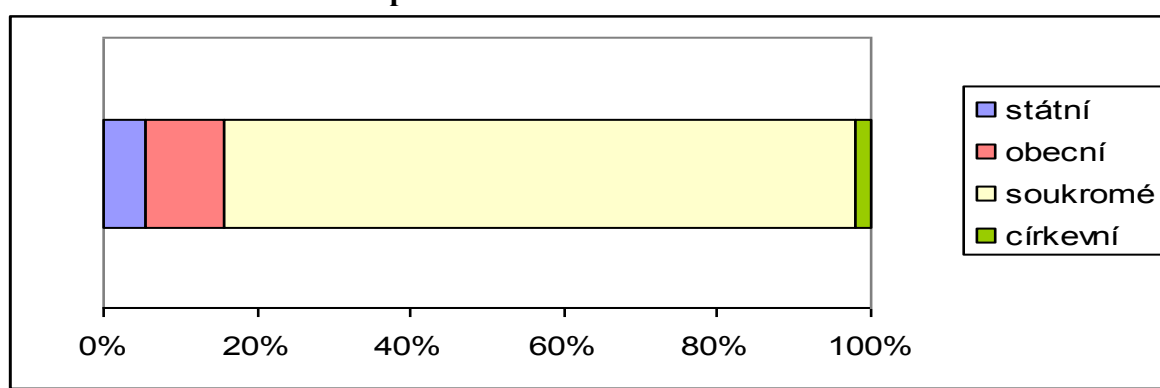
Zdroj: www.mu.kutnahora.cz (Rozpočet).

4.2 Typy vlastnictví

Formy vlastnictví domů a dalších staveb v Městské památkové rezervaci jsou v zásadě čtyři. Nejvíce objektů (cca 80 %) je v soukromém majetku, kolem 10 % je v majetku obce a zbývající objekty patří církvi nebo státu. K přesunům mezi těmito kategoriemi dochází spíše výjimečně.

V roce 2008, v rámci příprav na vybudování kruhové křižovatky „U Krupičků“, prodalo město tři domy v MPR (čp. 224, 292 a 433) České republiky - Ředitelství silnic a dálnic ČR. Následně na konci tohoto roku byly domy z důvodu uvolnění pozemku pro připravovanou stavbu demolovány.

Vlastnictví památek v r. 2008:

Zdroj: OkÚ Kutná Hora, referát regionálního rozvoje, Periodická zpráva o stavu památky zapsané na Seznam světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO (1996 – 98; 1999). Městský úřad Kutná Hora, Odbor správy majetku, oddělení správy nemovitostí.

4.3 Zdroje financování

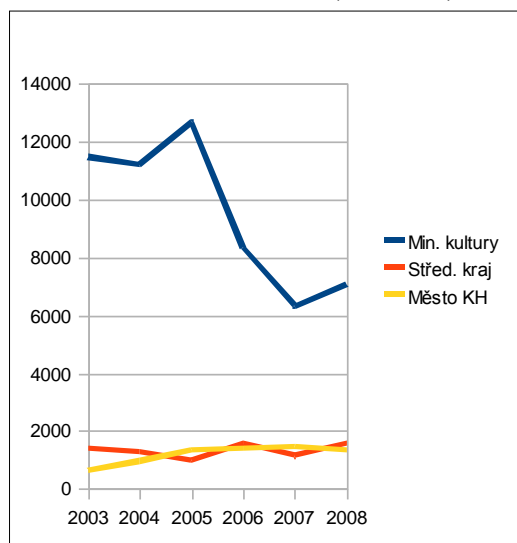
Financování oprav a obnovy objektů v památce UNESCO je prováděno z několika zdrojů, stejně jako v jiných obdobných lokalitách. V první řadě se jedná o soukromé finanční prostředky jednotlivých stavebníků, fyzických a právnických osob, jejich výši lze určit pouze velmi hrubým odhadem. Dále sem podstatnou měrou náleží další fondy, kterými jsou státní, krajské a místní programy.

Podíl jednotlivých zdrojů financování v roce 2008:

příspěvky MK ČR v Programu regenerace MPR a MPZ ČR: 1 930 000,- Kč
 příspěvky MK ČR v Programu záchrany arch. dědictví ČR: 4 400 000,- Kč
 příspěvky MK ČR v Programu záchrany movitých památek: 200 000,- Kč
 příspěvky MK ČR v Programu prostřednictvím III. obcí: 534 000,- Kč
 příspěvky Středočeského kraje z Fondu obnovy památek: 1 600 000,- Kč
 příspěvky Města Kutná Hora z Fondu regenerace památek: 1 330 000,- Kč
 podíly Města Kutná Hora na obnově památek v městském majetku: 5 800 000,- Kč
 státní rozpočet: 31 000 000,- Kč
 Středočeský kraj: nezjištěno

Dotace 2003 - 2008 (v tis. Kč)

Příspěvky Ministerstva kultury ČR (ve výše uvedených programech) tvoří nejvýznamnější zdroj dotací na opravy památek. Po poklesu v minulých letech bylo v r. 2008 přiděleno o něco více finančních prostředků než v předešlém roce.

Dotace z příslušných fondů samosprávy jsou nižší, ale poměrně vyrovnané; v posledních pěti letech se jak u Středočeského kraje, tak u Města Kutné Hory pohybují ve výši cca 1 - 1,5 mil. Kč ročně.

Přesnější využití jednotlivých prostředků v r. 2008 je uvedeno v bodě 4.6.

Zdroj: MÚ Kutná Hora, odbor památkové péče, školství, kultury a TV.

4.4 Plánování

V předchozím období byl zpracován Územní plán rozvoje města Kutná Hora a to na základě smlouvy ze dne 5.3.1997. Územní a hospodářské zásady pro vypracování plánu byly schváleny zastupitelstvem města dne 12.2.1998. Po projednání konceptu UP pak docházely ještě další připomínky až do dubna roku 2001, což způsobilo zdržení závěrečného materiálu.

Na zasedání Městského zastupitelstva Kutné Hory dne 12. 6. 2001 byl pak územní plán města Kutné Hory ve správním území Kaňku, Kutné Hory, Malína, Neškaredic, Perštejnec, Poličan a Sedlce ve smyslu zákona č.128/2000Sb. o obcích a zákona č.50/1976Sb. o územním plánování a stavebním řádu přijat (usnesení č. 130/01).

Následovala další podrobná práce na přípravě a zpracování urbanistických studií pro území mezi ulicemi Benešovou a Sportovců a území Třešňovky a Provaznice mezi silnicemi na Kaňk a Gruntu. Dále byla vybrána dvě území pro budoucí průmyslovou zónu a to větší lokalita u ČKD u silnice do Neškaredic a menší pod silnicí na Čáslav. Změny územního plánu č.6 a 7. byly schváleny Zastupitelstvem a Radou města v dubnu 2002.

Ve sledovaném období roku 2007 nenastala žádná podstatná změna. Město disponuje strategickým plánem rozvoje Kutné Hory (2004).

Kutná Hora je pravděpodobně dále jedinou památkovou rezervací UNESCO v České republice, pro kterou byl pořízen regulační plán (územní plán zóny dle legislativy z roku 1994).

4.5 Spolupráce orgánů a organizací zabývajících se ochranou památek

Spolupráce v tomto smyslu byla ve sledovaném období dobrá a ani v roce 2008 nevznikly žádné závažné problémy.

Situace je stejná, jako v předcházejícím období. Péče o kulturní památky je ve smyslu příslušného platného zákona vykonávána místním úřadem, konkrétně oddělením kultury, památkové péče a tělovýchovy Městského úřadu, jemuž dodává podklady pro závazná stanoviska k jednotlivým případům jako odborná instituce územní odborné pracoviště Národního památkového ústavu. Pro úzkou skupinu Národních kulturních památek, v Kutné Hoře se jedná pouze o chrám svaté Barbory a o Vlašský dvůr zpracovává odborné vyjádření Ústřední pracoviště NPÚ a závazné stanovisko vydává Krajský úřad středočeského kraje.

Neustále zmiňovaným, ale nadále trvajícím dlouhodobým nedostatkem tohoto zákona je skutečnost, že odborné vyjádření památkového ústavu nemusí být úřadem do rozhodnutí převzato v původním a nepozměněném znění. Tento odborný podklad pro následné úřední rozhodnutí tedy nemusí být chápán ve své obsahové podobě nijak závazně. Je možno jeho argumenty volně měnit, nebo dokonce mohou být i bez zdůvodnění opominuty zcela. Taková možnost je, samozřejmě, velice nevhodná pro zajištění dobré spolupráce mezi odbornou a výkonnou stranou při vlastní ochraně kulturního dědictví.

V Kutné Hoře taková situace ale naštěstí není a ani v roce 2008 nebyly zaznamenány případy, že by k zásadnímu pozměnění odborného podkladu Národního Památkového ústavu ze strany Městského nebo Krajského úřadu došlo.

Můžeme tedy konstatovat, že ani v daném období roku 2008 se neobjevily takové případy, které by měly negativní vliv na celkovou spolupráci odborné a výkonné složky státní památkové péče a tím se nevhodně projevíly při ochraně památky světového dědictví.

4.6 Systém dotací vlastníkům památek

Státní památková péče dlouhodobě používá systém dotační politiky, kdy se snaží udělováním příspěvků na opravu kulturních památek příznivě ovlivňovat a motivovat jejich vlastníky. Tento způsob je nutný zejména v případech vysokých nároků na nutnou opravu památky, které jsou nad možnosti konkrétního stavebníka.

Nejvýznamnějším zdrojem zde byl i ve sledovaném roce 2008 opět Program záchranu architektonického dědictví, z něhož byla přidělena nejvyšší částka a dále Program regenerace, tedy fondy vedené Ministerstvem kultury ČR.

Zpravidla se zde jedná o finanční podíl na uhrazení nákladů spojených se skutečným zajištěním památky, například opravou střechy nebo fasády, případně odstranění statických problémů nebo restaurování. Programy jsou takto uplatňovány u objektů v různém vlastnictví, tedy v majetku města, fyzických osob i církve.

Přiznání této dotace je možné podle současně platné právní úpravy pouze u prohlášených kulturních památek. V případě Městské památkové rezervace Kutná Hora je jejich procento v celkové zástavbě sice poměrně značné, přesto však i zde tímto omezením dochází k jisté nerovnováze mezi vlastníkem kulturní památky a na druhé straně obdobného objektu, který však tento statut nemá. Navíc je počet přiznaných příspěvků pochopitelně omezen a není možno uspokojit celkovou potřebu.

Systém dotací vlastníkům kulturních památek tedy i ve sledovaném období roku 2008 vycházel z daných možností a je možno konstatovat, že tato pomoc byla poskytnuta ve výši, schopné kvalitně přispět k obnově nebo zajištění dalšího trvání dobrého stavu památkového fondu.

Přehled hlavních akcí v r. 2008:

Příspěvky MK ČR : 1 930 000,- Kč (Program regenerace MPR a MPZ ČR)

<i>A. Fyzické a práv. osoby</i>	<i>Druh obnovy</i>	<i>Přísp. MK ČR</i>	<i>Kraj</i>	<i>Přísp. Města</i>	<i>Fond reg.</i>
---------------------------------	--------------------	---------------------	-------------	---------------------	------------------

1. čp. 240 Česká	střecha	100 000,-	A	135 000,-
2. čp. 423 Brandlova	střecha	0,-	A	60 000,-
3. čp. 78 Vysokostelská	střecha	0,-	N	100 000,-
4. čp. 216 Bartolomějská	střecha	0,-	N	60 000,-
5. čp. 506 Tylova	fasáda	0,-	N	60 000,-
6. čp. 10 Dačického nám.	střecha	0,-	N	120 000,-
7. čp. 276 Hloušecká	vrata okna	0,-	A	25 000,-
8. čp. 544 Havlíčkovy nám.	fasáda	0,-	N	60 000,-
9. čp. 172 Šultysova	fasáda	0,-	A	120 000,-
10. čp. 16/17 Husova	hradební bašta	0,-	A	20 000,-
11. čp. 93 Palackého nám.	podlahy, dveře	0,-	A	0,-
12. čp. 168 Šultysova	statické zajištění	0,-	A	0,-

<i>B. Město Kutná Hora</i>	<i>Druh obnovy</i>	<i>Přísp. MK ČR</i>		<i>Podíl Města</i>
13. čp. 376 Vladislavova	omítky	700 000,-	N	1 060 000,-
14. čp. 552 Vlašský dvůr	restaurování stropu	700 000,-	N	1 360 000,-
15. brána U Tří pávů	restaurování, fasáda	0,-	A	432 000,-
16. pomník K. H. Borovsk.	restaurování	0,-	A	77 000,-
17. socha sv. Šebestiána	restaurování	0,-	A	46 000,-
18. reliéf J.Vrchlického	restaurování	0,-	A	56 000,-
19. váza pivovarská brána	restaurování	0,-	A	31 000,-
20. osvětlení sv. Václava	osvětlení	0,-	N	163 000,-
21. okolí sv. Václava	zadlažba	0,-	N	223 000,-
22. kaplička Kaňk	obnova	0,-	N	95 000,-
23. čp. 380 Libušina	střecha	0,-	N	446 000,-
24. opěrná zeď kostela Jakub	obnova	0,-	N	490 000,-
25. socha sv. Václava – park	restaurování, kopie	0,-	N	83 000,-
26. čp. 34 Barborská	kopie Madony s Ježíškem	0,-	N	42 000,-
27. cesta pod sv. Barborou	obnova barokní stezky	0,-	N	796 000,-
28. cesta pod sv. Barborou	osvětlení	0,-	N	400 000,-

<i>C. Církev</i>	<i>Druh obnovy</i>	<i>Přísp. MK ČR</i>		<i>Přísp. Města</i>
29. kostel Vš. svatých Žižk.	fasáda	430 000,-	N	180 000,-
30. klášter sv. Voršily	rest. sochy sv. Václava	0,-	N	140 000,-

Příspěvky MK ČR : 4 400 tis.Kč (Program záchrany architektonického dědictví ČR)

<i>A. Církev</i>	<i>Druh obnovy</i>	<i>Přísp. MK ČR</i>		<i>Přísp. Města</i>
31. kostel M.Boží Na Náměti	restaurování pláště	2 300 000,-	A	0,-
32. katedrála P.Marie Sedlec	obnova interiéru	2 100 000,-	A	0,-

Příspěvky MK ČR: 534 tis.Kč (Program obnov památek prostřednictvím III. obcí)

<i>A. Církev</i>	<i>Druh obnovy</i>	<i>Přísp. MK ČR</i>		<i>Přísp. Města</i>
33. kostel apošt. J.a P. Malín	fasáda	534 000,-	A	100 000,-

Příspěvky MK ČR : 200 000,- Kč (Program záchrany movitých kulturních památek)

<i>Církev</i>	<i>Druh obnovy</i>	<i>Přísp. MK ČR</i>	<i>Přísp. Města</i>
34. katedrála PM Sedlec	restaurování oltářů	200 000,- A	0,-

Příspěvky Středočeského kraje: 1 600 000,- Kč (Fond obnovy památek)

<i>A. Fyzické a práv. osoby</i>	<i>Druh obnovy</i>	<i>Přísp.kraje</i>
35. čp. 240 Česká / Hradební střecha		250 000,-
36. čp. 168 Šultysova	statické zajištění	40 000,-
37. čp. 172 Šultysova	fasáda	40 000,-
38. čp. 276 Hloušecká	okna, vrata	40 000,-
39. čp. 423 Na Náměti	střecha	40 000,-
40. čp. 93 Palackého nám.	podlahy,dveře	40 000,-
41. čp.16/17 Husova	hradební bašta	40 000,-
<i>B. Město Kutná Hora</i>	<i>Druh obnovy</i>	<i>Přísp. kraje</i>
42. brána U Tří pávů Palac.n.	restaurování	145 000,-
43. pomník K.H.Borovského	restaurování	140 000,-
44. socha sv. Šebestiána	restaurování	70 000,-
45. reliéf J. Vrchlického	restaurování	50 000,-
46. brána pivovaru Lorec	reprodukce vázy	80 000,-
<i>C. Církev</i>	<i>Druh obnovy</i>	<i>Přísp.kraje</i>
47. kostel P.M. Na Náměti	fasáda	205 000,-
48. katedrála P.M. Sedlec	restaurování mobiliáře	90 000,-
49. kostel sv. Vavřince Kaňk	restaurování	80 000,-
50. kostel apošt. J.a P. Malín	fasáda	250 000,-

Příspěvek MK ČR; MF ČR ... (státní rozpočet+kraj) : 31 000 000,- Kč

<i>B. Církev</i>	<i>Druh obnovy</i>	<i>Přísp. MK ČR</i>
51. chrám sv. Barbory	statika opěr. systému	31 000 000,-

4.7 Informační servis

V r. 1996 Město Kutná Hora zřídilo Kulturní a informační centrum města Kutná Hora, spol. s r. o. Od r. 2002 je Informační centrum součástí společnosti Průvodcovská služba, s. r. o. (guide.kh.cz). Poskytuje následující služby:

- *informuje o* — historických a kulturních památkách města a okolí — možnostech ubytování a stravování — kulturních, společenských a sportovních akcích — vlakovém a autobusovém spojení — službách pro turisty

- *zajišťuje* — jedno- a vícedenní pobyty v Kutné Hoře a okolí — průvodcovské služby ve městě — propagaci města — úschovu zavazadel — kopírovací, faxové a internetové služby (Veřejná internetová stanice)
- *zprostředkovává* — ubytování a stravování — tlumočnické a překladatelské služby
- *prodává* — vstupenky na kulturní a sportovní akce — pohlednice, průvodce, mapy, propagační materiály, CD, upomínkové předměty apod.
- *pronajímá* — společenské centrum (vhodné k pořádání konferencí, přednášek, školení, seminářů, reklamních či prodejních akcí, výstav atd.)
- *půjčuje kola*

Informační centrum má návštěvnost cca 35 tisíc lidí za rok.

Průvodcovská služba Kutná Hora, s.r.o. sídlí ve Vlašském Dvoře a poskytuje návštěvníkům především tyto služby:

- *informuje o* — historických a kulturních památkách města
- *zajišťuje* — průvodcovskou službu v objektu Vlašský dvůr — trasovou průvodcovskou službu (okružní prohlídky města) — průvodcovskou službu v jazycích A, A, F, It, R, Č — směnářenskou činnost
- *prodává* — upomínkové předměty, pohlednice, brožury, mapy, groše (i stříbrné), staré mince apod.

Od r. 2000 spravuje Průvodcovská služba domek u chrámu sv. Barbory a poskytuje zde informační i jiné služby pro turisty. Informační systém je díky těmto městským institucím na velmi dobré úrovni.

V r. 2008 bylo z městského rozpočtu vyčleněno na Průvodcovskou službu 238.000 Kč a 1 mil. Kč na propagaci (viz www.mu.kutnahora.cz - Rozpočet).

V prosinci 2008 byl u Jezuitské koleje v blízkosti chrámu sv. Barbory nainstalován a spuštěn nový zvukový informační panel, který zajistilo sdružení České dědictví UNESCO v rámci projektu Zvukový průvodce „O všech památkách UNESCO na všech památkách UNESCO“ (s finanční podporou Ministerstva kultury ČR).

Město se pravidelně prezentuje na veletrzích cestovního ruchu a propagačních akcích, a to především ve spolupráci s Czech Tourism, agenturou Around Prague, cestovní kanceláří Čedok či sdruženími Česká inspirace a České dědictví UNESCO. Jedná se například o Go-Regiontour v Brně, Holiday World v Praze či mezinárodní veletrh turismu I viaggiatori ve švýcarském Luganu.

Přínosem je i organizace tzv. fam tripů a press tripů, různých profesních setkání a workshopů ve spolupráci s místními subjekty cestovního ruchu.

České i vícejazyčné informační letáky a publikace zaměřené místně či celostátně jsou k dispozici nejen přímo v Kutné Hoře, ale i v dalších českých informačních centrech, některých hotelech a penzionech, zámcích atd. Informační centrum Kutná Hora úzce spolupracuje především s IC v Čáslavi, Kolíně a Posázaví. V rámci České inspirace každoročně vychází Kulturní kalendář.

Informace o Kutné Hoře a jejích památkách se pravidelně objevují i v celostátním tisku (např. příloha Kutnohorsko v deníku MF DNES).

V místním týdeníku Obzory Kutnohorska je pravidelně věnována pozornost kutnohorským památkám, jejich historii i současnému stavu a jsou zde publikovány populárně-naučné texty o historii zajímavých míst v regionu.

Četné informace o městu Kutná Hora i o regionu Kutnohorsko lze získat na internetu.

V roce 2005 byl otevřen městský informační portál na internetu, spravovaný Městským úřadem Kutná Hora. Na adrese www.kutnahora.cz lze nalézt podrobné informace z různých oblastí života Kutné Hory. V nabídce je i stručnější anglická verze.

Pouze úředním záležitostem je věnována oficiální webstránka MÚ Kutná Hora: www.mu.kutnahora.cz.

Z neoficiálních serverů o Kutné Hoře jsou nejrozsáhlejší web stránky zajišťované Sdružením Kutnohorsko.CZ: www.kh.cz, www.kutnohorsko.cz, www.kutnahora.info (a jiné). K dispozici je zde i anglická a německá mutace.

Pro turisty je připravena webstránka o zpřístupněných památkách: www.kutnahora.net.

Spíše komerčně zaměřený je Kutnohorský katalog, připravovaný firmou Mira soft + hardware: www.khora.cz.

Na adrese www.fotobankakh.cz lze nalézt internetové fotoalbum Kutné Hory, vybudované kutnohorskou firmou LEPOR studio.

V r. 2006 byla Kutná Hora zařazena do vysílání pořadu Panorama v České televizi na programu ČT2. Aktuální povětrnostní zpravodajství prostřednictvím panoramatických kamer využijí především turisté chystající se do Kutné Hory. Zároveň jsou záběry kamery k dispozici on-line na www.feratel.com a na satelitním digitálním programu Astra23, jehož sledovanost je cca 30 mil. diváků po celé Evropě. Jedná se bezpochyby o důležitou propagaci města.

O aktuálním dění v Kutné Hoře a v kutnohorském regionu se obyvatelé a další zájemci dozvídají prostřednictvím periodického tisku:

- denně — *Kutnohorský deník* – Deníky Bohemia (www.denik.cz)
- týdně — *Obzory Kutnohorska* (kutnahora.pres.cz), *Kutnohorský Úder*
- měsíčně — *Kutnohorské listy* — městský zpravodaj (zdarma); *Press* — kulturně-společenský měsíčník (zdarma)
- čtvrtletně — *Krásné město*. Časopis přátel Kutné Hory (kulturněhistorické revue)

Informace o aktuální kulturní nabídce ve městě poskytuje specializovaný měsíčník *Kulturní zpravodaj Kutná Hora*, vydávaný Městským divadlem, který je zdarma k dispozici na více místech v Kutné Hoře.

Velká část obyvatel Kutné Hory má též možnost využívat informačních služeb Kabelové televize Kutná Hora (redakce dokumentaristiky a publicistiky, sportovní a redakce mládeže), která přináší aktuální informace a zpravodajství ze života Kutné Hory a okolí.

Více na www.kutnahora.cz (Média).

4.8 Označení jednotlivých památek i města jako celku

Označení památek města je v zásadě poměrně dobré. Existující informační systém sloužící k orientaci návštěvníků Kutné Hory sestává ale z výsledků několika předchozích etap, jedná se tak pouze o doplňovaný a celkově již poněkud zastaralý systém. Již dříve bylo rozhodnuto, že jej bude nutné jednorázově nahradit systémem novým, vytvořeným na základě současných požadavků a obvyklého standardu.

Přípravou nového informačního systému se zabývá projektovaná celková rekonstrukce komunikací v historickém jádru města. Ta je ale připravovaná již od poloviny roku 2003, po prvních částečných realizacích ale došlo z důvodu některých problémů k dalšímu posouvání

původního předpokládaného termínu. V nadcházejícím roce 2009 by ale měla být realizace zahájena.

4.9 Bibliografie

Z vydaných publikací jsou nejvýznamnější ve sledovaném období roku 2008 následující tituly :

bude doplněno po přislíbeném získání údajů z Městské knihovny v KH

Krásné město, časopis přátel Kutné Hory, 1-4/2008, vydalo Městské zastupitelstvo v Kutné Hoře, 2008

4.10 Průzkumy, archeologie, objevy

a/ stavební, archivní a stavebně historické průzkumy :

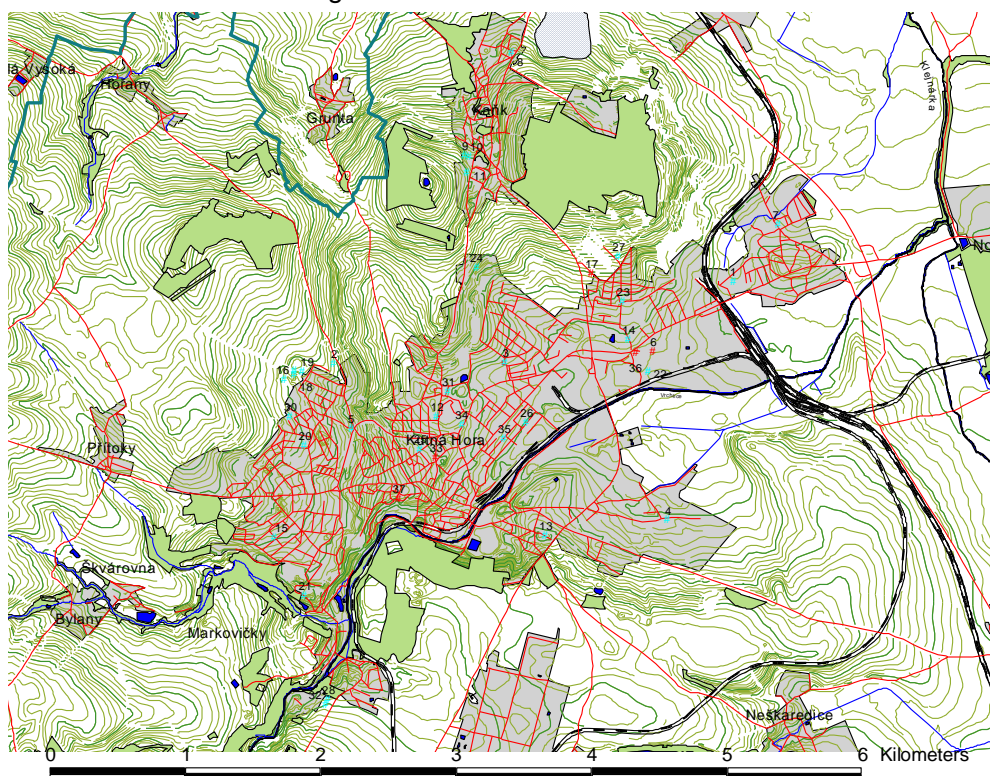
- Multidisciplinární výzkum katedrály Nanebevzetí P.Marie v Sedlci, financovaný z Programu podpory památek UNESCO, zaměřený na nalezení a dokumentování stavby předcházející katedrále, F.Velímský, AÚ AV ČR, archeologie, A.Pospíšil, SHP, Geonoma, geofyzikální průzkum, M.Brzobohatá, antropologie, Z.Štaffen, petrologie
- SHP domu čp.314 Kollárova ulice, hotel Černý kůň, M.Patrný, L. Záhorka
- chrám sv.Barbory, úsek 4B celkového průzkumu, pokračování, A.Pospíšil
- domy čp.42V a čp.43V v ulici Pod Hrádkem, nálezová Zpráva, V.Jesenský
- Obrazové prameny města Kutné Hory, archivní řešerše, A.Pospíšil
- dokumentace podmínkových sond v katedrále Nanebevzetí P.Marie v Sedlci, Zastoupil a Král, zeměměřiči
- hloubkový SHP katedrály Nanebevzetí P.Marie v Sedlci, A.Pospíšil, nedokončeno
- dendrochronologické datování krovu kláštera voršilek v Kutné Hoře, T.Kyncl

b/ restaurátorské průzkumy :

- čp.47 Rakova ulice, restaurování gotického portálku v patře, restaurátorská zpráva, Hynek Merta
- katedrála Nanebevzetí P.Marie v Sedlci, restaurování oltáře Českých patronů a oltáře sv. Bernarda, restaurátorská zpráva, H.Slavíková

c/ archeologické výzkumy :

Kutná Hora - archeologické akce 2008

negativní
pozitivní

Kutná Hora, mapa rozložení archeologických výzkumů Archeologického ústavu AVČR v roce 2008 (celkový rozsah města i mimo hranice MPR) a jejich následující seznam

ID	NÁLEZ	AKCE	PŘ.Č.AÚ
1	n	Malín-RD na č.p.67/2	1848/08
2	n	K.Hora-RD na p.č.3998/8	kh285/08
3	n	K.Hora-V Zahrádkách-kabel NN	1846/08
4	n	K.Hora-Karlovo-přípojka NN	kh349/07
5	n	K.Hora-křižovatka Česká	kh520/08
6	p	Sedlec-Philip Morris-přípravna	3693/08
7	n	Malín-přístavba RD č.p.91	3906/08
8	n	Kaňk-RD na p.č.177	6173/08
9	n	Kaňk-RD na p.č.372/2	7298/08
10	n	Kaňk-RD na p.č.372/3	7299/08
11	n	Kaňk-ubytovna č.p.59	11672/08
12	n	K.Hora-Lorecká, NTL	12564/08
13	n	K.Hora-Karlovo, RD na p.č.3246/1	11683/08
14	n	č.p.405	11675/08
15	n	K.Hora-Nálepková, rek.NTL	11673/08
16	n	K.Hora-RD na p.č.3963/8	9415/08
17	p	Sedlec-U Kola, kNN	9408/08
18	n	K.Hora-RD na p.č.3989/10	8126/08
19	n	K.Hora-RD na p.č.3985/11	8127/08
20	n	K.Hora-RD na p.č.3950/163	7836/08
21	n	K.Hora-RD na p.č.3482/08	7835/08

22	n	Sedlec-Philip Morris-parkoviště	7834/08
23	n	Sedlec-Pod Skalou-kVN	6170/08
24	n	Sedlec-chata na p.č.805/91	6169/08
25	n	K.Hora-NTL Poděbradova	6166/08
26	n	K.Hora-NTL Puškinská	5601/08
27	n	Sedlec-Na Chmelnici, kabel 1k	5598/08
28	n	K.Hora-RD na p.č.4309/8	5066/08
29	n	K.Hora-RDna pč.3985/21	5062/08
30	n	K.Hora-KOrandova, NTL	5060/08
31	n	K.Hora-RD na p.č.1942	7114/08
32	n	K.Hora-RD na pč.4309/13	7113/08
33	p	K.Hora-RD na č.p.1422 a 1421	13429/08
34	n	K.Hora-Benešova-NTL	13428/08
35	n	K.Hora-Družební- NTL	13441/08
36	p	Sedlec-odvodnění kostela II.et.	13759/08
37	p	K.Hora-kostel sv.Jakuba-statika	

d/ zaměření staveb a objektů :

- nebylo zjištěno

e/ ostatní průzkumy :

- nebyly zjištěny

f/ objevy :

- nebyly zjištěny

g/ odborné akce :

- Symposium Sedlec, 18.–20. září 2008 Kutná Hora, Historie, architektura a umělecká tvorba sedleckého kláštera ve středoevropském kontextu kolem roku 1300 a 1700

Symposium se uskutečnilo u příležitosti dokončení několikaleté obnovy klášterního kostela bývalého cisterciáckého opatství v Sedlci, které je nejstarším řádovým založením v českých zemích. Symposium bylo otevřeno široké vědecké veřejnosti. Hlavním pořadatelem symposia byly dva umělecké instituty: Ústav dějin křesťanského umění na Katolické teologické fakultě Karlovy univerzity v Praze a Institut für Kunst und Musikwissenschaft - Philosophische Fakultät der Technischen Universität Dresden. Na konání symposia se dále podíleli: Ústav pro dějiny umění na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze; Centrum mediévistických studií AV ČR a UK v Praze; Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště středních Čech v Praze a Město Kutná Hora. Projekt podpořila Univerzita Karlova v Praze, Město Kutná Hora, České muzeum stříbra a NKP Klášter Plasy, uskutečnil se za finanční podpory Středočeského kraje.

- Evropské dny kulturního dědictví, Kutná Hora, České muzeum stříbra, Hrádek, přednáška Park pod Vlašským dvorem a úprava veřejných prostor u památkových objektů v I. pol 20. století, A.Pospíšil
- dále se uskutečnily ještě následující odborné přednášky se vztahem k historii a kulturnímu dědictví :

Kaňk – kopec zajímavý ze všech stran – Jana Králová

Záblesky z Remeše

Výskyty zlata ve Vlastějovicích, Malešově a Kutné Hoře –Vladimír Šreina

5. Faktory ovlivňující památku

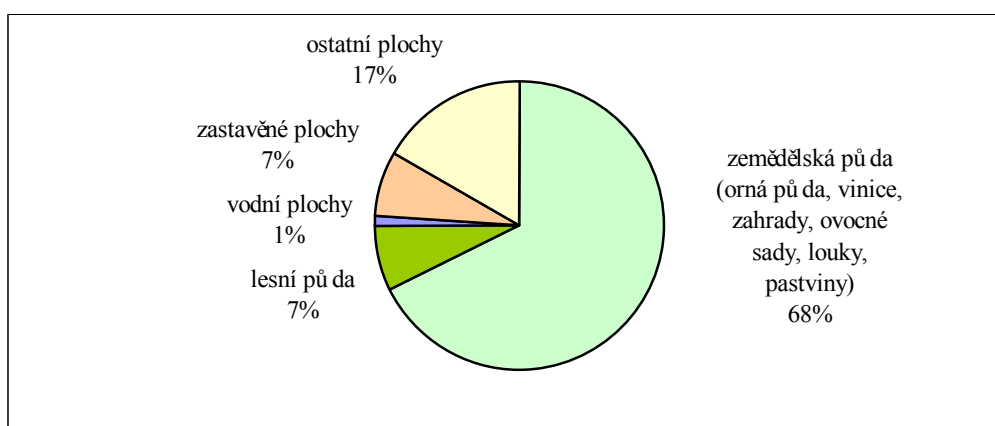
5.1 Životní prostředí a přírodní vlivy

Kutná Hora patří dlouhodobě k místům s poměrně zdravým a málo narušeným životním prostředím. Má příznivé přírodní podmínky a není zatížena průmyslovou výrobou tak, jako některá jiná velikostí srovnatelná města. Problémem ale zůstávají některé faktory z minulosti, kdy nejzávažnějším ekologickým problémem v Kutné Hoře a nejbližším okolí byla v posledních letech kontaminace předměstských částí Kutné Hory a jejího okolí těžkými kovy a arsenem v důsledku předchozí dolovací činnosti.

Celkem nečekaně vstoupila do místa nová, dříve nepředpokládaná aktivita, kterou je již v předcházející roční zprávě zmíněná firma Foxconn. Ačkoliv původní mimořádně ambiciózní záměry se zatím plně nepotvrdily, i tak se jedná o nečekané rozsáhlou aktivitu. V prvních informacích, které firma vydávala se hovořilo až o pěti tisících zaměstnanců, což je pro stávající dvacetitísíkové město zcela určující věc. Je sice otázkou, nakolik byl tento záměr zodpovědně připravován, vydávané informace nebyly vždy zcela jednoznačné. Skutečnost je taková, že dále bylo hovořeno již pouze o první fázi výroby, ta byla spuštěna v polovině roku 2008 se zlomkovým počtem zaměstnanců a i dále probíhá pouze v tomto rozsahu. Zatím nejsou k dispozici další informace o případném rozšiřování závodu.

Je tedy v první řadě otázkou, jaká skutečně byla příprava vlastního záměru a nakolik závazné byly jednotlivé počáteční kroky. Realizace tedy již zčásti proběhla, ale analýza, jaký může být dopad této výroby na životní prostředí v těsně sousedícím městě zatím nebyla provedena, nebo její výsledek dosud není všeobecně znám.

Pozemky v katastru Kutné Hory měly v r. 1999 (poslední známé údaje) následující skladbu:

Tato skladba se v posledních letech výrazněji nemění, pouze výměra zastavěných ploch postupně roste především na úkor zemědělské půdy, ale i lesní půdy a z části i vodních ploch. V souladu s územním plánem města Kutné Hory (viz www.mu.kutnahora.cz - Územní plán) se průběžně v okrajových částech města staví rodinné domy. Bytové domy, především na náklady města, pak vznikají na volných parcelách v zastavěných částech města.

Na problematiku životního prostředí v Kutné Hoře dohlíží *Odbor životního prostředí a komise pro životní prostředí*, pracující při MÚ Kutná Hora. Více na www.mu.kutnahora.cz (Organizační struktura).

Na úrovni životního prostředí ve městě se výrazným způsobem podílí *Technické služby K. Hora, s.r.o.*, jejichž hlavním úkolem je zabezpečování veřejně prospěšných služeb pro Město K. Hora: údržba a opravy místních komunikací, dopravního značení, zajišťování veřejného osvětlení, údržba veřejné zeleně na veřejných prostranstvích města, provádění úklidu na místních komunikacích a veřejném prostranství, rekultivace skládky Karlov, provozování a údržba dětských hřišť, správa a údržba 6 místních hřbitovů. Více na www.tskh.cz. Také společnost *Městské lesy a rybníky* pečuje o veřejnou zeleň.

Na údržbu veřejné zeleně (přes 120 hektarů) bylo v městském rozpočtu na rok 2008 vyčleněno celkem přes 8 mil. Kč (viz www.mu.kutnahora.cz, Rozpočet).

V r. 2007 byla zastupitelstvem města schválena nová vyhláška o veřejném pořádku (č. 1/2007), která upravuje způsob a postup při zajišťování veřejného pořádku, čistoty a vzhledu veřejných prostranství na území obce.

V předchozím období byla připravována celková úprava parku pod Vlašským dvorem. Při Radě města funguje k řešení tohoto problému zvláštní pracovní výbor. Poptávkové řízení na projektovou přípravu obnovy parku vyhrála v r. 2005 společnost *Zahrada nad Metují* (www.zahradanadmetuji.cz). Projekt, který zahrnuje též zpřístupnění podzemní hornické stezky a jehož náklady jsou odhadovány na 60 milionů Kč, měl být realizován v l. 2008-2010. Přístup autorů k řešení úkolu je ale v některých ohledech poněkud diskutabilní, proto probíhala řada diskusí a ani po nich není možné jednoznačně konstatovat plnou shodu všech zúčastněných. Realizace zatím nezačala, důvodem je také finanční situace. Více informací je na www.mu.kutnahora.cz (Integrovaný plán).

Typickým problémem měst jsou psí exkrementy a opuštění psi; ročně se v Kutné Hoře odchytí kolem stovky zvířat. Pod záštitou Ligy na ochranu zvířat ČR funguje v Kutné Hoře Záchytná stanice pro opuštěné a nalezené psy. Více na www.utulek-kh.unas.cz.

V r. 2007 vzniklo centrum ekologické výchovy *Ekodomov Kutná Hora*. Více na www.ekodomov.cz (Kutná Hora).

Na svoz komunálního a objemného odpadu vyčlenilo město Kutná Hora ve svém rozpočtu na rok 2008 celkem 12,7 mil. Kč, svoz tříděného odpadu stál přes 3 mil. Kč.

Poměrně hustě jsou ve městě rozmístěny kontejnery na třídění komunálního odpadu. Nebezpečné odpady, objemné odpady, kovy a rostlinné odpady lze odevzdat při svozu tříděného odpadu dle harmonogramu, rozšiřovaného ve formě letáků do kutnohorských domácností. Na sklonku roku 2006 byla uvedena do provozu kompostárna, kam mohou obyvatelé Kutné Hory odevzdávat biologicky rozložitelné odpady.

V r. 2008 byl v Kutné Hoře umístěn první komunitní kompostér.

Třídění odpadů je v Kutné Hoře na velmi dobré úrovni, v množství vytríděných odpadů na hlavu patří Kutná Hora k prvním 20 městům ve Středočeském kraji.

Sběrný dvůr v Kutné Hoře stále chybí.

Plán odpadového hospodářství města Kutná Hora pro období 2006-2011 vypracovala firma *ECOTrend, s.r.o.* – odpadové hospodářství.

Zdroj: Kutnohorské listy, 2006, 2007.

5.2 Stavební rozvoj a změna potřeb

Období roku 2008 bylo s ohledem na stavební aktivity v podstatě odpovídající předcházejícím posledním rokům. Je možno opět konstatovat, že situace je stabilní, centrum města v rozsahu historického jádra je po téměř dvaceti letech soustavné stavební činnosti ve velmi dobrém stavebním stavu. V následujícím bodě jsou sice uvedeny nevyužité, objekty, ale tento přehled není v podstatě, vzhledem k velikosti města nijak nadměrně rozsáhlý. Navíc většina z nich je také v poměrně dobrém stavebním stavu a těch, které by vykazovaly větší stavební závady a případně byly přímo ohroženy je pouze malá část z nich.

Stavební rozvoj je poměrně plynulý, nebyly zaznamenány žádné velké výkyvy. Je ale možno konstatovat, že pomalu ukončena bude možnost nové výstavby na plochách historických stavebních parcel, v dřívější nebo dokonce v poměrně nedávné době uvolněných. V roce 2008 byly zahájeny tři takové stavby domů na prolukách v historickém jádru města, na Anenském náměstí, na náměstí Národního odboje a Na Sioně. Další obdobné stavby již mohou být pouze výjimečné, podobných parcel, kde je v souladu se zachováním historické urbanistické a stavební struktury města možné umístit novostavbu již ve městě mnoho nezbývá.

Ačkoli by tedy stav již měl začít být chápán jako konečný, není možné počítat s tím, že takový skutečně bude. V tomto smyslu je rozhodně třeba uvažovat s budoucím stále vyšším zájmem ze strany investorů, který takto atraktivní lokalita přirozeně musí vzbuzovat. Je sice zatím pravdou, že takové tlaky zde dosud nebyly příliš silné, ale určité náznaky již existují. Jedním z nich je opakovaná snaha zastavět atraktivní zahradu u vily čp.261 v Hradební ulici. Tato lokalita, dlouhodobě nevyužívaná a nápadná svou poměrnou zpustlostí je umístěna v mimořádně výhodné poloze. Její rozloha je taková, že je skutečně pouze výsledkem souhry v tomto smyslu příznivých okolností, že zahrada v sousedství zástavby dosud mohla zůstat volná. Kutná Hora se svojí specifickou urbanistickou strukturou má řadu dalších ploch poměrně velmi rozsáhlých zahrad uzavřených v blocích historické zástavby a každá z nich je potenciálním místem pro vysoce atraktivní zástavbu. Naštěstí ale stavební potřeba ve městě není zatím takto intenzivní a zřejmě, podle dosavadní znalosti situace, by se snad ani v dohledné budoucnosti neměla příliš měnit.

Naopak velmi silná je tendence výstavby v těsném okolí města, na tento fakt je upozorňováno již delší dobu. Kutná Hora má skutečně kvalitní pozemky na stránkách severně od města, dnes jsou na těchto jižních svazích převážně ovocné sady a zahrady. K první výstavbě rodinných domů zde již došlo, další jsou postupně připravovány. V první etapě se jedná o lokality Třešňovka a Provaznice, výstavba, která zde již vzniká zatím neohrozila přímo důležité panoramatické pohledy na město, ale již znamená podstatnou změnu do jeho bezprostředního okolí. Tendence je zde jasná, tedy vedoucí k postupnému zvětšování zastavěné plochy v okolí města na úkor přirozených zelených ploch.

Vlastní historické jádro města se tedy v zásadě příliš stavebně nemění. Požadavky na využití objektů jsou zde poměrně ustálené a nedochází k nijak výrazně vyčnívajícím novým záměrům. Celkově je charakter města i přes jeho intenzivní turistické využití dosti tradiční a jedná se stále o převážně obytné sídlo s příslušným vybavením. Služby turistům zde sice existují v celkem odpovídající míře, ale běžný život obyvatel zde má stále své místo, lze říci, že dominantní.

Pokud se týká úrovně doposud prováděných stavebních prací a to konkrétně ve smyslu jejich kvality a dopadu na dochovanou hodnotu a autenticitu upravovaných kulturních památek, je zde i ve sledovaném období nadále patrný příznivý vývoj. Již dříve se projevilo při opravách historických stavebních objektů mírné vystřízlivění po období zájmu o nové,

progresivní, ale zároveň neověřené technologie, tato tendence i nadále trvá. Situace v této oblasti je tedy poměrně příznivá .

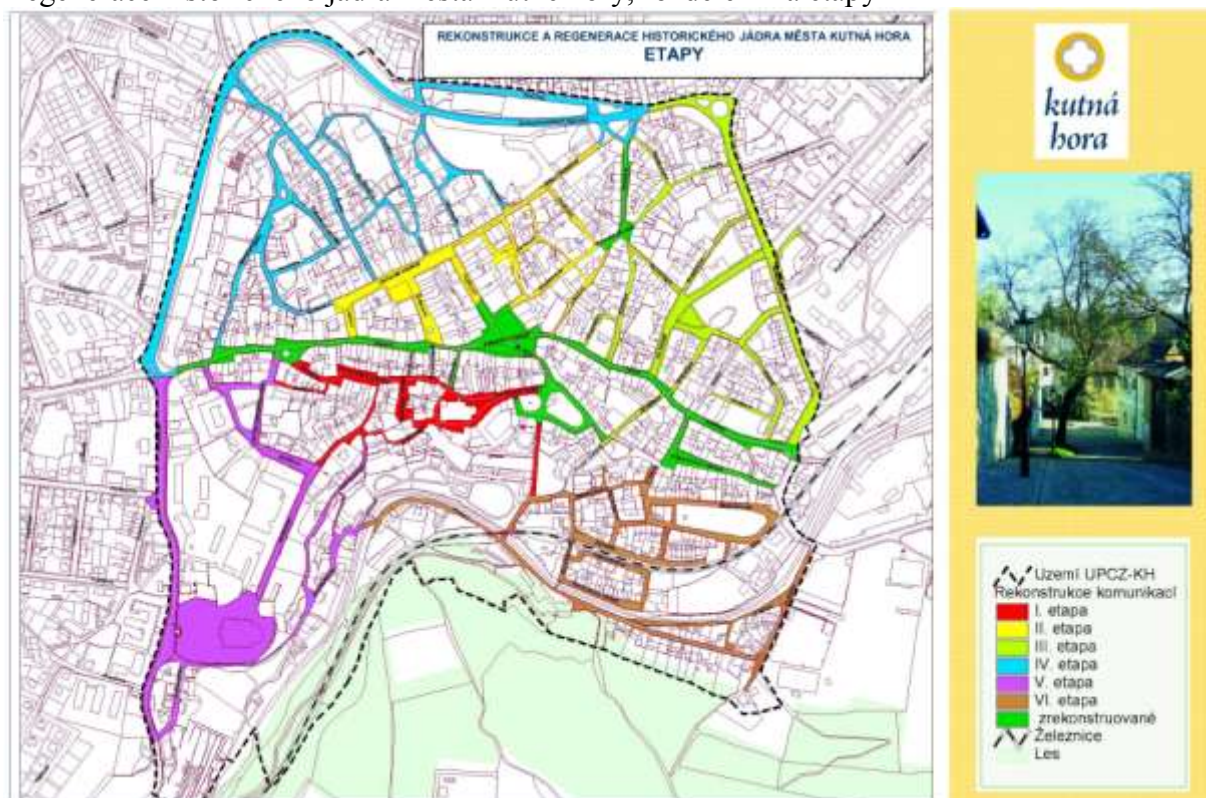
Zvýšený zájem o atraktivní a dobře známou lokalitu ale vyvolává zřetelný zájem a z hlediska ochrany celku zde problémem může být snaha některých stavebníků o maximální využití prostorových možností. Setkáváme se tedy i zde se snahou známou z jiných srovnatelných míst, kdy domy a prostory jsou upravovány v maximálním možném rozsahu a kdy tímto způsobem dochází ke změně základního charakteru zástavby s původně odlišeným stupněm využití obytných, hospodářských a skladovacích zón.

V Kutné Hoře se v roce 2008 objevil, zatím pouze v náznaku nový fenomén, kterým je hromadné, v podstatě developerské budování podkrovních bytů v historickém jádru města. Projevil se snahou jedné společnosti o skupování dosud volných půd domů v rezervaci, ale zatím se tento záměr nenesetkal s úspěchem. Není možné říci, že by budování podkrovních bytů v případě Kutné Hory bylo opomíjenou záležitostí, naopak, i zde , stejně jako v jiných našich městech je obvyklým a využívaným způsobem zvětšení kapacity domu. Pouze je dosud věcí individuálního zájmu a hromadné aktivity se zde, na rozdíl například od Prahy, dříve neobjevily.

Jedním z velkých záměrů, jejichž přípravě byla věnována patřičná pozornost je i regenerace historického jádra města, která spočívá především v celkové opravě povrchu komunikací a městských prostor, s veškerým technickým vybavením a a doplněním o tzv. městský mobiliář. Rozdělení této velké akce je patrné na přiložené mapce, jedná se celkem o šest etap.

V roce 2008 byla v předstihu provedena úprava horní části Václavského náměstí s osazením přenesené kašny, dokumentována je samostatně v této zprávě. Místo je součástí první etapy, jejíž realizace je plánována na následující rok 2009.

Regenerace historického jádra města Kutné hory, rozdělení na etapy

Rozsahem a všemi okolnostmi se z běžných stavebních akcí vymyká již zmíněné budování továrního areálu firmy Foxconn s výrobními objekty a s ubytováním a dalším zabezpečením jejích zaměstnanců. Oproti původním záměrům, tak, jak byly dříve prezentovány ale zřejmě nebude realizován celý uvažovaný rozsah. I přesto je tato zahraniční investice pro život města podstatná a její vliv se začíná projevovat v řadě oblastí. Jedná se ale pouze o první zkušenosti a na celkové hodnocení dopadu na život města je zatím příliš brzy.

5.3 Objekty nevyužité nebo využitě nevhodně

Situace s využitím domů a dalších objektů ve městě je již delší dobu poměrně stabilní. V naprosté většině případů jsou domy v Městské památkové rezervaci svými vlastníky dobře zajištěny a využívány, pouze toto využití není v některých případech natolik intenzivní, jak by odpovídalo charakteru a možnostem místa. Přesto ale i nadále výjimky existují, které dále v přehledu uvádíme.

Opět zde musíme uvést skutečnost, že taková statistika je dosti obtížná, protože není možno přesně stanovit, kdy se již jedná o skutečný nedostatek ve využívání nemovitosti. Ve městě se sice nachází několik jednoznačných případů, jsou to například objekty, které začaly být opravovány nebo přestavovány a z různých důvodů byla tato činnost prozatím ukončena. Tam se jedná o nebezpečný stav, kdy dům v krátké době začíná chátrat a poškozována je jeho vlastní památková hodnota.

Za nevyužitý je ale možno považovat i ten dům, který je stavebně více či méně v pořádku, ale svým majitelem je využíván minimálně nebo po určité období zůstává zcela prázdný. Nedochází zde sice k ohrožení jeho fyzické podstaty, situace je negativní spíše s ohledem na život města a na jeho rozvoj. Do této kategorie pak náleží i objekty, kde nevyužita zůstává pouze jejich menší část a zde je obtížné stanovit, zda je třeba je v tomto přehledu již uvádět.

V uplynulém období se projevíly i důsledky ekonomické situace ve světě, výrazně nižší počet zahraničních návštěvníků a jejich snížená kupní síla, Ta musí mít zákonitý dopad na existenci služeb ve městě. Je obvyklé, že některé provozovny po určité době ukončí svoji činnost, k tomuto běžnému jevu i zde dochází poměrně často, ale v roce 2008 tento jev možná zaznamenal větší výskyt.

K významnějším příkladům nevyužitých objektů patří zejména následující stavby v Městské památkové rezervaci Kutná Hora :

- dům čp. 27 Vrchlice, ulice Pod Hrádkem, probíhá pozvolná postupná oprava
- dům čp. 38 na Komenského náměstí, částečně nevyužitý
- dům čp.41 na Komenského náměstí, vyklizený
- dům čp.42 na Komenského náměstí, vyklizený, provedena byla první etapa celkové opravy
- dům čp. Vrchlice 41 v ulici Pod Hrádkem
- dům čp. Vrchlice 42 v ulici Pod Hrádkem
- dům čp. Vrchlice 43 v ulici Pod Hrádkem, nový vlastník, část domu je již využívána
- dům čp.44 Rakova, využíván zčásti
- areál bývalé Jesuitské koleje čp.51 – 54, první etapa opravy a adaptace je již téměř dokončena
- dům čp.52 Hlouška, ulice Štefánikova, bývalá octárna, rozlehlý objekt, chátrající, uvažováno je s rozsáhlou přestavbou na obytné účely, tento záměr byl zahájen v prosinci 2008 demolicí podružných budov areálu a celkovým vyklizením ponechaných objektů
- areál domu čp.59 s věží a gotickým stavením, využitý pouze zčásti
- dům čp.65 Rejskova ulice

- dům čp.75 v Hradební ulici
- dům čp. 122 na Rejskově náměstí, probíhá dlouhodobá postupná oprava, v poslední době pozastavena
- dům čp.134 v Bartolomějské ulici
- dům čp. 136 v Husově ulici, postupná oprava a adaptace
- dům čp.141 v Husově ulici, využíván částečně
- dům čp. 146 v Husově ulici, připravován je záměr celkové opravy a adaptace
- dům čp. 147 na Václavském náměstí, nevyužitý zčásti
- dům čp.148 v Husově ulici, nevyužitý z větší části
- dům čp. 152 v Husově ulici, dlouhodobě nevyužíván, celková oprava byla již dříve přerušena, nyní nově nabízen k prodeji
- dům čp. 171 v Šultysově ulici, přízemí využito, další část domu po nedokončené přestavbě, pouze ve hrubé stavbě
- dům čp.179 na Václavském náměstí
- dům čp.180 na Václavském náměstí
- dům čp.195 v České ulici
- dům čp.200 v České ulici
- dům čp. 221 v Bartolomějské ulici, v roce 2008 ale dokončena celková oprava a adaptace a dům je připraven pro nové využití
- dům čp.236 v České ulici, vyklizen a probíhá celková oprava
- dům čp.244 Česká ulice, z větší části nevyužito
- dům čp.257 v Orelské ulici
- dům čp. 273 na Václavském náměstí, využíván zčásti
- dům čp. 275 na Václavském náměstí, probíhá celková oprava, využit částečně
- dům čp. 314 v Kollárově ulici dlouhodobě nevyužitý a vážně chátrající
- čp. 328 v ulici Na Sioně, jedná se o parcelu s torzem původní stavby, na sousední parcele zahájena stavba, torzo domu bylo následně odklizeno
- dům čp.338 ve Vladislavově ulici
- dům čp. 354 v Sedlecké ulici, dlouhodobě z větší části nevyužitý a chátrající
- čp.394 v ulici Jiřího z Poděbrad, původně výrobní objekt, opravený, dnes je využita pouze jeho část a to spíše provizorním způsobem
- dům čp. 488 v ulici U Jelena, dlouhodobě probíhá pomalá celková oprava domu
- dům čp.506 v Tylově ulici, využitý zčásti
- dům čp. 563 v Rudní ulici, v roce 2008 pokračovala celková přestavba tohoto malého objektu
- dům čp.556 nad Bartolomějskou ulicí, vystěhován a dlouhodobě nevyužíván
- dům čp. 566 v Roháčově ulici

dále nejvýznamnější objekty mimo MPR :

- tzv. Telerův cukrovar v Čáslavské ulici, mimo MPR, využíván pouze zčásti, navíc nevhodným způsobem, chátrající
- areál tzv.Nového mlýna čp.11 na Vrchlici, mimo MPR, již dříve vystěhovaný, vážně chátrající

Mezi nevyužité objekty je možno přiřadit ale také některé sakrální stavby, které sice využity jsou ke svému původnímu účelu, tedy k pravidelným bohoslužbám, ale vzhledem k jejich hodnotě a významu by toto využití mohlo a snad i mělo být rozšířeno ještě pro návštěvníky města. Jedná se konkrétně o unikátní středověké kostely sv. Jakuba přímo ve středu města a na jeho hlavní turistické trase a dále kostel P. Marie na Náměti. Patřit sem může rovněž kaple při Voršilském klášteře.

U kostelů sv.Jakuba a P.Marie byla v tomto roce ze strany správce otázka možného zpřístupnění návštěvníkům zvažována a zřejmě zde nastane změna.

5.4 Objekty likvidované nebo naopak postavené nově

Ve sledovaném období roku 2008 nedošlo k žádné demolici památkového objektu, tvořícího přímou součást památky UNESCO.

Byly ale zbourány tři domy na tomto území, při hranici Městské památkové rezervace, které nebyly nemovitými kulturními památkami. Musely ustoupit stavbě kruhového objezdu, budovaného v rámci dopravního generelu na severovýchodním okraji historického jádra města. Jednalo se o sousedící domy čp.224, 292 a 433 ve Štefánkově ulici, které pocházely z výstavby přelomu devatenáctého století, konkrétně čp.292 z roku 1898, čp.224 z roku 1912 a poslední čp.433 byl vystavěn roku 1935, všechny jako novostavby bez použití starších konstrukcí. Je těžké hodnotit, zdali se jednalo i tak o určitou ztrátu z hlediska památky Světového dědictví jako celku. K takové ztrátě zřejmě přímo nedošlo, jisté však je, že odstraněním těchto celkem neutrálních staveb a otevřením nových výhledů došlo k jistým pohledovým změnám na okrajovou strukturu této části města.

Naopak bylo dále pokračováno v již dlouho trvající stavbě domu čp.527 na Janském náměstí, budovaného jako novostavba na místě dříve zaniklého historického objektu. Pokračováno bylo i v novostavbě domu čp.14 v Pobřežní ulici.

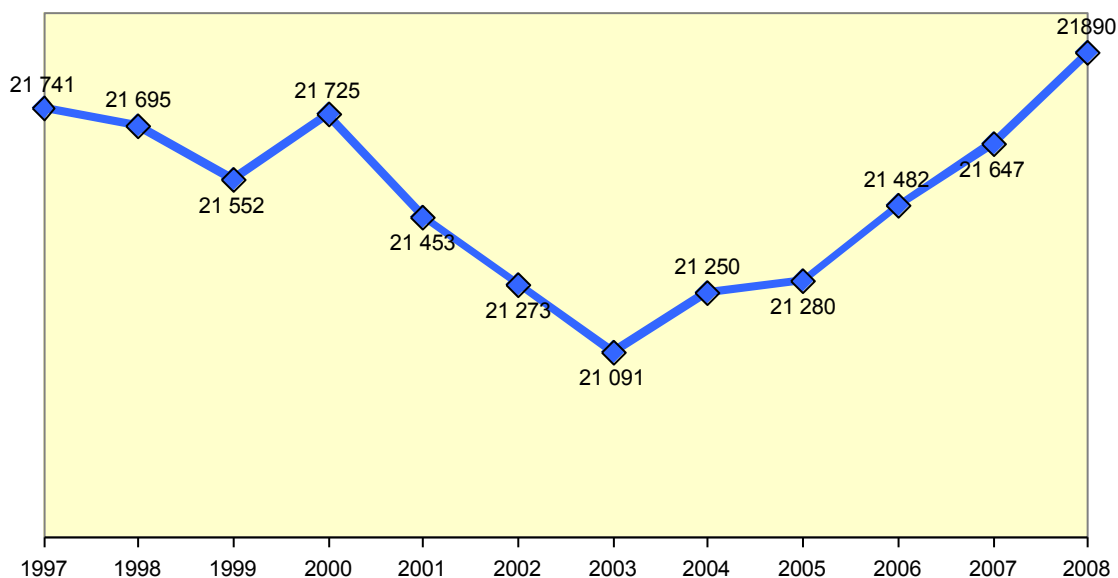
Zahájeny byly v roce 2008 celkem tři novostavby na místě nedochovaných původních domů a to čp.353 na Anenském náměstí, dále na nárožní parcele na náměstí Národního odboje při Rejskově ulici a na Sioně v sousedství domu čp.327.

V současné době je příliš brzy na objektivní hodnocení těchto staveb. Nutný je v tomto smyslu větší časový odstup, pouze ten může přispět k vytvoření skutečně nestranného a pravdivého názoru. Stavba na Anenském náměstí je zatím ve své hrubé podobě vnímána celkem jako přiměřená danému místu, další dvě tak zcela jednoznačné nejsou. Zejména vznikající dům na náměstí Národního odboje je přijímán se rozdílnými pocity a stal se v roce 2008 dokonce předmětem podání na Centrum světového dědictví.

5.5 Složení a počet obyvatel

Podle výsledků zatím stále posledního sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 žilo v Kutné Hoře k 1. 3. 2001 celkem 21 453 obyvatel. K 31. 12. 2008 bylo v Kutné Hoře evidováno 21 890 obyvatel (včetně cizích státních příslušníků).

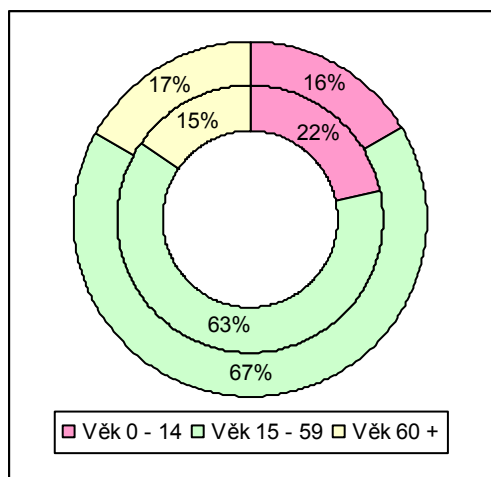
Vývoj počtu obyvatel v letech 1997 – 2008:

Od roku 2004 se celkový počet obyvatel trvale žijících v Kutné Hoře postupně opět zvyšuje.

V městské památkové rezervaci žije kolem 12 % z celkového počtu obyvatel Kutné Hory: v r. 1999 — 2 519, v r. 2000 — 2 510, v r. 2001 — 2 476, v r. 2002 — 2 479, v r. 2003 — 2 480, v r. 2004 — 2 543, v r. 2005 — 2 629, v r. 2006 — 2 692, v r. 2007 — 2 749, 2008 — 2 782 obyvatel. Počet obyvatel, kteří žijí ve Vnitřním městě, tedy stoupá již od r. 2002.

Obyvatelstvo podle věku:

Z porovnání hodnot pro rok 2001 (vnější prsteneček) a pro rok 1991 (vnitřní prsteneček) vyplývá, že počet obyvatel Kutné Hory ve věku 0 – 14 let se v posledních deseti letech snižuje. Počet obyvatel ve věku 15 – 59 let a starších se zvyšuje.

V rámci programu regenerace MPR se v historickém jádru Kutné Hory budují byty nadstandardního charakteru, kterými by byla posilována změna věkové struktury obyvatel.

Přírůstek / úbytek obyvatelstva

V letech 1999 – 2008 se situace vyvíjela následujícím způsobem (počty zahrnují i pohyb cizích státních příslušníků):

	přirozený přírůstek :			saldo migrace :			celkem přírůstek / úbytek :
	živě narozených	zemřelých		přistěho- valých	vystěho- valých		
1999	190	233	- 43	335	436	- 101	- 144
2000	176	219	- 43	304	361	- 57	- 100

2001	185	187	- 2	269	381	- 112	- 114
2002	173	189	- 16	355	347	8	- 8
2003	184	207	- 23	242	397	- 155	- 178
2004	194	201	- 7	459	413	46	+ 39
2005	200	194	6	437	412	25	+ 31
2006	208	192	16	551	366	185	+ 201
2007	235	217	18	794	656	138	+ 156
2008	241	192	49	913	717	196	+ 245

Od r. 2004 obyvatel Kutné Hory přibývá - přírůstek v roce 2008 byl nejvyšší za posledních deset let.

Zdroj: Český statistický úřad. MÚ Kutná Hora, Odbor správní, Oddělení správní, evidence obyvatel.

Politické zaměření obyvatel

Voleb do parlamentu České republiky, které se konaly v červnu 2006, se v Kutné Hoře zúčastnilo 64,71 % oprávněných voličů. Vítězná ODS zde získala 39,72 % hlasů, ČSSD 31,74 %, KSČM 11,55 %, Strana zelených 6,64 % a KDU-ČSL 5,21 % hlasů.

V krajských volbách na podzim 2008 zvítězila v Kutné Hoře ČSSD (38,97 % hlasů) před ODS (30,77 %) a KSČM (12,57 %).

Zdroj: Kutnohorské listy, 2006, 2008.

5.6 Úroveň vzdělání a zaměstnanost, životní úroveň

Nejzávažnějším faktorem, ovlivňujícím životní úroveň obyvatel Kutné Hory, je v posledních letech nezaměstnanost. Míra registrované nezaměstnanosti v Kutné Hoře se během roku 2008 pohybovala v rozmezí 4,8 % (květen, červen) – 6,5 % (leden, prosinec). Byla tedy opět nižší než v předcházejících letech a dokonce, na rozdíl od minulých let, v některých měsících nižší než celostátní průměr (5,0 - 6,1 %). Příznivý vliv snad mělo v tomto smyslu otevření nového závodu FOXCONN v Kutné Hoře v první polovině roku 2008.

Zdroj: portal.mpsv.cz (Zaměstnanost - Statistiky).

Úřad práce v Kutné Hoře nabízí v souladu s Národním plánem zaměstnanosti některé programy aktivní politiky zaměstnanosti: rekvalifikační či jiné kurzy, veřejně prospěšné práce, stáže ve státní správě či další studium.

Mimo Úřad práce nabízejí nezaměstnaným pomoc i další státní či nestátní organizace, především Oblastní charita Kutná Hora. Více na www.charita.kh.cz

Město Kutná Hora pokračovalo v politice podpory růstu bytového fondu.

Na opravy svého bytového fondu Město v r. 2008 vyčlenilo ze svého rozpočtu celkem téměř 2 mil. Kč (viz www.mu.kutnahora.cz - Rozpočet).

Pronájem zrekonstruovaných obecních bytů provádí město formou výběrového řízení (nejvyšší nabídce). Nájemné se v souladu se zákonem příležitostně zvyšuje. Přísný je postup proti neplatičům; jim a osobám v nouzi je však k dispozici ubytovna Přístav. Více na www.charita.kh.cz (Přístav).

Vybraným žadatelům jsou každoročně z Fondu rozvoje bydlení poskytovány podle městské vyhlášky č. 2/2006 půjčky na stavební úpravy rodinných nebo bytových domů.

Zastupitelstvo města věnuje pozornost budování zón rezidenčního bydlení v Kutné Hoře. Přípravou rozvojových ploch pro bytovou výstavbu na území města je pověřen Odbor regionálního rozvoje a územního plánování.

Na prázdných parcelách poblíž centra vznikají bytové domy díky soukromým investorům: Na Žižkově postavila tři bytové domy s 68 byty pardubická firma VBD s.r.o. (www.vbd.cz); během roku 2008 se do prvních dvou objektů nastěhovali noví obyvatelé a byla zahájena stavba třetího domu.

V lokalitě Lidka buduje firma Bouwfonds s.r.o. (www.lidka.cz) 12 bytových domů s celkovou kapacitou 209 bytových jednotek. První z domů byl dokončen v květnu 2008. Město si v této souvislosti vzalo v r. 2008 úvěr ve výši 16 mil. Kč na financování rozvoje tepelného hospodářství města, kvůli připojení nových bytových domů.

Další lokality, kde se připravuje výstavba především rodinných domů, se nacházejí na okrajích města: U Všech svatých, Třešňovka.

Problémem je stárnoucí panelová výstavba na sídlišti – postupně však dochází v rámci soukromých investic k opravám panelových domů.

Také Město se snaží zlepšit úroveň bydlení na sídlišti - při Radě města funguje *Komise pro regeneraci sídliště Šipší*, v r. 1998 byla zpracována studie regenerace sídliště a v r. 2004 dokončen dopravní generel, jehož realizace bude probíhat v etapách. V rozpočtu na rok 2008 bylo na regeneraci sídliště počítáno s investicí 3,16 mil. Kč. Více na www.mu.kutnahora.cz (Sídliště Šipší, Rozpočet).

Stav domovního a bytového fondu v Kutné Hoře lze porovnat na základě sčítání v r. 1991 a 2001:

Datum sčítání	Domy úhmem	v tom				Byty celkem	v tom			
		trvale obydlené		neobydlené			trvale obydlené		neobydlené	
		celkem	z toho rod.domy	abs.	%		abs.	%	abs.	%
k 3.3.1991	3.398	3.047	2.411	351	10,3	8.167	7.648	93,6	519	6,4
k 1.3.2001	3.527	3.192	2.629	335	9,5	8.250	7.879	95,5	371	4,5

Z tabulky je zřejmé, že za deset let stoupl počet trvale obydlených domů (bytových i rodinných) a klesl počet neobydlených domů. Také v oblasti bytů stoupl počet obydlených a klesl počet neobydlených jednotek.

Důvody neobydlenosti jsou následující: 28,3 % neobydlených bytů je obydleno přechodně, 15 % slouží k rekreaci a 22,4 % je nezpůsobilých k bydlení.

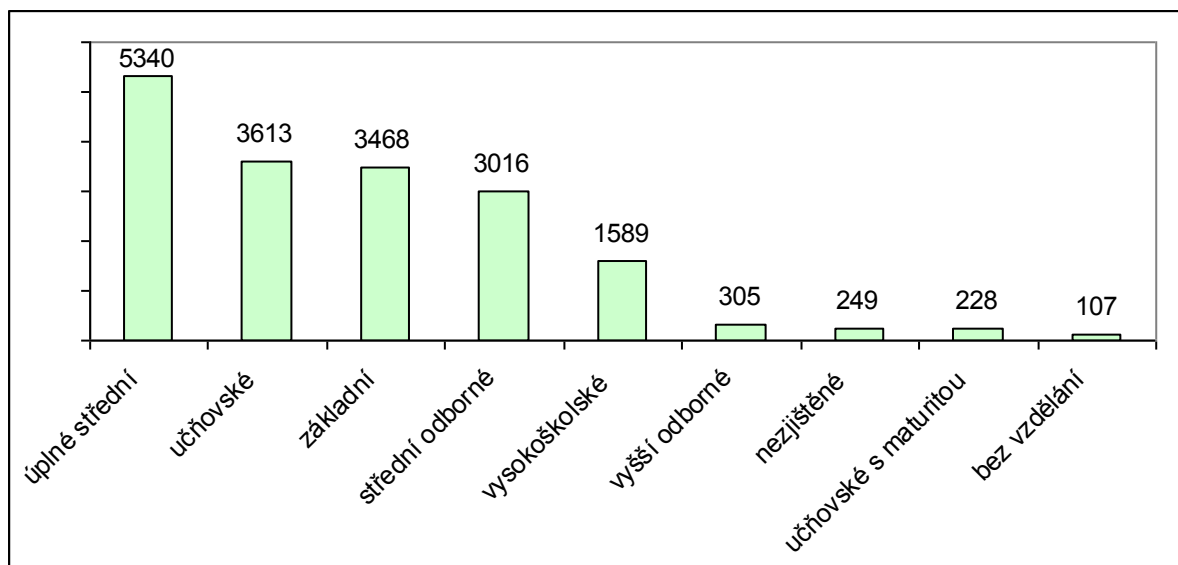
Na 1 trvale obydlený byt v r. 2001 připadalo 2,73 osob (v r. 1991 to bylo 2,82 osob).

Zdroj: Předběžné výsledky sčítání lidu, domů a bytů k 1.3.2001, Středočeský kraj, Okres Kutná Hora, Český statistický úřad, Praha 2001.

Úroveň vzdělání

Poslední známé údaje pocházejí ze sčítání lidu, domů a bytů v r. 2001.

Obyvatelstvo starší 15 let podle nejvyššího ukončeného vzdělání k 1. 3. 2001 :

Téměř 30 % obyvatel Kutné Hory starších 15 let má úplné střední vzdělání a téměř 17 % střední odborné. Vysokoškolské vzdělání má necelých 9 % obyvatel.

Viz www.kutnahora.cz (Kutná Hora v číslech).

Ekonomická aktivita obyvatelstva

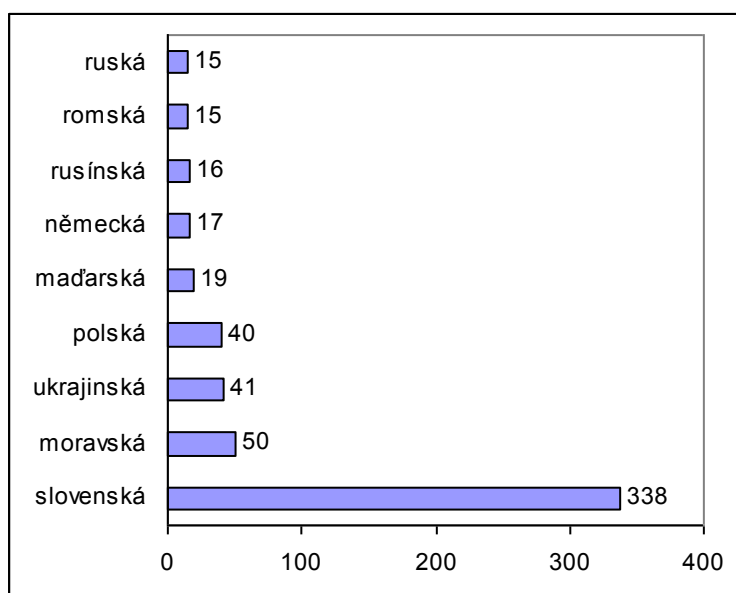
K 1. 3. 2001 představovali pracující 46,3 % z celkového počtu obyvatel města Kutné Hory (v r. 1991 to bylo 53,7 %). Z celkového počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva (11 060) pracovala největší část ve zpracovatelském průmyslu (27,8 %), dále v obchodu (10,9 %), ve veřejné správě (8,7 %) a ve stavebnictví (8 %).

Výrazný je nárůst počtu obyvatel, kteří za práci dojíždějí do jiné obce v České republice – jedná se o 25,2 % z počtu pracujících (v r. 1991 to bylo 16,4 %). Nejvíce obyvatel, vyjíždějících za prací, je ve věkové skupině 20-29 let.

Viz www.kutnahora.cz (Kutná Hora v číslech).

Údaje o menšinách (národnosti, státní příslušnosti):

Národnost obyvatel

Téměř 96 % obyvatel Kutné Hory se při sčítání lidu v r. 2001 přihlásilo k české národnosti.

Necelá 3 % obyvatel se přihlásila k některé z vedle uvedených národností (uveden počet osob).

Zbytek obyvatel se přihlásil k jiné národnosti nebo údaj neuvedl.

Viz www.kutnahora.cz (Kutná Hora v číslech).

V Kutné Hoře žije relativně malá komunita Romů; jejich počet je ovšem vyšší než počet osob, které se při sčítání lidu v r. 2001 k romské národnosti přihlásili. Problémy s jejich začleněním do většinové populace se snaží řešit streetworkeré. Také mnohé státní i nestátní subjekty organizují akce zaměřené proti rasismu a xenofobii. Od r. 1998 funguje při Oblastní charitě v Kutné Hoře středisko Maják, které je komunitním a edukačním centrem pro romskou komunitu. Více na www.charita.kh.cz (Maják).

Cizinci

K 1. 3. 2001 bydlelo v městě Kutná Hora 299 cizích státních příslušníků (1,4 % z celkového počtu obyvatel). Jednalo se o občany následujících států: Slovenská republika (165 osob), Ukrajina (48), Polsko (34), Ruská federace (6), Vietnam (6), Německo (4), USA (1). Dále žilo ve městě 34 osob s dvojitým státním občanstvím, z nichž jedno občanství bylo ČR.

Zdroj: Český statistický úřad.

Náboženství

Podle výsledků sčítání lidu v r. 2001 je 69,2 % obyvatel města Kutné Hory bez vyznání (v r. 1991 to bylo 47,1 %) a 22,4 % věřících (33,5 % v r. 1991). Religiozita obyvatelstva v souladu s celostátním trendem za posledních deset let poměrně výrazně poklesla.

V Kutné Hoře se obyvatelé přihlásili k následujícím církvím:

Církev římskokatolická — 3630 osob (16,9 % obyvatel)

Českobratrská církev evangelická — 328 osob (1,5 % obyvatel)

Církev československá husitská — 287 osob (1,3 % obyvatel)

Církev bratrská — 81 osob (0,4 % obyvatel)

Apoštolská církev — 43 osob (0,2 % obyvatel)

Náboženská společnost Svědkové Jehovovi — 40 osob (0,2 % obyvatel)

Pravoslavná církev v českých zemích — 16 osob (0,1 % obyvatel)

Křesťanské sbory — 12 osob (0,1 % obyvatel)

Církev řeckokatolická — 10 osob

Evangelická církev augsburského vyznání v ČR — 5 osob

Bratrská jednota baptistů — 3 osoby

Církev adventistů sedmého dne — 2 osoby

Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů — 2 osoby

Evangelická církev metodistická — 2 osoby

Jednota bratrská — 2 osoby

Kromě katolických chrámů (www.diecezkh.cz, www.sedlec.info) se v Kutné Hoře nacházejí modlitebny církve Československé husitské (www.husiti.cz), Českobratrské evangelické (www.srcce.cz), Bratrské (cb.cz) a Apoštolské. Působí zde i Křesťanské společenství (www.kskh.cz). Všechny církve spolu při mnohých příležitostech spolupracují a pořádají společné akce. Různými způsoby též rozšiřují kulturní nabídku pro veřejnost.

V lednu 2008 proběhla ekumenická setkání v rámci Světového aliančního týdnu modliteb.

Zdroj: Český statistický úřad. Viz též www.kutnahora.cz (Organizace a úřady - Církev).

5.7 Zatížení turistickým ruchem

Každý rok navštíví podle dlouhodobých statistik Kutnou Horu nejméně 200 tisíc turistů. V předcházejícím roce to bylo téměř tři sta tisíc, ale ve sledovaném roce 2008 se projevil prudký pokles návštěvníků a pro chrám sv. Barbory to znamenalo pouze 210 tisíc. Počet je zjištěn pouze jako základní číslo pro odhad množství návštěvníků města. Předpokladem je, že většina z nich chrám sv. Barbory navštíví.

Není to ale přesný odhad, protože další zdejší památka, kostnice v Sedlci, tedy v lokalitě v blízkém sousedství městské památkové rezervace Kutné Hora má návštěvnost ještě vyšší. V roce 2008 činila u této značně bizarní „expozice“ téměř 270 tisíc platících.

Přesnější odhad návštěvníků tedy bude za rok 2008 pravděpodobně více než 300 tisíc osob. Tento počet je Kutná Hora schopna absorbovat bez jakýchkoli problémů. Dokonce existuje ještě rezerva, především mimo sezonu, kdy jsou některé památky uzavřeny. Důvodem je bezpochyby blízkost Prahy jako hlavní turistické destinace, odkud turisté přijíždějí do Kutné Hory pouze na jednodenní výlet. To znamená, že nepředpokládají v tomto městě delší pobyt a chápou je pouze jako možnost časově celkem nenáročného výletu. To je pro město jistou nevýhodou a znamená menší možnosti pro jeho rozvoj. Z opačného pohledu ale takový stav představuje menší rizika ohrožení památkové hodnoty a autenticity statku, jak můžeme sledovat v případech více zatížených míst.

V roce 2007 byla zpracována Marketingová koncepce rozvoje cestovního ruchu. Tato koncepce byla společností Průvodcovská služba Kutná Hora s.r.o. v červenci 2008 dále rozpracována a stala se základem dvou projektů, podaných se žádostí o finanční podporu v rámci výzvy č. 18ROP NUTS II. Střední Čechy. Jedná se o projekty

- a) Řízení nabídky cestovního ruchu v turistické destinaci Kutná Hora a okolí (profesionalizace destinačního managementu)
  - b) Propagace cestovního ruchu v turistické destinaci Kutná Hora a okolí.
- Oba projekty již prošly dvěma úrovněmi kontroly, dosud čekají na schválení výborem regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy.

Zpřístupněné kulturní památky v památce UNESCO v r. 2008:

Celoročně byly zpřístupněny následující objekty:

<i>Památka:</i>	<i>Majitel objektu:</i>	<i>Návštěvní okruh:</i>	<i>Otevřeno:</i>
Vlašský dvůr (národní kulturní památka)	Město Kutná Hora ve správě: Průvodcovská služba s.r.o.	interiéry zasedací síně, kaple, expozice „Královská mincovna“; v suterénu soukromé muzeum "Odhalení tajemné tváře Kutné Hory"	denně
Chrám sv. Barbory (národní kulturní památka)	Římskokatolická církev ve správě: Arciděkanství úřad K. Hora	interiér gotické katedrály s bohatou výzdobou a vybavením	denně mimo pondělí
Kaple Božího těla	Město Kutná Hora ve správě: Průvodcovská služba s.r.o.	halová trojlodní kaple, prostor využíván i pro příležitostné výstavy	denně
Kostel sv. Jana Nepomuckého	Římskokatolická církev v nájmu: Město K. Hora ve správě: Průvodcovská služba s.r.o.	interiér barokního kostela s bohatou výzdobou	denně (listopad – březen na telef. objednávku)
Kostel sv. Jakuba	Římskokatolická církev ve správě: Arciděkanství	interiér gotického kostela s bohatou výzdobou a	návštěva možná pouze před a po mši, vstup zdarma

	úřad K. Hora	vybavením	
Sankturinovský dům: Muzeum alchymie	Město Kutná Hora v nájmu: Občanské sdružení Muzeum alchymie v Kutné Hoře (www.alchemy.cz)	interiér tzv. kaple a sklepů, expoziční o alchymii	denně

V prosinci 2008 bylo v Sankturinovském domě nově otevřeno Muzeum historických kočárků.

Mimo památku UNESCO, v blízkosti chrámu Nanebevzetí P. Marie v Sedlci, se nachází celoročně zpřístupněný kostel Všech Svatých s již zmíněnou kostnicí, jejíž výzdoba je tvořena téměř výhradně z lidských kostí (www.kostnice.cz). Počet návštěvníků zde je i přes určitou odlehlost od vlastního historického jádra města mimořádný, zvyšuje se a zřejmě vždy bude nesrovnatelný s mnohem významnějším sedleckým chrámem P. Marie. Již v roce 2007 byl dokonce vyšší, než počet osob, které navštívily chrám sv. Barbory. Situace se v roce 2008 opakovala a rozdíl byl téměř třetina.

Sezónně byly zpřístupněny následující objekty:

<i>Památka:</i>	<i>Majitel objektu:</i>	<i>Návštěvní okruh:</i>	<i>Otevřeno:</i>
Hrádek	Česká republika ve správě: České muzeum stříbra K. Hora	I. - Město stříbra II. - Cesta stříbra	duben - říjen: denně mimo pondělí, listopad: o víkendech
Kamenný dům	Česká republika ve správě: České muzeum stříbra K. Hora	stálá expozice „Královské horní město Kutná Hora: Měšťanská kultura a život v 17. – 19. století“, výstavy	duben - listopad: denně mimo pondělí
Tylův památník	Česká republika ve správě: České muzeum stříbra K. Hora	stálá expozice „J. K. Tyl“, krátkodobé výstavy	duben - říjen: úterý - sobota
Chrám Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci	Římskokatolická církev ve správě: Římskokatolická farnost Kutná Hora Sedlec	interiér katedrály (kvůli rekonstrukci v omezeném rozsahu)	duben - říjen: denně
Kostel Matky Boží Na Náměti	Římskokatolická církev ve správě: Arciděkanství úřad K. Hora	interiér gotického kostela	červenec - září: o víkendech

V říjnu 2008 byl 1. prohlídkový okruh Českého muzea stříbra "Město stříbra" rozšířen o novou část - "Komnatu pana Jana Smíška", instalovanou v restaurované srubové místnosti z konce 15. století.

Chrám Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci, který od r. 2001 prošel celkovou opravou, byl veřejnosti v r. 2007 opět zpřístupněn. V roce 2008 byla tato stavební oprava v podstatě dokončena, v dubnu 2009 bude interiér katedrály otevřen návštěvníkům již v plném rozsahu. Zřejmě se pak zařadí k nejvíce navštěvovaným objektům v Kutné Hoře, jeho návštěvnost po znovuotevření v r. 2007 (9 939 návštěvníků) stoupla v roce 2008 o 106,7 % (20 548 návštěvníků)! Určitou roli může hrát blízkost nejnavštěvovanější kutnohorské památky, kostnice. Viz www.sedlec.info.

Každoročně v září, ve dnech evropského dědictví (European Heritage Days, www.ehd.cz), jsou četné památkové objekty v Kutné Hoře zpřístupněny zdarma nebo za snížené vstupné. Objekty Českého muzea stříbra - Hrádek, Kamenný dům a Tylův dům - bývají zdarma zpřístupněny též 28.10., v rámci tzv. Dnů Středočeského kraje.

V Kutné Hoře se samozřejmě nachází i množství dalších památek, které nejsou veřejně přístupné, ale lze je prohlédnout zvenčí. K nejvýznamnějším stavbám patří: Arciděkanství, Dům U rytířů, Jezuitská kolej, Kamenná kašna, Klášter Řádu sv. Voršily či Knížecí dům. Více na www.kutnahora.cz (Památky). K budovanému Centru umění v Jezuitské koleji viz www.cmvu.cz.

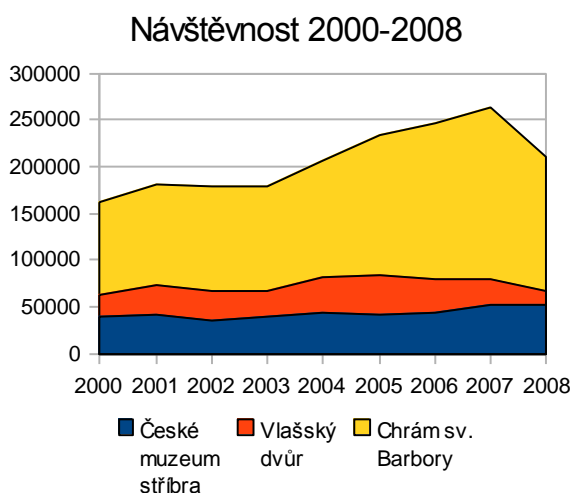
Atraktivitu památky UNESCO zvyšuje noční osvětlení některých historických objektů: chrám sv. Barbory, kaple Božího těla, Jezuitská kolej, Hrádek, Kamenná kašna, kostel sv. Jana Nepomuckého, Vlašský dvůr s kašnou, podloubí, kostel sv. Jakuba, socha K. H. Borovského. V r. 2008 se připravovalo osvětlení hradeb chrámu sv. Barbory a sochy sv. Václava a kašny na Václavském náměstí.

Zájemcům je v sezóně v centru města k dispozici kočár tažený koňmi. V r. 2008 zpestřila nabídku pro turisty pravidelná netradiční prohlídka města obohacená o divadelní scénky a středověkou večeři (Kutná Hora magická).

Široká je nabídka okružních prohlídek Kutné Hory, které v místě poskytuje především Průvodcovská služba (více na guide.kh.cz), ale výlety s průvodcem do Kutné Hory organizuje i několik pražských agentur. Zajímavou novinkou jsou prohlídky Kutné Hory završené hostinou na tvrzi Malešev v historickém duchu (viz www.medievum.cz).

Při Radě města funguje *Komise pro rozvoj turistického ruchu*.

Nejnavštěvovanější objekty :

Počet návštěvníků v roce 2008
a porovnání s rokem 2007 :

Chrám sv. Barbory
— 210 992 návštěvníků — pokles o 19,6 %

Vlašský dvůr
— 66 976 návštěvníků — pokles o 14,8 %

České muzeum stříbra - Hrádek
— 51 581 návštěvníků — pokles o 0,1 %

Počet návštěvníků v roce 2008 oproti minulému roku poklesl, a to obzvlášť výrazně u turisticky nejatraktivnější kutnohorské památky, chrámu sv. Barbory. Českému muzeu stříbra, které opět rozšířilo svůj prohlídkový okruh na Hrádku, se podařilo udržet si stejně vysokou návštěvnost jako v roce 2007.

Návštěvnost ostatních zpřístupněných objektů a expozic:

Počet návštěvníků v roce 2008 a porovnání s rokem 2007 :

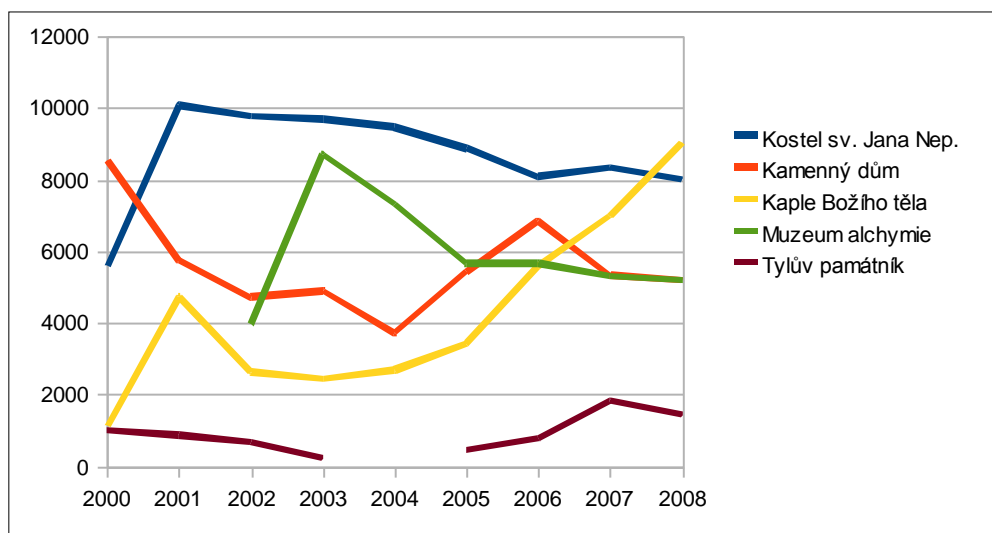
Kostel sv. Jana Nepomuckého — 8 024 návštěvníků — pokles o 4 %

Kamenný dům — 5 196 návštěvníků — pokles o 2,5 %

Kaple Božího těla — 9 044 návštěvníků — nárůst o 29,5 %

Muzeum alchymie — 5 209 návštěvníků — pokles o 2 %

Tylův památník — 1 428 návštěvníků — pokles o 21,5 %

Návštěvnost ostatních zpřístupněných památek v Kutné Hoře je proměnlivá. Trvalý je snad jen stoupající počet návštěvníků Kaple Božího těla (v sousedství chrámu sv. Barbory).

Zdroj: Informační centrum a Průvodcovská služba Kutná Hora.

Okolí Kutné Hory – turistika

Z Kutné Hory lze podnikat různě tematicky zaměřené pěší, cyklistické či automobilové výlety. Kutnohorské informační centrum doporučuje např. následující turistické trasy: Hornická naučná stezka (jižní okruh, severní okruh), Velký okruh kolem Kutné Hory (po žluté turistické značce), Mlynářskou cestou, Krajem vápeníků, kameníků a krasových jevů, Románské památky (ranný středověk), Po stopách husitů, Venkovské stavby 19.-20. století, Chedrbí – pravěká sídla, Cestou po kláštorech, Literární toulky, Za poklady minulosti, Hrady, zámky, tvrze, Zaniklé Labe, Mineralogická cesta, Paleontologická stezka, Po stopách pravěkých zemědělců, Putování za Davidovou hvězdou, Po stopách zaniklých rybníků na Doubravce, Krajinou bitev.

Doporučené cyklotrasy v Kutné Hoře a okolí: č. 1 – Kutná Hora (malý okruh), č. 2 – vinařská, č. 3 – Sion, č. 4 – Žehušice, č. 5 – Ratboř, č. 6 – Bitva u Kolína; v průměrné obtížnosti 1,3-2,0.

Více na www.kutnohorsko.cz (Tipy na výlet).

Sportovní vyžití najdou v okolí Kutné Hory rovněž horolezci (např. skály v údolí Vrchlice) či vodáci (Výrovka neboli Vavřínecký potok, Doubrava).

V regionu Kutná Hora se nachází množství historických památek a jiných atraktivních turistických cílů, zpřístupněných veřejnosti:

- * *Zámek Kačina* (NKP, www.kacina.cz) — jeden z nejkrásnějších empírových zámků v ČR: I. Stylové zámecké interiéry, sbírky rodu Chotků, II. Expozice muzea, III. Zámecká oranžerie
- * *Městské muzeum Čáslav* — druhé nejstarší muzeum v Čechách: Zoologická expozice, Průmyslová expozice, Archeologicko-historické expozice (Historické kamnové kachle, Historie čáslavského Hrádku, Měšťan-dům-město – Čáslav ve 13. století, Čáslav do třicetileté války)
- * *Zámek Žleby* (NKP) — romantický, pseudogoticky upravený zámek s bohatými sbírkami: I. zámecké interiéry, kaple a kuchyně, II. + velká věž s obytnou místností, vyhlídkou a sklepením, zámecký park s bílými jeleny a dravými ptáky
- * *Zámek Zruč nad Sázavou* — pseudogotický zámek na místě hradu, dnes sídlo Městského úřadu
- * *Kláster Sázava* — bývalý benediktinský klášter, výjimečný užíváním slovanské liturgie, po zrušení kláštera r. 1785 přestavěný na zámek: refektář, kostel, kapitulní síň s nástěnnými malbami, krypta
- * *Zřícenina hradu Sion* — zřícenina hradu z 15. století, sídla Jana Roháče z Dubé a posledního střediska odporu husitů proti králi
- * *Věž gotické tvrze v Semtěši* — věž zaniklé tvrze ze 14. století s vyhlídkou na Železné hory a okolí Čáslavi
  - * *Kostel sv. Jakuba v Jakubu* — románský tribunový kostel, vysvěcený r. 1165, s figurálními reliéfy na jižním průčelí
  - * *Žehušice* – obora bílých jelenů — u barokního zámku anglický park se vzácnými dřevinami a obora se stádem daňků a bílých jelenů

Služby pro turisty:

Ubytovací zařízení:

Aktuální nabídku ubytování lze nalézt na informačním portálu www.kutnahora.cz (Ubytování).

Celkem hotely, penziony a ubytovny v Kutné Hoře nabízejí přes 1000 míst, chybí ale stále ubytovací kapacity vyšší kategorie.

Kapacitou největším hotelem v regionu je hotel Mědínek na Palackého náměstí, který odpovídá kategorii tříhvězdičkového zařízení a je schopen ubytovat 120 osob ve dvoulůžkových pokojích. V hotelu je k dispozici kongresový sál s kapacitou 160-200 osob. Konferenční místnost pro 45 osob, vybavenou flipchartem, televizí, satelitem, videorekordérem a plátnem, nabízí též čtyřhvězdičkový hotel Zlatá stoupa.

V r. 2008 byl nově otevřen čtyřhvězdičkový hotel Opat s 56 lůžky a restaurací.

Stejně jako v předchozích závěrech je možné konstatovat, že město na svůj skutečný rozvoj v tomto smyslu stále ještě čeká. Ceny ubytování v Kutné Hoře jsou poměrně příznivé a díky širokému rozpětí podle úrovně komfortu uspokojí různé nároky návštěvníků. Četné památky a zajímavé cíle, včetně Prahy, jsou v pohodlném dosahu za využití veřejné dopravy. Kutná Hora tak má v tomto směru předpoklady pro dlouhodobější pobyt turistů, pro jejich realizování je ale zapotřebí určitých změn a opatření.

Stravovací zařízení:

Počet restaurací odpovídá poptávce a v posledních letech se již výrazně nemění. V nabídce jsou zařízení různého druhu i úrovně, která uspokojí obyvatele města i jeho návštěvníky.

K postupnému zlepšování nabídky dochází neustále, stále oblíbenější jsou venkovní zahrádky a terasy.

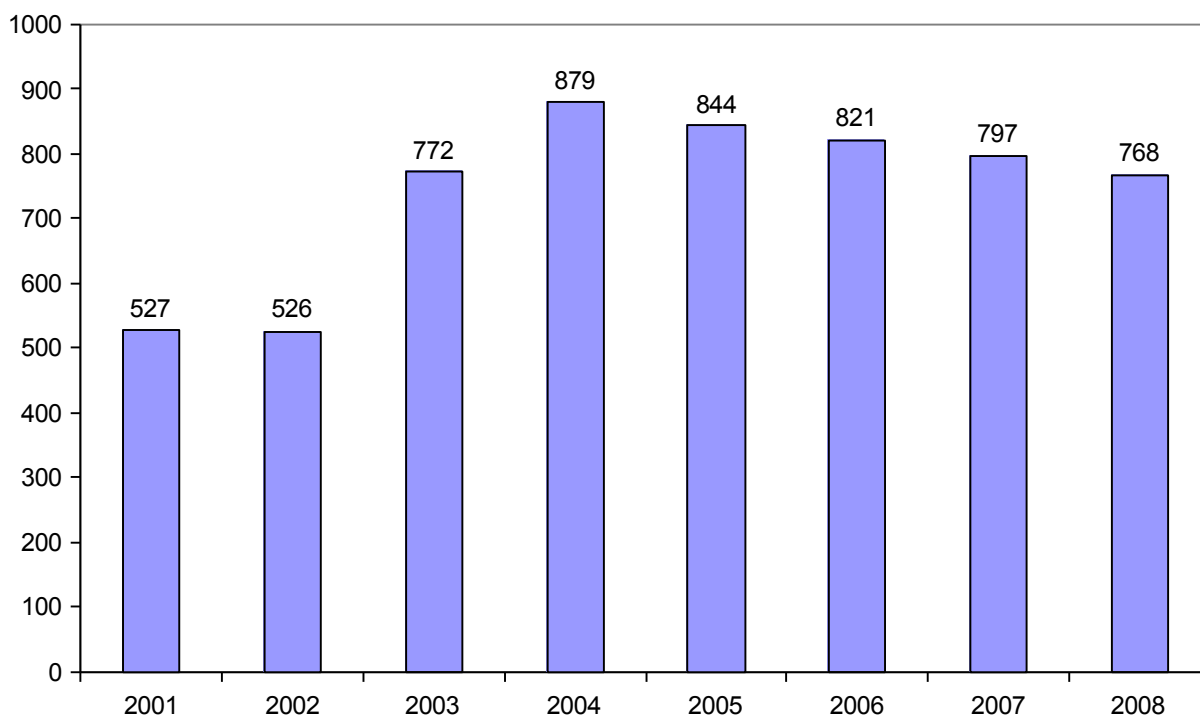
Více na www.kutnahora.cz (Restaurace, hospody, rychlé občerstvení; Vinárny, vinotéky, kavárny, bary, čajovny).

5.8 Vývoj kriminality a zajištění bezpečí

Situace v této oblasti je stále setrvalá, oproti předchozím rokům se nemění. Život v Kutné Hoře zůstává i nadále velmi klidný a bezpečný a město náleží k nejbezpečnějším v naší republice. Jinde poměrně běžná rizika a negativní vlivy zde nejsou přítomné.

Tento příznivý stav je snad podmíněna skutečností, že kutnohorské obyvatelstvo je dlouhodobě stabilní a ani vývoj v posledních letech nedokázal přerušit zde existující poměrně tradiční struktury a vazby. Organizovaný zločin ani trestné činy pramenící například z extremismu se v Kutné Hoře nevyskytují, rovněž drogová kriminalita není zatím nijak znepokojivě rozšířena.

Počet spáchaných trestných činů v policejním obvodu Kutná Hora:

Počet spáchaných trestných činů v pracovním obvodu Kutná Hora (tj. včetně nejbližších obcí) do roku 2004 stoupal, od roku 2005 se situace zlepšuje. Obecně lze přitom konstatovat, že majetková kriminalita mírně roste, zatímco násilná trestná činnost mírně klesá.

Zdroj: Policie ČR, Okresní ředitelství Kutná Hora.

Bezpečnost v Kutné Hoře zajišťuje:

- Policie ČR, Obvodní oddělení Kutná Hora
- Městská policie (www.mu.kutnahora.cz - Městská policie) — Městská policie se mimo svou základní činnost podílí i na projektech prevence kriminality, u školní mládeže též toxikomanie a alkoholismu, nabízí technické zajištění objektů, evidenci jízdních kol (zdarma), odchyt volně pobíhajících zvířat atd. — v r. 2008 bylo na Městskou policii v rozpočtu města vyčleněno celkem přes 10 mil. Kč (viz www.mu.kutnahora.cz - Rozpočet).
- 152. záchranný prapor Armády ČR (kutnahora.15zzb.cz) byl zrušen k 30.9. 2008
- Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje, pobočka Kutná Hora-Sedlec (www.hzskladno.cz)

Na projekty prevence kriminality město ze svého rozpočtu na rok 2008 přispělo 350 tisíci Kč (viz www.mu.kutnahora.cz - Rozpočet). V Kutné Hoře se osvědčil provoz kamerových systémů, v těchto lokalitách se výskyt trestných činů zastavil.

6. Sledování památky (monitoring)

6.1 Organizační zajištění

Organizačně bylo provádění monitoringu Kutné Hory zajištěno obdobně jako u ostatních pracovišť v rámci České republiky. Vlastním výkonem sledování památky byla pověřena odborná organizace památkové péče v daném území, Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze. Jejím odbornému řízení se věnovalo ústřední pracoviště Národního památkového ústavu a celou akci zaštitilo ministerstvo kultury, které je i nadřízeným orgánem obou předchozích.

6.2 Metodická příprava

Monitoring je od svého počátku v roce 1999 zajišťován podle základního materiálu UNESCO, rozpracovaného do podrobnějšího metodického návodu tehdejšími Státním ústavem památkové péče. Tato metodika byla dále zpracovatelem zprávy ve spolupráci s dalšími pracovišti rozvedena do podoby, vyhovující charakteru sledované památky, tedy Městské památkové rezervace. K dalšímu upřesňování a k řešení dílčích metodických problémů sloužily porady, svolávané podle potřeby přibližně dvakrát ročně.

6.3 Přehled sledování hlavních oblastí, tvořících charakter a podstatu památky

Sledování památky UNESCO je zpracovatelem chápáno jako soubor činností, navazujících na ostatní odborné úkoly památkového ústavu a často se s nimi vzájemně prolínajících. Do vlastní zprávy se pak podle její předem určené osnovy dostává pouze jejich příslušná část, ale i ostatní z takto získaných údajů nachází své využití při práci ústavu. Monitoring není a neměl by být zamýšlen jako aktivní památková péče, naopak je v rámci instituce jasně vydělen. Od její aktivní složky, kterou je oddělení péče o kulturní památky, jsou získávány informace o činnostech spojených s údržbou, opravami a úpravami jednotlivých památkových objektů i památkově chráněného území jako celku. Do tohoto děje přitom zpracovatel Zprávy nevstupuje, pouze jej má evidovat a vyhodnocovat. Přesto zde existuje i opačná vazba, kdy naopak oddělení monitoringu je iniciátorem některých potřebných opatření, k nimž někdy i připravuje podklady. Tento stav se nám jeví jako důkaz o skutečnosti, že sledování památek není a ani by nemělo být samoučelnou činností, oddělenou z památkové péče bez jakékoliv návaznosti. Ochrana kulturního dědictví je svým charakterem plně týmovou prací a nutné je zapojení všech zúčastněných složek.

Sledování památky světového kulturního dědictví je tak zaměřeno na tyto nejdůležitější jednotlivé oblasti, kterými je možno celek, město Kutnou Horu nejlépe charakterizovat :

A. Půdorysná struktura města včetně parcelace a jí odpovídající hmotová a prostorová skladba

- Identifikace předmětu sledování : Půdorys historického města, vzniklého, narůstajícího a vyvíjejícího se v mimořádně členitém terénu v souvislosti se středověkou těžbou stříbra. Tento složitý a unikátní vývoj je dosud částečně patrný právě na půdorysu města. Dále je dodnes čitelné původní komunikační schema dané hlavními tahy, pocházejícími ještě z doby před vlastním vznikem města. Na tento půdorys se všemi jeho nepravidelnostmi navazuje dále ještě rozmanitá hmotová skladba, tvořící osobitý a neopakovatelný reliéf města. V případě Kutné Hory je právě struktura města, jeho půdorys a hmotové uspořádání pravděpodobně jeho základní památkovou hodnotou, v tomto smyslu je podrobně charakterizována i v předkládací zprávě k prohlášení památkou UNESCO.

- Stupeň zachování autenticity a celistvosti půdorysu a hmotových konfigurací : Současný stav plně odpovídá předchozímu stupni dochování, zachycenému v předkládací zprávě. Ani ve sledovaném roce 2008 nenastaly v půdorysné struktuře města žádné zásadní negativní změny, je možno ji nadále označovat za autentickou. Dříve zmiňovanou závadou v dílčí míře byla místa po několika starších demolicích budov, tyto parcely jsou ale postupně opět zastavovány, v roce 2008 byly zahájeny stavby domů na třech takových místech.
- Největší závadou, stále trvajícím, ale pocházejícím ale již z konce šedesátých let, je vybourání bloku domů na severní straně Palackého náměstí, nahrazených tehdy novostavbou necitlivě řešeného hotelu, optimálním zásahem nebyla ani tehdy současná stavba domu s lékárnou na Rejskově náměstí. Jiná situace je u případů dnes již poměrně zažitých staveb z druhé poloviny a z konce devatenáctého století, které jsou z hlediska architektury a řemeslného provedení poměrně zdařilými díly. Pouze jejich působení v daném místě je sporné, ale není je přítom možno jednoznačně odsoudit. Sem náleží zejména mohutná hmota činžovního domu v Kollárově ulici, dále budova bývalé spořitelny v Husově a synagoga v ulici Smíškově.
- Návrh opatření k optimalizaci stavu pro dosud zbývající lokality: Místa, kde došlo k poměrně nedávnému odstranění původní historické zástavby a kde je ponechána proluka by měla být rehabilitována vložení odpovídající stavby. Nová hmota by ale měla být na tato zvláště citlivá místa navrhována s mimořádnými ohledy na prostředí a přísnou podmínkou by měla být nejvyšší kvalita architektury a stavebního provedení. V těchto případech je vhodnějším způsobem odložení záměru v případě jakýchkoliv pochybností o jeho kvalitě, než snaha o rychlou výstavbu chybějícího objektu.
- Perspektiva : Lze očekávat, že bude vzrůstat zájem o stavební pozemky v historickém jádru města. Již nyní se tento trend projevuje snahou zvětšovat objem stávajících domů jejich přístavbami, podkrovními vestavbami a dokonce záměrem stavby v dosud volných a poměrně velkých zahradách. Zde je dlouhodobě zvláště citlivým případem rozsáhlá zahrada u vily čp.261 v Hradební ulici, která je již delší dobu předmětem úvah hraničících často až s téměř zneužitím ideální parcely ve středu města, v roce 2008 tyto úvahy opět ožily.
- Návrh nutných konkrétních opatření : Regulace v územním plánu, přesné a jednoznačné určení pravidel pro stavební činnost ve městě, začlenění omezujících opatření pro respektování dochovaného objemu staveb v MPR.

B. Panorama – vnější obraz města, krajinný rámeček, dílčí vnitřní panoramatické pohledy

- Identifikace předmětu sledování : Celkový vnější obraz města Kutná Hora je unikátním způsobem dochovaným stavem, který při některých dálkových pohledech odpovídá téměř stavu, původně běžnému v jiných lokalitách ještě před průmyslovým rozvojem v devatenáctém století. V tomto smyslu je zvláště cenný panoramatický pohled z ovocných sadů na sever od historického jádra města, doložený ve fotografické dokumentaci této zprávy. Strukturou města jsou dány možnosti vnitřních panoramatických pohledů, k významným stanovištím patří zejména věž kostela sv. Jakuba, P.Marie na Náměti, bývalého kostela sv. Bartoloměje, chrám sv. Barbory a věže Jesuitské koleje.
- Stupeň zachování, současný stav : Ve sledovaném období nedošlo k žádným změnám oproti stavu v době prohlášení památkou UNESCO.
- Návrh opatření k optimalizaci stavu: možná opatření by se měla týkat zmírnění starších nedostatků. Například se zde jedná o výškový dům ze sedmdesátých let v Sokolské ulici, který musí být výhledově odstraněn nebo alespoň výrazně snížen.
- Perspektiva : stále hrozí reálné nebezpečí další rozsáhlé výstavby na plochách zejména severně od MPR. Do návrhu územního plánu sídla se již před šesti lety dostal záměr a

počátek realizace výstavby rodinných domů ve stávajícím „zeleném klínu“ mezi silnicemi na Gruntu a Kaňk, kde jsou dosud zemědělsky obdělávané plochy, zejména ovocné sady. Tato již realizovaná a v podstatě přijatá zástavba je jasnou hrozbou, jak by se mohlo změnit unikátní panorama města při pokračování výstavby v ještě exponovanějších navazujících partiích. V roce 2008 skutečně započala příprava další výstavby na pozemcích při této straně města.

- Návrh nutných konkrétních opatření: účinný podíl na přípravě a projednávání územního plánu, dosažení regulace nově uvažované zástavby omezením do méně rušivých míst nebo alespoň snížením rozsahu tohoto záměru. Stanovení odpovídajících hmotových a dalších zastavovacích podmínek a jejich důsledné prosazení v dalších fázích přípravy staveb.

C. Střešní krajina

- Identifikace předmětu sledování : Střechy staveb v Městské památkové rezervaci v Kutné Hoře jsou vzhledem ke konfiguraci a struktuře města mimořádně rozmanitým a členitým celkem. Původním materiálem zde byl v převážné míře šindel, používaný pro běžnou zástavbu, dále pálená krytina a v menším počtu se jednalo i o střechy kryté břidlicí. Výsledný dochovaný vzhled je malebný a přirozeně působící právě touto rozdílnou skladbou.
- Stupeň zachování, současný stav : Oproti stavu v době prohlášení památkou UNESCO nastaly v podstatě pouze takové změny, které nemají zásadní vliv na charakter střešní krajiny jako celku. Ve sledovaném období roku 2008 byly opraveny střechy několika dalších objektů, je přitom možno konstatovat, že se vesměs jednalo o poměrně citlivě provedené úpravy. Stále zde ale trvá snaha o maximální využití dosud volných podkrovních prostor pro bydlení.
- Návrh opatření k optimalizaci stavu : V první řadě se týká odstranění stále přetrvávajících dřívějších, většinou materiálových a technologických nedostatků a chyb, které vesměs pocházejí z doby před prohlášením památkou UNESCO. Jedná se o zavedení důsledného používání krytiny, odpovídající původně používaným druhům. Vhodné by přitom bylo využívat i šindel, který se zde novodobě při posledních opravách objevil pouze výjimečně a který se ani nadále nedaří prosadit. Dostí používané jsou vláknitocementové desky, které mohou být chápány jako nejlehčí náhrada místo šindele tam, kde zůstává zachován původní subtilní krov, který by neunesl jinou krytinu. Pohledově vhodnější než tyto desky je ale klasická krytina pálená, která ovšem ze strany stavebníků není příliš žádána a tam, kde jsou nedostatečně dimenzované krovy ani není použitelná. Měly by tedy být vytvořeny takové podmínky, aby bylo možno trvat při opravě střechy na území MPR vždy na odpovídajícím materiálu a v případě doloženého šindele a možnosti splnění dalších podmínek by i toto řešení mělo být důsledným pravidlem. V jednom případě byl skutečně šindel použit, ale jednalo se o zpracování pro tuto oblast dosti netypické.
- Perspektiva : I nadále je třeba předpokládat značný zájem o využívání střešního prostoru domů pro obytné a další účely. Musí být tedy důsledně vyžadován citlivý přístup k takovým stavebním úpravám historických budov, památek i dalších domů v tomto prostředí. Očekávat úspěch je ale možné pouze za předpokladu citlivého přístupu ze strany stavebníka k takové adaptaci a při rozumném omezení požadavku na přirozené osvětlení nově využívaných prostor. Nutné je také zajištění dobré nabídky kvalitních materiálů při dostupných cenách.
- Návrh nutných konkrétních opatření : Politika směřující ke zvýhodňování stavebníků, kteří jsou ochotni a schopni respektovat historický hodnotný stav domu. Měla by být dána možnost vytvořit výhodné podmínky pro ty, kteří ponechají půdu bez úprav pro přímé využití a dále odpovídajícím způsobem dotovat použití tradiční střešní krytiny.

D. Opevnění města

- Identifikace : Dochované úseky středověkého opevnění města jsou jen malou částí původního rozsahu. O to významnější jsou pro dokumentování jeho původní podoby. Náleží sem fragmenty zděných částí na západní straně včetně pozůstatku hradebního příkopu. Na severní straně jsou to další, již méně dochované části, na východě byla situace změněna podstatněji. Odlišná je podoba na jižním okraji mezi chrámem sv. Barbory a Vlašským dvorem, kde fortifikace využívala terénu s velkým převýšením, který sám o sobě měl charakter přírodního opevnění. Zde je samotný charakter zachován nejlépe. Součástí zde byly i dva městské hrady, jedním z nich je zmíněný Vlašský dvůr a druhým blízký Hrádek. Specifikem je i zachovaný vnitřní úsek opevnění mezi tzv. Horním a Dolním městem.
- Stupeň zachování a současný stav : Jako u jiných srovnatelných měst bylo opevnění nejvíce dotčeno v průběhu devatenáctého století. Části, které zůstaly zachovány i po tomto období, nejsou již přímo ve své existenci ohroženy. Ve sledovaném období roku 2008 zde nenastaly žádné změny.
- Návrh opatření k optimalizaci : Bude třeba pro další ochranu fragmentů městského opevnění podrobněji určit nejvhodnější způsob ochrany a to zejména s ohledem na využívání příslušných pozemků. Citlivé v tomto smyslu bude zejména místo při severozápadním okraji MPR podél prodloužení Kremnické ulice s částečně dochovanou terénní součástí systému městské fortifikace, val a hradební příkop.
- Perspektiva : Je nutno očekávat určité tlaky na změnu využití pozemků s dochovanými částmi opevnění při zmíněné Kremnické ulici. Současné zahrady, které nejsou v rozporu s ochranou památky, by podle některých dřívějších návrhů měly ustoupit například potřebnému rozšíření parkoviště aut. Obdobná situace, tedy stejný záměr je i u ulice Pod valy na severním okraji historického jádra města.
- Návrh nutných konkrétních opatření : Dále trvat na zajištění ochrany těchto lokalit při zpracování a schválení územně plánovací dokumentace.

E. Veřejné prostory – ulice, náměstí, parter, městský mobiliář

- Identifikace předmětu sledování : ulice, náměstí a další plochy historického jádra města Kutná Hora, včetně svých základních i doplňujících prvků, jakými jsou vlastní vymezení půdorysné i prostorové, povrchy a doklady jejich postupné proměny, doplňující vegetace a tzv. mobiliář.
- Stupeň zachování a současný stav : Jedná se o součást města, která je, zejména v některých svých částech, nejvíce využívána. Tomuto intenzivnímu způsobu odpovídá i nutnost poměrně časté údržby a tím i plynulé změny charakteru v jednotlivých etapách. Současný stav odpovídá situaci dokumentované v předkládací zprávě k prohlášení památkou UNESCO. V období roku 2008 byly provedeny pouze některé dílčí a drobné úpravy, které neměly negativní vliv na změnu vzhledu veřejných prostor města. Nejvýznamnější úpravou zde bylo nové řešení horní části Václavského náměstí pod sochou sv. Václava.
 Již v roce 2003 byla zahájena příprava celkové opravy a rekonstrukce komunikací a prostor v historickém jádru města, která by měla využít možných dotací z příslušných evropských fondů. Tato aktivita ale zatím nebyla úspěšná a určité problémy jsou nadále i s vlastním projektem akce.
- Návrh opatření k optimalizaci : Důsledná ochrana poznávaných hodnot na základě podrobných a komplexních rozborů. Rehabilitace míst v minulosti poškozených nadměrným využíváním, nebo naopak nedostatkem zájmu. Odstraňování nevhodných a rušivých zařízení a doplňků, obnovování původní kvalitní a hodnotné podoby. Vypracování podrobného a šetrně orientovaného generelu dopravy ve městě, určení zásad přístupu k veřejným prostorům individuálně na základě jejich charakteru a možností.

- Perspektiva : Je nutno předpokládat postupné provádění zásahů, spojených s obnovou a novým vedením technických sítí a zařízení, dále úpravy zamýšlené k dosažení snadnějších dopravních možností.
- Návrh nutných konkrétních opatření : Důsledné uplatňování zásad ochrany památkového celku, prosazování řešení úměrného možnostem a charakteru místa.

F. Veřejná zeleň

- Identifikace předmětu sledování : Rozsáhlé plochy přírodní zeleně vstupující téměř do středu města při toku říčky Vrchlice, lemující její břehy a rozprostírající se na protilehlém svahu. Uplatňující se výrazně při pohledech od hlavních městských dominant, jako je chrám sv.Barbory, Jesuitská kolej, Hrádek a Vlašský dvůr. Dále velké plochy udržované zeleně, jakými jsou park pod Vlašským dvorem a městské sady jižně od Jungmannova náměstí. Třetí kategorií jsou menší celky, prostupující téměř pravidelně městský organismus, zde k nejhodnotnějším patří parčíky na náměstí Národního odboje, ve Smíškově ulici se stromořadím, na Havlíčkově náměstí, na náměstí před kostelem a v místě bývalého hřbitova Na Náměti a například i při Jánském náměstí. Tato veřejná zeleň však není ve městě ojedinělá, v Kutné Hoře jsou také rozsáhlé plochy soukromé zeleně, často velmi hodnotné. Tyto soukromé zahrady u jednotlivých domů jsou někdy opticky spojeny do rozsáhlých celků uvnitř bloků zástavby. Snad nejvýznamnější z nich je pak prostor mezi ulicemi Barborskou a Rakovou.
- Současný stav : Tato zeleň je v převážné většině dobře udržována, nejsou zde výrazné problémy. Havlíčkově náměstí a terasy pod Vlašským dvorem je dokonce možno označit za kvalitně udržované, rovněž úprava stromů ve Smíškově ulici je prováděna velmi pečlivě. Velké zásahy jsou nadále připravovány v parku pod Vlašským dvorem a pod budovou děkanství, dále na svahu pod Jesuitskou kolejí. Již delší dobu je uvažováno o možnosti obnovy původních, historicky doložených vinic na tomto území, přitom by bylo nutné jejich kombinování s další výsadbou a rovněž s prvky stabilizujícími ohroženou terénní situaci.
- Návrh opatření k optimalizaci stavu : zachování všech hodnotných částí a jejich další ochrana, zejména u kvalitních a historicky vhodných porostů. Odstranění závad a rušivých doplňků.
- Perspektiva : Veřejná zeleň ve městě bude zřejmě vždy chápána jako důležitá součást životního prostředí a bude jí věnována odpovídající pozornost.
- Návrh konkrétních opatření : Průběžná údržba stávajících ploch v dobrém a života schopném stavu. U ploch upravovaných nebo dokonce rekonstruovaných je nutné věnovat zvýšenou pozornost stanovení hlavních zásad tak, aby byly v souladu s charakterem místa a navazovaly, pokud je to možné, na jeho historickou podobu.

G. Archeologie, podzemí včetně infrastruktury, soustava důlních děl

- Identifikace předmětu sledování : Podzemí je pro Kutnou Horu díky její specifické minulosti cenným místem existence dokladů bohatého historického vývoje. Známa je pouze jeho malá část a není reálné uvažovat o dokonalém poznání této „druhé poloviny“ města. Archeologické situace jsou přítomny v celém jeho území a znamenají povinnost při každém uvažovaném zásahu do terénu zajistit archeologický výzkum.
- Stupeň zachování a současný stav : Odpovídá stavu zachycenému v předkládací zprávě. Ve sledovaném období roku 2008 nenastaly v této oblasti žádné změny. Archeologické výzkumy a dohled jsou zachyceny v příslušném bodě této zprávy.
- Návrh opatření k optimalizaci : V případě takto exponovaného města je vhodné co nejvíce omezit zásahy do terénu. Důvodem je nejenom snaha o zachování původních

archeologických situací, ale také oprávněná obava z rizika narušení složitých, ale nyní již celkem ustálených poměrů v podloží.

- Perspektiva : Nelze vyloučit určité problémy v budoucnosti, spojené se změnou technického režimu života ve městě proti předchozímu historickému období.
- Návrh nutných konkrétních opatření : Opatrnost a citlivý přístup k zásahům do terénu, v případě jejich nutnosti zvýšený důraz na odpovídající rozsah a kvalitu archeologického výzkumu a na zpracování jeho výsledků.

H. Významné stavby, veřejné budovy

- Identifikace předmětu sledování : Ve sledovaném období roku 2008 byly z hlediska této zprávy významné zejména následující objekty : Chrám sv. Barbory, který prochází postupnou celkovou opravou, kdy jsou plynule prováděny další etapy, zaměřené na zajištění celého vnějšího pláště i na restaurování v interieru. Při té příležitosti bylo v samém počátku průzkumem zjištěno statické narušení v místě napojení dostavby chrámu při jeho regotizaci a dále silně se zhoršující stav kamenné výzdoby opěrného systému.

Dalším objektem je Vlašský dvůr, kde byla již v předchozím období dokončena celková oprava vnějšího pláště a úprava vnitřního nádvoří, kostel Narození P. Marie v Sedlci, kde byla v roce 2008 dokončena jeho celková oprava a plánovány jsou i úpravy interieru. Významnou akcí velkého rozsahu je celková oprava a adaptace bývalé Jesuitské koleje, jejíž první etapa byla v zásadě již v roce 2007 dokončena.

- Stupeň zachování a současný stav : Všechny tyto objekty, které byly dotčeny nutnými úpravami, zůstaly zachovány ve své autenticitě a památkové hodnotě.
- Návrh opatření k optimalizaci : Zajistit i nadále důslednou ochranu památek při jejich běžném využívání i při případných úpravách, zamezit rušivé vlivy a odstranit veškerá možná rizika pro jejich zachování. Stanovení podrobných zásad ochrany jednotlivých objektů s přihlédnutím k jejich potřebám a možnostem. Podkladem mohou být také Zásady památkové ochrany území MPR, zpracovávané postupně na základě úkolu MK.
- Perspektiva : Je nutno počítat se stálým zvyšováním zájmu o památkový potenciál města a to zejména v případě jeho nejvýznamnějších objektů.
- Návrh nutných konkrétních opatření : Důsledná činnost orgánů státní památkové péče, spolupráce a pomoc vlastníkům objektů.

I. Obytná zástavba

- Identifikace předmětu sledování : Předmětem sledování je veškerá zástavba historického jádra města v rozsahu památky UNESCO bez ohledu na stáří a kvalitu, případně památkovou hodnotu. Podle tohoto charakteru je pak dále diferenciován přístup ke konkrétnímu objektu a určovány požadavky na jeho ochranu.
- Stupeň zachování a současný stav : Zachování odpovídá stavu dokumentovanému při prohlášení v roce 1995. Ve sledovaném období roku 2008 byla provedena řada úprav, podrobněji zmíněných a dokumentovaných následně v této zprávě. Je však možno konstatovat, že jejich hodnota ani autenticita tím nebyla dotčena. V řadě případů naopak došlo v výrazném zhodnocení.
- Návrh opatření k optimalizaci : Připravit podmínky pro důslednou ochranu památek i dalších objektů v prostředí MPR při jejich běžném využívání i při případných úpravách. Dosáhnout odstranění rušivých vlivů a podstatně snížit možná rizika, která tuto zástavbu v celku i v jednotlivých detailech ohrožují. Stanovit podrobné zásady ochrany jednotlivých objektů s přihlédnutím k jejich potřebám a možnostem. Podkladem mohou být Plány zásad památkové ochrany území MPR, zpracovávané postupně na základě úkolu MK.

- Perspektiva : Stále se bude zvyšovat zájem o intenzivnější využívání objektů v historickém jádru města, které může někdy vést k záměru jejich razantních úprav, rozsahem i charakterem odporujících zásadám památkové ochrany.
- Návrh nutných konkrétních opatření : Důsledná spolupráce orgánů památkové péče a jejich vysoce profesionální přístup k problematice možného rozporu mezi zájmy vlastníka památky a odborným názorem na její ochranu. Účinná pomoc těmto vlastníkům, všeobecné přijetí zásad šetrné a optimální péče o památky, osvěta.

J. Drobná architektura a samostatná sochařská díla

- Identifikace předmětu sledování : Poměrně bohatá doplňující výzdoba města, jejíž hlavní část pochází z období baroka. Početná sochařská díla na jeho nejvýznamnějších místech. Dále sem náleží soubor menších a užitkových staveb a samostatnou a významnou oblastí jsou ohradní zdi a pozůstatky v minulosti zaniklých staveb.
- Stupeň zachování a současný stav : Je dán rozsahem zachyceným ve zprávě pro prohlášení památkou UNESCO a ani ve sledovaném období roku 2008 nenastaly žádné negativní změny. Naopak hlavní restaurátorské práce jsou zachyceny v příslušné části této zprávy.
- Návrh opatření k optimalizaci : Největším a dlouhodobým problémem je trvající absence vhodné bezproblémové technologie k zajištění ochrany kamenných památek před korozí vlivem povětrnosti. Jedním z možných náhradních řešení, které ale není zdaleka optimální, je přemístování ohrožených objektů na chráněná místa a jejich nahrazování na původním stanovišti kopií.
- Perspektiva : Je třeba uvažovat s nutností urychlené ochrany stále většího počtu těchto objektů.
- Návrh nutných konkrétních opatření : Plošná konzervace ohrožených památek současnou nejvhodnější technologií a stanovení způsobu účinnější ochrany u nejnaléhavějších případů.

Klíčové ukazatele sledování památky UNESCO :

Z těchto hlavních oblastí sledování památky UNESCO byly zvoleny následující klíčové ukazatele :

1. Panorama, B
2. Střešní krajina, C
3. Veřejné prostory, E

6.4 Přehled nejvýznamnějších stavebních a restaurátorských zásahů

7. Závěry a doporučená opatření

7.1 Hlavní závěry

Památka světového kulturního dědictví Kutná Hora je podle sledovaného vývoje v roce 2008 i nadále chráněna a zajištěna odpovídajícím způsobem. Její další existence při zachování všech přiznaných hodnot je tak plně reálná. Nebylo zjištěno žádné ohrožení takového zásadního významu, které by znamenalo nutnost návrhu a přijetí mimořádných ochranných opatření.

Pro dosažení vyšší účinnosti ochrany památky UNESCO je ale nutné, aby tato zpráva byla podrobně projednána radou a zastupitelstvem města a aby na tomto základě byla přijata odpovídající opatření. V předchozím období byla tato zpráva o sledování památky UNESCO zpravidla pouze vzata na vědomí usnesením Rady bez dalších návazností.

Již v roce 2007 byla určena řídicí skupina, Steering group a jmenován Site manager, kterým je MVDr. Václav Vančura, místostarosta.

Management plan byl na základě stávajících podkladů a s využitím již existujících materiálů v roce 2007 vypracován v návrhu, který má být dále projednán. V tomto smyslu je zejména očekávána upřesňující metodika, jež měla být k dispozici v průběhu roku 2008, ale zatím se tak ještě nestalo. Přípravený Management plan je tedy chápán v této podobě jako koncept, ny které bude dále pracováno.

7.2 Dílčí závěry podle jednotlivých bodů zprávy

ad 2.3 Vymezení památky :

V této i v předchozích zprávách zmíněné vhodné dílčí změny současného průběhu hranice památky v rozsahu původní Městské památkové rezervace z roku 1950 musí být podrobně posouzeny i s kvalifikovanými odhady následných možných požadavků a potřeb.

Jedná se přitom o nedostatek, rozhodně ne o vážný problém. Hranice ve svém průběhu má až na na zmíněná dvě místa průběh logicky stanoven a ani tyto odchylky nejsou tak zásadního charakteru, aby změna byla zcela bezpodmínečná. Nutné je tedy jejich případné posouzení všemi odbornými institucemi i orgány správy a pokud dojde ke shodě, pak teprve může následovat příslušný legislativní postup.

Za nedostatek ale i nadále považujeme omezení zápisu památky UNESCO v oblasti Sedlce pouze na samotnou budovu kostela Nanebevzetí Panny Marie , postupováno by mělo být rovněž předchozím způsobem.

ad 2.4 Charakteristika a vývoj ochranného pásma :

Důležité je, a to zejména pro zachování mimořádně hodnotného krajinného rámce města, zabezpečit ochranu současných rozlehlých zelených ploch v jeho přímém sousedství na pohledově významné severní straně. Jak bylo již v příslušných bodech uváděno, začíná se na této lokalitě projevovat stále vyšší zájem o možnost výstavby rodinných domů na atraktivních parcelách. Dřívějším prosazením změny funkčního určení některých těchto pozemků v územním plánu byl již položen základ tomuto budoucímu rozvoji. První etapa výstavby již dříve proběhla a nyní je připravováno pokračování rozvoje tohoto území.

Současná pokračující tendence ve smyslu vyjít vstříc zájmům vlastníků některých pozemků a umožnit jejich zhodnocení změnou na stavební parcely tak pravděpodobně způsobí v budoucnosti podstatný zásah do charakteru dochovaného ochranného pásma města.

Již v předcházejících letech bylo upozorňováno na možnost přílivu většího počtu stavebníků například v souvislosti s uskutečněnými velkými investičními akcemi v sousedním

Kolíně. Ta je stále více reálná a spolu s velkou investiční akcí přímo v tomto městě a s rostoucími nároky dalších možných zájemců je třeba počítat s reálnou změnou dlouhodobě dochovaného stavu.

Nejkvalitnější možnosti z hlediska stavebníků pro skutečně výjimečnou výstavbu jsou právě na pohledově exponovaných pozemcích severně od historického jádra města. Proto začíná být bezpodmínečně nutné zajistit alespoň nejcitlivější místa z hlediska ochrany panoramatu proti možnému příliš agresivnímu rozvoji, pokud pro takový postup existují skutečně reálné možnosti.

V roce 2007 se nečekaně projevil další faktor, který zřejmě bude mít podstatný vliv na ochranné pásmo památky na jeho jihovýchodní straně. V předchozích bodech zmíněná firma Foxconn vybudováním první etapy svého areálu při jeho hranici podstatně zasáhla do celkové situace. Obrovský rozsah původního záměru, kterým bylo vytvořit zde závod pro pět tisíc „dovezených“ pracovníků s potřebným zázemím, tedy s ubytováním a službami je v jistém slova smyslu v těsném sousedství dvacetitisícového města alarmující. Ve sledovaném roce 2008 zde byla výroba zahájena, ale od dalšího pokračování záměru zřejmě bylo zatím upuštěno. Existovala sice snaha o přípravu stavby obytné zóny na sousedních pozemcích Na rovinách, tedy již přímo v ochranném pásmu a v blízkosti historického městského jádra, ale ke konkrétním krokům nedošlo.

Jaké mohou přitom být skutečné dopady na město a jeho život nelze v současné době jasně stanovit. Jako naprostá nutnost se jeví zpracování sociálně ekonomické studie, ale ta spíše měla vlastnímu záměru předcházet.

ad 2.5 Společenská vůle k ochraně památky :

V případě Kutné Hory je jasná a trvalá. Nestalo se, že by ani v tomto sledovaném období došlo k jakémukoliv náznaku oslabení významu všeobecně uznávaného památkového celku, kterým bezesporu historické jádro Kutné Hory je.

ad 2.6 Právní stav a řídicí normy :

Samostatným, ale obecně platným problémem jsou známé a již dříve uváděné nedostatky zákona č. 20 z roku 1987 ve znění pozdějších předpisů. I přes veškeré oprávněné výhrady k legislativě nejsou ale jisté nedůslednosti v zákoně jediným problémem často ne zcela účinné ochrany kulturních památek v České republice. Dokonce je snad možno konstatovat, že i přes tyto sice zjevné nedostatky zákon o státní památkové péči je předpisem, který při naplnění potřebné vůle a při odpovídajícím personálním obsazení příslušných míst může být poměrně dobře vyhovující právní normou. Dosavadní dlouhodobá snaha o přípravu nového zákona měla dosti problematický průběh a v současné době lze jen stěží předvídat budoucí další vývoj.

Konkrétním problémem stávajícího dosud platného zákona je zejména skutečnost, že není ani nadále stanoven způsob, jakým má nakládat výkonný orgán památkové péče (úřady pověřených obcí a Krajské úřady v případě NKP) s vyjádřením odborné instituce (Národní památkový ústav). Stejně jako v předchozích letech, ani v roce 2008 sice nedošlo v případě Kutné Hory ze strany městského ani krajského úřadu k zásahům do tohoto odborného podkladu pro závazné stanovisko, ale podle zákona o státní památkové péči je takový způsob díky nevhodné formulaci stále možný. Stálým nebezpečím je i další nedostatek zákona, kdy závazná stanoviska nejsou časově omezena a není v nich uvedena povinnost oznámit včas zahájení vlastních prací pro výkon nutného dohledu, provedení dokumentace atd.

ad 4.2 Typy vlastnictví :

Ve sledovaném roce 2008 podle našich informací nedocházelo k rozsáhlejší změnám ve vlastnictví nemovitostí. Situace tak zůstává celkem ustálená a klidná. Existuje zde sice ještě několik objektů, u nichž je vlastnictví komplikováno nedořešenými vztahy nebo rozdělením mezi více osob, ale tyto případy jsou pouhými výjimkami.

Jak bylo konstatováno v předchozích zprávách, výrazným kladem zůstává skutečnost, že město si je vědomo svých povinností a nesnaží se zbytečně i přes jiné existující problémy svého nemovitého majetku zbavovat bez uvážení. Zejména u nejhodnotnějších objektů pak považuje toto obecní vlastnictví za důležité.

ad 4.3 Zdroje financování :

Není reálné předpokládat, že by mohla nastat situace, kdy by byla v úplnosti zajištěna dostatečná finanční potřeba na opravu a údržbu kulturních památek. V jistém smyslu takový stav mírného nedostatku může mít i pozitivní vliv, pokud vede k pečlivější úvaze o způsobu provedení konkrétních zamýšlených úprav a zásahů. Ve sledovaném období byly použité prostředky využívány většinou s rozmyslem. Rozhodně by však bylo vhodné, jak bylo již dříve konstatováno posílit příliv státních dotací do města, samozřejmě ale za předpokladu zvládnuté přípravy a kontroly jejich využívání.

ad 4.4 Plánování :

Stav plánování byl odpovídající, pokud se týká celkového nadhledu. Jak bylo stanoveno již v předchozích zprávách, vhodné by bylo se stejně aktivně zaměřit i na podrobné měřítko a vytvořit podklady pro detailní koncepci dalšího postupu v hlavních oblastech potřeb života města. Tato regulace je však velmi náročná a bude možno považovat za úspěch, pokud alespoň pro její zpracování v blízké budoucnosti budou vytvořeny podmínky.

ad 4.5 Spolupráce orgánů a organizací zabývajících se památkovou péčí :

Současný stav je i přes výše zmíněné nedostatky v platných předpisech dobrý a tato spolupráce je korektní. K jejímu dalšímu možnému zlepšení může přispět ještě užší kontakt při řešení jednotlivých problémů.

Dále by bylo vhodné dosáhnout toho, aby vlastník byl povinen včas informovat o chystaném zahájení prací podle příslušného úředního podkladu. Domníváme se proto, že by časová platnost závazného stanoviska podle zákona o památkové péči měla být omezena a zejména by v něm měla být uvedena povinnost oznámit s dostatečným předstihem, minimálně čtrnáctidenním, plánovaný začátek prací. Praxe je odlišná a tak díky přetížení památkářů pracujících v terénu může dojít k promeškání v podstatě nečekaného zahájení stavby a tím pádem také ke znesnadnění až znemožnění provést kompletní dokumentaci atd.

ad 4.6 Systém dotací vlastníkům památek :

Situace je v podstatě stejná jako v předchozím období. V Kutné Hoře se navazuje na dlouhodobou praxi dotační politiky, která je velice účinným nástrojem státní památkové péče. Je jasným argumentem zájmu společnosti o osud památky a tak i jednou z hlavních možností, jak ovlivnit způsob prováděných úprav. V tomto smyslu je zároveň třeba, aby byl systém finančních dotací pevně propojen s důsledným odborným dohledem a samostatnou úlohu zde má také osvěta.

Samostatným problémem je i nadále známá skutečnost, že možnost státních dotací se vztahuje pouze na objekty prohlášené kulturními památkami, tedy ve smyslu platné legislativy přímo jako kulturní památky chráněné. Dochází tak ke znevýhodnění ostatních vlastníků nemovitostí v lokalitě, přičemž nároky mohou být v některých případech až srovnatelné.

ad 4.7 Informační servis :

Nadále je zachována vysoká úroveň služeb v této oblasti. Udržení a provoz informačního střediska v tom vybavení a s takovou úrovní obsluhy je promyšlenou investicí, která se dlouhodobě musí kladně projevit na celkovém prospěchu města. Ačkoliv znamená jisté zatížení městského rozpočtu a návratnost vložených prostředků je pouze nepřímá, je zde i nadále chápán jeho význam. Významným ohodnocením této prospěšné služby je ocenění, udělené v roce 2007.

ad 5.1 Životní prostředí a přírodní vlivy:

V Kutné Hoře jsou v tomto smyslu nadprůměrně dobré podmínky a vývoj naznačuje další zlepšování. Neprojevuje se zde v současnosti žádný záměr, který by daný stav měl ohrozit. Přesto existuje určité nebezpečí, dané rozsáhlou těžbou v minulosti. Nelze podcenit rizika úniku škodlivých látek z podzemí a případné ohrožení obyvatelstva, ale jedná se o zatím blíže neurčené obavy. Sledování této oblasti z kvalifikovaných míst je ale pro zvládnutí situace nutné a je zde třeba skutečně aktivního přístupu vedení města.

ad 5.2 Stavební rozvoj a změna potřeb:

V posledních letech je stavební rozvoj celkem vyrovnaný. Také uplynulý rok byl již v tomto smyslu zcela standardní a tyto aktivity byly doprovázeny celkem dostatečně účinnými nástroji pro jeho regulaci.

Příprava první etapy výstavby továrny firmy Foxconn ale naznačila svým rozsahem a tempem, že město by mělo být připraveno i na možnost rozvoje v jiných dimenzích.

ad 5.3 Objekty nevyužité nebo využitě nevhodně :

Počet nevyužitých nebo nevhodně využívaných objektů není v případě Kutné Hory nijak alarmující. Odpovídá běžnému průměru v jiných sídlech a je důsledkem majetkových a jiných poměrů, v podstatě odráží vždy pouze přechodný stav.

Při zpracování přehledu nevhodně využitých objektů je ale pokaždé nutno konstatovat obtížnost určení, že některý konkrétní objekt je využíván skutečně špatným způsobem. Takový posudek není vždy zcela jednoznačný a nemusí být ani objektivní. K řadě městských

domů máme z hlediska vhodnosti účelu jejich stávajícího využití určité své připomínky, ale objektivně je nemůžeme považovat za zcela kvalifikované. Jedná se například o názor, zda je vhodné opakování obdobného provozu u téměř sousedících objektů, zda je určitý typ zařízení zastoupen ve městě nadbytečně nebo jestli do daného prostoru není vhodnější poněkud odlišná funkce. Kutná Hora ve sledovaném období rozhodně nebyla městem, kde by nevhodné využití objektů v historickém jádru bylo zásadním problémem. Potíž spíše spočívá v tom, jak již bylo výše uvedeno, že díky rezervám v rozvoji této památky je vlivem malého zájmu řada domů v atraktivní poloze, zejména jejich parterů, dosud nevyužívána. Podle našeho názoru se jedná o poměrně značný počet, náprava je možná pouze postupně a záleží přitom pouze na vlastnících těchto objektů.

ad 5.5 Složení a počet obyvatel :

Vývoj je zde poměrně pozvolný oproti některým jiným lokalitám v republice. Odliv původních obyvatel je zřejmě oproti předchozí době, zejména pak sedmdesátým a osmdesátým letům, již zcela zažehnán, vliv na tuto skutečnost má jistě i značná atraktivita Kutné Hory a nyní trvale zvýšený zájem o toto město. Není tak celkem pravděpodobné, že by zde hrozily vážnější problémy v narušení stávající přirozené skladby. Důležitým cílem tedy zůstává pouze požadavek na udržení bytů v historickém jádru města, které by mohly být vytlačovány jinými, finančně výhodnějšími funkcemi. Zatím se však nezdá, že by toto nebezpečí bylo akutní, trend v poslední době je spíše opačný.

Jakým způsobem se i v této oblasti projeví zmíněné vybudování závodu Foxconn s jeho předpokládanými ubytovny a sociálními zařízeními typu jeslí a mateřských škol nelze zatím dost dobře předpokládat.

ad 5.6 Úroveň vzdělání a zaměstnanost :

Problém zajištění dostatečného počtu pracovních míst je minimálně celostátní a stav v Kutné Hoře odpovídá průměrným hodnotám. Ovlivnění situace pouze z místa není reálné, nutná je zde spolupráce všech příslušných orgánů v rámci celého státu. Příznivou skutečností je, že tato sociální otázka je chápána vedením města jako jedna z jeho priorit.

Za v tomto ohledu poměrně krátké období sledování památky není možno přímo sledovat příslušnou tendenci, ale podle reálného předpokladu úroveň vzdělání ve městě stoupá a jeho obyvatelstvo se bude řadit do vyšších kategorií. Kombinace zvyšujícího se počtu kvalifikovaných pracovních sil a možností danými uplatněním v životaschopném a rozvíjejícím se turisticky navštěvovaném městě by měla být pro další vývoj příznivá.

ad 5.7 Zatížení turistickým ruchem :

Ve sledovaném období roku 2008, opět zcela stejně jako v obdobích předchozích zde nebyly zaznamenány žádné problémy z nadměrného zatížení turistickým ruchem a ani dosavadní vývoj nenaznačuje v této oblasti podstatnou změnu. Situace je oproti některým jiným turistickým centrům u nás i ve světě spíše opačná. Spíše je tedy třeba uvažovat o možných způsobech jeho posílení vzhledem ke zbytečně nevyužitým rezervám. Je škodou, že v tomto smyslu stále ještě není postupováno aktivněji a snad že tato oblast není více řízena nebo i nepřímo ovlivněna ze strany vedení města.

Nabídka pro návštěvníky města, pokud se týká přístupných památkových objektů i kulturních akcí, je ale celkem poměrně bohatá a ve sledovaném období byl opět zaznamenán

její podstatný nárůst. Projevuje se zde příznivě zejména skutečnost, že turistický ruch má v tomto městě skutečně dlouhou tradici. Přesto však dosud nedošlo ke změně nepříznivého stavu, kdy je tato proslavená lokalita v převážné míře cílem pouze jednodenních výletů a to především vypravovaných stále z Prahy. Je tedy stále téměř pravidlem, že s odjezdem posledního turistického autobusu se Kutná Hora stává až příliš klidným a tichým městem.

Není jistě vhodné přivolávat sem nadměrný ruch. Ten může mít silně negativní dopad a podle srovnání s jinými středisky, kde je zvykem delší pobyt návštěvníků, tomu tak v určitém ohledu i je. Současný stav se nám ale jeví jako nevyužití možností tohoto města. Důvodem budou zřejmě zažitá zvyklosti cestovních kanceláří i jednotlivých turistů, při bohatší a kvalitní nabídce by však muselo k určité změně dojít. Dosud však nic nenasvědčuje tomu, že by o promyšlené strategii pro změnu situace bylo vážněji uvažováno.

Obrat může nastat pouze tehdy, podaří-li se podstatné rozšíření nabídky orientované na udržení návštěvníka dalšími kvalitními službami. Tato snaha by se měla stát hlavním dlouhodobým cílem, vhodné by bylo připravit její reálnou koncepci. Nebude mít však smysl, pokud nebude přijata všeobecně, svoji nenahraditelnou úlohu zde má zejména soukromý sektor. Jeho podporu a přípravu vlastního strategického plánu ale může zřejmě zajistit pouze vedení města. Přednost ze strany možných návštěvníků je přitom v bohaté světové konkurenci turistických cílů dávána nabídce, která je původní a autentická, v tomto smyslu má Kutná Hora nezanedbatelnou šanci.

ad 5.8 Vývoj kriminality a zajištění bezpečí :

Stav je vzhledem k obdobným lokalitám poměrně příznivý. To však neznamená, že není nutné i nadále trvat na zvýšeném důrazu k zajištění bezpečí. Pokud se skutečně podaří dosáhnout nárůstu počtu návštěvníků, tento požadavek navíc ještě výrazně stoupne.

Jakým způsobem se zde může projevit dříve nepředpokládaný faktor, kterým je nově budovaný závod Foxconn s uvažovanou strukturou obrovského počtu pracovníků z naprosto odlišné kulturní oblasti a s těžko proveditelným úplným sociálním zařazením do stávající společnosti nelze v této zprávě odhadnout.

7.3 Záměry budoucí činnosti

Dosud není reálné takto přesně stanovit podrobné hlavní cíle. Na základě nutných budoucích analýz musí být připravena celková strategie a z ní následně jednotlivé úkoly odvozovány. V současných podmínkách a při daných zkušenostech zřejmě ale není možno předpokládat, že by takový postup mohl v dohledné budoucnosti přinést reálný výsledek. V podobném prostředí u nás alespoň neznáme odpovídající srovnání, kdy by se tato snaha skutečně zdařila.

7.4 Instituce odpovědné za realizaci

V prvé řadě se bude jednat o vedení města, tedy o Městský úřad v Kutné Hoře. Předpokládáme, že vzhledem k náročnosti budoucích úkolů pro rozvoj a ochranu jeho

historického jádra bude tento úřad využívat kromě vlastních kapacit ještě ve větší míře dalších subjektů, v nichž se bude odpovídajícím způsobem přímo účastnit, případně si zajistí jiné účinné mechanismy pro ovlivnění jejich činnosti.

Péče o kulturní památky je řízena a garantována podle platné legislativy Ministerstvem kultury České republiky, Národním památkovým ústavem, Městským úřadem v Kutné Hoře a Středočeským krajským úřadem.

Potřebná bude ale i výraznější účast odborných a vědeckých institucí a možno je předpokládat vznik dalších nestátních organizací se zaměřením na tuto oblast.

7.5 Harmonogram realizace

Dosud není stanoven.

7.6 Potřeby mezinárodní pomoci

Rovněž dosud nejsou určeny.

8. Přílohy

8.1 Fotodokumentace

1. celkový pohled na město od severu z vinice při silnici k obci Grunta, září 2008
2. pohled z věže Jesuitské koleje na západní část historického jádra města, srpen 2008
3. pohled z věže Jesuitské koleje na východní část historického jádra města, srpen 2008 (navazuje na předchozí snímek)
4. východní pohled z věže kostela sv. Jakuba, srpen 2008
5. pohled na Sedlec od silnice vedoucí na Kaňk, srpen 2008
6. pohled na město od kaple Božího Těla
7. pohled do údolí Vrchlice, srpen 2008
8. pohled od Vrchlice na stráň pod Jesuitskou kolejí, září 2008
9. pohled opačným směrem k chrámu svaté Barbory
10. prostor mezi chrámem sv. Barbory a kaplí Božího Těla s průhledem na město, říjen 2008
11. pohled z Ruthardské uličky k chrámu sv. Barbory, prosinec 2008
12. pohled od letní scény na část města s kostelem sv. Jakuba, říjen 2008
13. pohled od Vrchlice na chrám sv. Barbory a kostel sv. Jakuba, říjen 2008
14. hlavní průčelí chrámu sv. Barbory, říjen 2008
15. severní průčelí chrámu, srpen 2008
16. věž kostela Na Náměti, říjen 2008
17. kostel Panny Marie Na Náměti, jižní strana lodi v průběhu opravy, prosinec 2008
18. práce na úpravě prostoru před severním vstupem do kostela sv. Jakuba, srpen 2008
19. výsledná podoba úpravy, říjen 2008
20. horní část Václavského náměstí po dokončení úprav, červen 2008
21. detail kašny, říjen 2008
22. úprava cesty pod chrámem sv. Barbory, kácení stromů v horní části, listopad 2008
23. opravená dolní část této cesty, prosinec 2008
24. Piknerovo náměstí s nově osazenou sochou sv. Šebestiána, prosinec 2008
25. detail sochy ještě před ukončením restaurátorské opravy po přemístění, červen 2008
26. průjezd Vlašského dvora v nové úpravě, prosinec 2008
27. připravená torza sochy sv. Václava, originál a rekonstruovaná kopie, před instalováním na určené místo, listopad 2008
28. dům čp.10 na Dačického náměstí v průběhu celkové přestavby, červen 2008
29. stejný dům po dokončení, prosinec 2008
30. dům čp.11 na Dačického náměstí, celková oprava střechy a fasád, duben 2008
31. stejný dům po ukončení hlavních prací, prosinec 2008
32. dům čp.35 Pod Barborou, přístavba v zadní části po dokončení, listopad 2008
33. dům čp.44 Pod Barborou, stále ještě nedokončená stavba v prosinci 2008
34. bývalá továrna čp.52 ve Štefánkově ulici, při zahájení demoličních prací v listopadu 2008
35. dtto, dvorní strana, stav v prosinci 2008
36. budova soudu čp.58 na náměstí Národního odboje, zadní dvůr s opěrnou zdí během její opravy, červen 2008
37. dtto, sklepní prostory po opravě, stav v prosinci 2008
38. zahájení novostavby domu na parcele v koutě náměstí Národního odboje, prosinec 2007
39. dům čp.78 Vysokokostelská, srpen 2007
40. dům čp.79 Vysokokostelská ulice, říjen 2008
41. dům čp.83 Jakubská po celkové opravě, září 2008
42. dům čp. 136 v Husově ulici v průběhu dlouhodobé opravy, prosinec 2008
43. dům čp.138 v Husově ulici, zadní část s novou kamennou zdí, prosinec 2008
44. dům čp.139 v Husově ulici, zadní část parcely s novou zdí do uličky k Radnické, listopad 2008
45. dům čp.152 v Husově ulici po osazení dalších oken, listopad 2008
46. dům čp.172 Šultysova po opravě průčelí, listopad 2008
47. dům čp.179 na Václavském náměstí v průběhu celkové opravy a adaptace, říjen 2008

48. dům čp.205 v Hornické ulici v průběhu celkové opravy a adaptace, prosinec 2008
49. dům čp.216 v Bartolomějské ulici s novou střechou, prosinec 2008
50. dům čp.236 v České ulici během postupné celkové opravy, prosinec 2008
51. dům čp.238 v Rudní ulici v průběhu opravy a úprav, prosinec 2008
52. dům čp.240 v České ulici při opravě střechy, říjen 2008
53. dům čp.259 v Orelské ulici, úsek rekonstruované ohradní zdi, prosinec 2007
54. dům čp.269 v Hradební ulici s přístavbou v zadní části, prosinec 2008
55. dům čp.276 v Poděbradově ulici, úpravy v zadní části, duben 2008
56. novostavba domu na parcele vedle čp.327 Na Sioně, prosinec 2008
57. pokračování v novostavbě domu na Anenském náměstí, stav v prosinci 2008
58. dům čp.376 ve Vladislavově ulic po opravě fasády, říjen 2008
59. brána do zahrady u domu čp.379 na Palackého náměstí, prosinec 2008
60. dům čp.380 Libušině ulici při opravě střechy, listopad 2008
61. dům čp.381 v Libušině ulici v průběhu dlouhodobé přestavby, zadní část, prosinec 2008
62. dům čp.423 v Brandlově ulici po opravě střechy a přípravě pro využití podkroví,
listopad 2008
63. dům čp.443 na Jungmannově náměstí, zadní strana v průběhu opravy a adaptace, prosinec
2008
64. domy čp.453 a 454 v Čáslavské ulici před dokončením celkové opravy, listopad 2008
65. dům čp.459 Městské sady v průběhu celkové opravy a adaptace, listopad 2008
66. novostavba domu čp. 527 na Janském náměstí, stav v listopadu 2008
67. dům čp. 544 na Janském náměstí po opravě průčelí, prosinec 2008
68. dům čp. 557 v Roháčově ulici, stav v září 2008
69. dům čp.586 Komenského náměstí v průběhu celkové opravy, stav v listopadu 2008
70. novostavba domu čp.14 v Pobřežní ulici, mimo MPR, říjen 2008
71. sousední postupně dokončovaná novostavba čp.17, mimo MPR, říjen 2008
72. celková oprava domu čp.40 v Kremnické ulici, mimo MPR, listopad 2008
73. přestavba domu čp.45 v Kremnické ulici, mimo MPR, listopad 2008
74. dům čp.599 v Uhelné ulici, mimo MPR, po opravě střechy, listopad 2008
75. dům čp.622 Za octárnou, mimo MPR, stav v listopadu 2008
76. zahájení demolice domů čp.224, 292 a 433 křižovatce U Krupičků, Štefánkova ulice,
prosinec 2008
77. dtto
78. Hlavní průčelí katedrály Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci, listopad 2008
79. jižní strana, listopad 2008
80. Kutná Hora – Kaňk, rekonstruovaná výklenková kaplička, celková situace, prosinec 2008
81. dtto, detail, prosinec 2008

8.2 Doplňující údaje o městu:

Služby

V oblasti služeb působí cca 14 % podnikatelských subjektů v Kutné Hoře. V pohostinství a ubytování je zaměstnáno 3,4 % ekonomicky aktivního obyvatelstva Kutné Hory, v činnosti v oblasti nemovitostí a služeb pro podniky 4,1 %, v ostatních veřejných a osobních službách 5,1 % obyvatel (2001). Nabídka služeb se mírně rozšiřuje a odpovídá poptávce. Více na www.kutnahora.cz (Obchody a služby).

Obchody

V oblasti obchodu, oprav motorových vozidel a spotřebního zboží působí cca 40 % podnikatelských subjektů v Kutné Hoře a je zde zaměstnáno 10,9 % ekonomicky aktivního obyvatelstva Kutné Hory (2001).

Zdroj: Český statistický úřad.

Z hlediska dostupnosti pro obyvatele je obchodní síť dostatečná. Většina obchodů se spotřebním zbožím je soustředěna v historickém jádru. Nejvíce krámků se zaměřením na turisty je umístěno v Barborské ulici. Průběžně některé obchody zanikají a jiné vznikají, přitom roste především počet prodejen vietnamských obchodníků. Objevují se ovšem i luxusnější butiky či úzce specializované obchůdky a prodejny dárkového a upomínkového zboží. Aktuální nabídku lze nalézt na www.zlatestranky.cz.

V několika posledních letech vznikly v Kutné Hoře prodejny nadnárodních společností provozujících sítě supermarketů (Penny, Billa, Albert, Kaufland). Zdá se, že poptávka po tomto typu obchodů je zde již uspokojena, rozšíření je snad možné při dobrém výběru lokace (Žižkov).

Nabídku kamenných obchodů doplňují příležitostné trhy, oblíbené jsou především předvánoční trhy na Palackého náměstí.

Doprava

Kutná Hora je spojena s hlavním městem Prahou silnicí I. třídy č. 2 (Praha - Kutná Hora - Pardubice), která vykazuje poměrně malou intenzitu dopravy. Ve vzdálenosti asi 4 km od centra města vede mnohem více frekventovaná silnice I/38 (Mladá Boleslav - Kolín - Havlíčkův Brod - Jihlava).

Doprava ve vlastním městě není bez problémů, v dopravní špičce jsou některé křižovatky přetíženy (za 24 hodin tudy projede 10 000 – 15 000 vozidel). Také povrch vozovek v některých částech města je velmi špatný.

Délka místních komunikací je 110 km. Opravu a údržbu (včetně strojního čištění) komunikací a ploch ve městě i dopravního značení průběžně provádějí Technické služby Kutná Hora s.r.o.; v rozpočtu města na rok **2008** bylo na opravu a údržbu silnic vyčleněno přes 5,4 mil. Kč (viz www.mu.kutnahora.cz - Rozpočet).

Problémy v oblasti dopravy se snaží řešit *komise* Rady města „pro dopravu a dopravní systémy“. V těchto letech se řeší především dopravní situace na sídlišti Šipší, a to na základě dopravního generelu, zpracovaného firmou Highway Design Hradec Králové. Více na www.mu.kutnahora.cz (Sídliště Šipší).

Dále se pro zvýšení bezpečnosti provozu se připravuje výstavba kruhových objezdů - aktuálně U Krupičků (investorem je Ředitelství silnic a dálnic) a na Karlově (investorem Středočeský kraj).

Jako většina historických měst má Kutná Hora problémy s **parkováním**, především v centru. Poloha parkoviště přitom značným způsobem ovlivňuje pohyb chodců po městě.

Střed města je průjezdný pouze pro dopravní obsluhu a přilehlé parkovací zóny jsou za poplatek. Zájezdové autobusy mohou parkovat u kláštera Voršilek a u Jezuitské koleje (místo pro 12 autobusů a cca 40 osobních automobilů).

Obyvatelé s trvalým bydlištěm ve Vnitřním městě si mohou pořídit parkovací kartu za zvýhodněnou cenu.

Veřejná doprava:

městská hromadná doprava — 6 linek, zvýhodněné jízdné při použití předplatní čipové karty. Více na www.kutnahora.cz (Po Kutné Hoře).

autobusová doprava — silniční dopravní obslužnost města a okresu Kutná Hora zajišťuje firma Veolia Transport Východní Čechy a.s. (www.connex.cz). Město Kutná Hora přispělo na linkovou dopravu v r. **2008** částkou ve výši téměř 4 mil. Kč. V Kutné Hoře zastavují i dálkové linky jiných společností, vesměs s cílem v Praze. Spojení s Prahou je poměrně časté ve všední dny, ovšem o víkendech je spíše nedostatečné.

vlaková doprava — železniční stanice „Kutná Hora hlavní nádraží“ na trati 230 Praha – Havlíčkův Brod / Brno je vzdálena od centra cca 3 km (lze využít městskou dopravu nebo taxi), železniční zastávka „Kutná Hora město“ na lokální trati 235 Kutná Hora – Zruč nad Sázavou je vzdálena od centra cca 0,7 km — dopravu zajišťují České dráhy; intervaly vlaků se pohybují mezi 30 až 90 minutami.

Zdravotnictví

V Kutné Hoře je s ambulancí částí, poliklinika, záchranná a pohotovostní služba (od r. 2002 zrušena noční pohotovost), léčebna pro dlouhodobě nemocné, psychiatrická ambulance, dětské zdravotní středisko, protialkoholická poradna, středisko pro poradenství a sociální rehabilitaci, Okresní hygienická stanice a značný počet státních i soukromých ordinací lékařů. Více na www.kutnahora.cz (Zdravotnictví).

Kutnohorská nemocnice (www.nemkh.cz) v majetku města Kutná Hora byla původně jeho příspěvkovou organizací, ovšem rozpočet města dlouhodobě neúměrně zatěžovala - do provozu nemocnice šlo z rozpočtu města cca 40 mil. Kč ročně. Proto v říjnu 2007 Město prodalo 100 % obchodního podílu Nemocnice společnosti Medistyl-Pharma s. r. o. Nový provozovatel má nemocnici pronajatou na 10 let a město mu poskytuje určitou finanční podporu - v roce **2008** bylo z městského rozpočtu vyčleněno 5,5 mil. Kč na oddlužení nemocnice (pro srovnání: v roce 2005 činily výdaje na nemocnici přes 62 mil. Kč). Navíc město jako vlastník movitého i nemovitého majetku investuje do její rekonstrukce - v r. 2008 to bylo 12,5 mil. Kč, tj. celý předplacený nájem ze strany Medistylu (viz www.mu.kutnahora.cz - Rozpočet).

Poměrně aktivní jsou místní organizace, zaměřené na zdravotnictví.

Např. *Svaz diabetiků Kutná Hora* nabízí zájemcům pravidelná rehabilitační cvičení a plavání, rekondiční pobyty u moře či přednášky.

V Kutné Hoře rovněž působí *Oblastní spolek Českého červeného kříže*, mezi jehož aktivity patří např. bezpříspěvkové dárcovství krve, výuka a poskytování první pomoci, rekondiční

pobyty pro zdravotně oslabené děti, sociální činnosti, v případě potřeby i humanitární jednotky.

Školství

V Kutné Hoře se nacházejí následující školy: 9 mateřských škol, 4 základní školy, 1 základní umělecká škola, 2 gymnázia, 1 střední odborná škola spojená se středním odborným učilištěm (řemesel), 1 střední odborná škola spojená s vyšší odbornou školou (průmyslová), 3 speciální školy a 1 jazyková škola.

V Kutné Hoře funguje též Pedagogicko-psychologická poradna.

Od r. 2001 sídlí v Kutné Hoře regionální středisko středočeského Pedagogického centra, jehož posláním je péče o další vzdělávání pedagogických pracovníků a metodické poradenství.

Od poloviny 90. let 20. století funguje v Kutné Hoře Regionální Asociace učitelů angličtiny ČR při ICV a Jazykové škole v Kutné Hoře. Centrum poskytuje odborné poradenství a každoročně na jaře pořádá konferenci pro učitele jazyků o využití nových technologií, především počítačů a internetu, ve výuce cizích jazyků.

Každoročně organizuje Úřad práce Kutná Hora ve spolupráci s LANETE s. r. o. Veletrh učebních a studijních oborů na pomoc žákům základních škol.

Více na www.kutnahora.cz (Školství).

V městském rozpočtu na rok **2008** bylo na provoz mateřských škol vyčleněno 6,27 mil. Kč, na provoz základních škol 16,21 mil. Kč, na školní jídelny 3,96 mil. Kč a na základní uměleckou školu 1,47 mil. Kč - ve všech položkách tedy více než v roce 2007. Plánované investice do oblasti školství činily 6 mil. Kč (rekonstrukce MŠ Sedlec, družina ZŠ Kremnická) (viz www.mu.kutnahora.cz - Rozpočet).

Mateřské školy

Na území města se nachází 9 mateřských škol, z nichž osm tvoří příspěvkovou organizaci města (více na materskeskoly.kh.cz) a devátá má právní subjektivitu (více na www.mspohadka.net). Ve školkách je celkem 562 míst.

Základní školy

Od 1. 1. 2001 jsou školy přetransformovány na příspěvkové organizace. Ve všech základních školách je v provozu školní družina.

ZŠ *Žižkov / Kremnická* — má kolem 700 žáků, k dispozici je školní jídelna i družina, v osmém ročníku je zřízena třída pro žáky se specifickými poruchami učení — více na www.zszi.kutnahora.cz

ZŠ *Kamenná stezka* — navštěvuje ji kolem 300 žáků, nabízí již od 3. ročníku rozšířenou výuku jazyků, zaměřuje se na program výchovy ke zdraví — více na www.zsks.kutnahora.cz

ZŠ *Jana Palacha* — má kolem 450 žáků, každoročně otevírá třídu s rozšířeným vyučováním cizích jazyků — více na www.zsjp.kutnahora.cz

ZŠ *T. G. Masaryka* — škola má odloučené pracoviště v Malíně pro I. stupeň ZŠ — více na www.zstgm.kutnahora.cz

Základní škola a Praktická škola — poskytuje speciální vzdělání, součástí je zvláštní škola s přípravnou třídou pro nejmenší děti ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí, pomocná škola a dvouletá (střední) praktická škola — více na www.zvsjakspzspn.kutnahora.indos.cz

Základní umělecká škola Kutná Hora — má kapacitu 650 žáků, nabízí obor hudební, výtvarný, taneční a literárně dramatický — více na www.zuskh.cz

Střední školy

Gymnázium Jiřího Ortena — osmileté a čtyřleté gymnázium, jehož zřizovatelem je Středočeský kraj; od r. 1997 sídlí v moderní budově, vybavené mj. knihovnou, hudebnou, aulou, dvěma tělocvičnami, bazénem, saunou a soláriem (i pro veřejnost), bufetem a školní jídelnou; funguje zde divadelní i pěvecký sbor *Gaudeamus*, Klub mladých diváků, rozhlasová stanice *Rádio drát*, vychází školní časopis *Schola nostra*; škola nabízí kvalitní jazykovou výuku a množství mezinárodních aktivit; na podporu nadaných studentů zde existuje Nadační fond, u jehož zrodu stál profesor Dr. Ing. František Munk, kutnohorský rodák, absolvent kutnohorské reálky a významný českoamerický politolog a ekonom — více na www.gymkh.cz

Církevní gymnázium sv. Voršily — osmileté gymnázium, jehož zřizovatelem je Českomoravská provincie Římské unie řádu sv. Voršily; zahájilo činnost v r. 1993, je přidruženou školou UNESCO, nabízí výuku tří světových jazyků a individuální přístup k žákům v menším kolektivu — více na www.cgym-kh.cz

Vyšší odborná, Střední průmyslová škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky — škola, jejímž zřizovatelem je Středočeský kraj, navazuje na dlouholetou tradici odborného školství v Kutné Hoře a svým významem přesahuje rámec regionu; má moderní technické vybavení, včetně televizního studia, 120 počítačových stanic a pěti serverů; nabízí čtyřleté denní studium oborů Elektrotechnika a Informační technologie, VOŠ pak oborů Automatizační technika a Management elektrotechniky — více na www.vos-kh.cz

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště řemesel — největší učňovské zařízení v okrese; 1. 9. 2004 se sloučilo se SOŠ a SOU oděvním a nabízí tak tříleté nebo čtyřleté studium v celkem 21 oborech — více na www.sosokh.cz

S novým školním rokem 2008/2009 se na Gymnáziu J. Ortena a v SOŠ a SOU řemesel otevřely nové počítačové učebny a na Střední průmyslové škole víceúčelové sportovní hřiště.

Snahou příslušných institucí je též co nejúčelněji vyplnit volný čas dětí. Četné výchovné a zájmové programy připravuje především *Dům dětí a mládeže Dominik* — státní školské zařízení s právní subjektivitou. Nabízí zájmové kroužky a kurzy (sportovní, estetické, jazykové, hudební, technické, přírodovědné a jiné), organizuje též výlety, zájezdy, soutěže a tábory, o prázdninách i o víkendech, nabízí sportovní vyžití v prostorách DDM: stolní tenis, míčové hry, kulečnick, elektronické šipky, na hřišti kola, koloběžky, stolní tenis, míčové hry, houpačky a průlezy, pískoviště a dětské dopravní hřiště. Mimo internet jsou informace o nabízených akcích publikovány v letácích a dvouměsíčníku.

Od září 2005 funguje *Mozaika*, centrum pro volný čas v budově bývalé základní školy na Kaňku, kde ve spolupráci s DDM Dominik probíhají kroužky pro děti z této části Kutné Hory.

Také další kutnohorské organizace se podílejí na nabídce využití volného času dětí. Jako příklad lze uvést následující:

Oblastní charita Kutná Hora — jde především o projekt *Maják* (herna, kroužky, výlety a tábory, předškolní klub a doučování pro děti ze sociálně znevýhodněných či nepříznivých rodin) a *Domek* (nizkoprahové centrum na sídlišti, kroužky, tábory, doučování) — více na www.charita.kh.cz

Občanské sdružení Dítě a kůň — hipoterapie pro handicapované děti, jezdecký kroužek a letní jezdecká škola, exkurze pro školy, různé akce pro děti — více na www.diteakun.cz

Ochotnický spolek Tyl — provozuje Dětskou divadelní školičku v Tylově divadle, resp. od r. 2005 dětský odbor spolku

Městské Tylovo divadlo — pravidelně nabízí hry a programy pro děti; koná se zde Přehlídka dětského scénického tance či Dětská divadelní přehlídka

V r. 2008 byla rekonstruována, popř. nově zřízena dvě hřiště pro předškolní i větší děti (Třebišovská, Jana Palacha).

Sport a odpočinek

Obyvatelé Kutné Hory i její návštěvníci mohou ve městě využívat krytý plavecký bazén, venkovní koupaliště, fotbalový stadion, tenisové kurty, zimní stadion, bobovou dráhu, motokrosovou trať, kuželnu, několik fitness center, bowling centrum, střeleckou školu (Malín), moderní kynologické cvičiště (Na Rovinách), 12 hřišť a 8 tělocvičen.

Město Kutná Hora věnuje sportu velkou pozornost a každoročně uvolňuje z městského rozpočtu značné finanční prostředky na podporu sportovních aktivit a provoz sportovišť. V posledních letech se soustředí především na budování sportovního areálu „Na Klimešce“ v městské části Karlov. V současnosti se zde nachází krytý plavecký bazén, venkovní koupaliště s vodními atrakcemi, hřiště na plážový volejbal (vše v majetku města) a bobová dráha v soukromém vlastnictví. V plánu je dostavba zimního stadionu a vybudování letního amfiteátru, který by nahradil letní scénu v parku pod Vlašským dvorem; oba projekty zpracovala architektonická kancelář Ivan Kroupa architekti a celkové náklady by se měly pohybovat okolo 70 mil. Kč. Dosud bylo získáno na rozvoj areálu 35 mil. Kč ze státních i evropských dotací.

Na oblast tělovýchovy vyčlenilo město ze svého rozpočtu na rok **2008** přes 11 mil. Kč; plánovány byly i investice do sportovních zařízení ve výši 13,4 mil. Kč (zimní stadion, hřiště aj.). (Viz www.mu.kutnahora.cz - Rozpočet).

Při Radě města funguje *komise pro tělovýchovu a sport*.

V Kutné Hoře působí velké množství sportovních klubů, tělovýchovných jednot, oddílů a zájmových organizací, např.:

SK Sparta ČKD Kutná Hora, a. s. (www.spartakh.cz) — vznikl v r. 2000 spojením tří subjektů, akcionáři jsou ČKD K. Hora, Město K. Hora a nově vzniklé sdružení. Sportovní klub má mužské fotbalové družstvo A, B, 2 dorosty a dalších 6 mládežnických celků.

— *TJ Sparta Kutná Hora* — v oddílu Sport pro všechny (ASPV) cvičí ženy, rodiče a děti, děti předškolního věku i starší, včetně dětí se zdravotními potížemi (diabetes, vysoký, nízký tlak, obezita) — fotbal, kuželky, házená (hazena.sajp.cz), volejbal — TJ Sparta spravuje krytý plavecký bazén (otevřen denně, k dispozici je sauna, masáže, Fitness Studio) — jezdecký oddíl využívá areál na Karlově (www.tj Spartakutnahora.estranky.cz)

— *AFK Respo Kutná Hora* — fotbal, korfbal

TJ Sokol (založ. 1862, sokolové z Kutné Hory patří do župy Havlíčkovy) — cvičení v sokolovnách, basketbal (basket-kh.wz.cz), florbal, stolní tenis, oddíl Karate – Shotokan, 17. skautský oddíl Vydry (www.vydry.estranky.cz)

TJ Stadion Kutná Hora — lední hokej (www.hckh.cz, www.srsni.cz - v r. **2008** vstoupili do II. ligy), šachy — TJ Stadion spravuje zimní stadion (bruslení rodičů s dětmi, večerní veřejné bruslení, odpolední veřejné bruslení, dopoledne využívají stadion především školy)

TJ Elán — cvičení (děti, zdravotní cvičení, aerobik pro všechny), horolezectví

SKP Olympia Kutná Hora – Žižkov — atletika, stolní tenis, tábory pro děti (tabor-olympia.webnode.cz)

SK Valdman (www.efuture.cz/kickbox) — škola kickboxu

Viktoria Sedlec — fotbal (www.viktoriasedlec.com)

Auto-moto-klub Cyklotrial Kutná Hora — v posledních letech každoročně organizuje závody Mistrovství světa v cyklotriálu na Sioně za účasti úřadujících mistrů světa a s doprovodným kulturním programem v Kutné Hoře

Bike Club Kutná Hora (www.bikeclubkh.webgarden.cz) — občanské sdružení, které v Kutné Hoře pořádá závod Mistrovství ČR horských kol

Klub českých turistů - TJ Turista Kutná Hora (založ. 1893; www.tj-turista.cz)

TO mládeže *Zálesák Kutná Hora* (www.webpark.cz/tomzalesak)

Cykloturistický kroužek Kutná Hora (kola.fitis.net/old) — pořádá cykloturistické putování po ČR – prázdniny na kole a jiné akce

Klub lyžařů Kutná Hora (www.klcutnahora.cz)

HC Fernet Kutná Hora (web.quick.cz/hc.fernet) — kutnohorský amatérský hokejový tým

soukromá škola Vališ – Karate – Do (zal. r. 1990, www.karatevakado.cz) — víkendové semináře pro děti, letní soustředění, výchovné programy, pravidelný Zpravodaj

Fit studio J. Brachovcové — sportovní aerobik a jiné

taneční skupina mažoretek *PUNTO Kutná Hora* (zal. 1999) — vystupuje i v zahraničí

Junák - 3. skautský chlapecký oddíl „Féfo“ (skautkh.tym.cz)

Aikidó klub Kutná Hora (www.aikido-kh.wz.cz)

Bowling centrum Hit (bowling-kh.cz) — 8 profesionálních AMF drah, hraje se zde 1. liga, extraliga i jiné turnaje

Okresní nohejbalový svaz Kutná Hora – Kolín (op-kh-ko.wz.cz)

Okresní myslivecký spolek Kutná Hora (www.oms-kh.cz) — pořádá kurzy myslivosti, věnuje se práci s mládeží, dvakrát ročně vydává Hubertovy listy, organizuje různé kynologické akce, závody a soutěže ve střelbě

Český rybářský svaz (www.rybarikh.cz)

Český ovocnářský a zahrádkářský svaz

a jiné

Mezi pravidelné sportovní akce patří např.:

Kutnohorská latka — tyčkařská exhibice před Jezuitskou kolejí, více na

www.volny.cz/kutnohorska_latka

Český pohár horských kol / Kolo pro život / Kutnohorská padesátka České spořitelny — tradiční závod horských kol se startem a cílem v historické části Kutné Hory u Chrámu sv. Barbory, akce ze seriálu závodů České spořitelny, bohatý doprovodný kulturní program — v r. 2008 se závod nekonal, pro rok 2009 je opět v plánu

Memoriál Josefa Šnajdra v areálu TJ Sparta v KH-Karlově – jezdecké závody v parkurovém skákání

O kutnohorský groš — soutěž ve sportovním tanci dětských, juniorských a dospělých párů a formací ve standardních a latinsko-amerických tancích

O zlatou křídou — volejbalový turnaj pořádaný každoročně v Gymnáziu J. Ortena

Za malínským křenem — dálkový pochod

a jiné

V r. **2008** se mimo to konaly např. tyto sportovní akce:

Charitativní Bowlingový turnaj družstev, Velká cena města Kutné Hory pohybových skladeb, Mistrovství ČR 2008 v kuželkách (kategorie mužů), Městské hry 3. olympiády dětí a mládeže atd.

Asi nejúspěšnějším kutnohorským sportovcem v r. 2008 byl Jaroslav Kulhavý, závodník na horských kolech týmu Michelin - Specialized MTB Kutná Hora, mistr ČR 2008, který se zúčastnil olympijských her v Pekingu, kde obsadil 18. místo.

Podmínky pro život starších a handicapovaných lidí

Starým, nemocným a handicapovaným či sociálně slabým obyvatelům Kutné Hory pomáhá různou formou Město i množství nestátních subjektů.

V r. 2008 získal Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Kutná Hora z rozpočtu Města přes 10 mil. Kč, z toho téměř 6,4 mil. Kč činil příspěvek Města Pečovatelské službě, která je městskou příspěvkovou organizací, a 1,23 mil. Kč Oblastní charitě (viz www.mu.kutnahora.cz - Rozpočet). Město zřídilo též „Stabilní fond na podporu a rozvoj sociálních služeb na území města Kutná Hora“, který bude sloužit k poskytování půjček místním organizacím působícím v sociální oblasti.

Finance ve prospěch sociálně potřebných ovšem lze získat i z řad veřejnosti: např. v rámci Tříkrálové sbírky, kterou každoročně pořádá Oblastní charita se v r. **2008** v Kutné Hoře vybralo téměř 55 tisíc Kč.

V r. 2007 byl dokončen 1. *Komunitní plán Města Kutná Hora*, který by měl zlepšit a zefektivnit systém poskytování sociálních služeb v příštích třech letech. Projekt byl realizován v rámci Společného regionálního programu-Podpora sociální integrace v regionech a byl spolufinancován z Evropského sociálního fondu. Více na www.mu.kutnahora.cz (Komunitní plán).

Účelová zařízení sociální péče v Kutné Hoře:

Pečovatelská služba — pečuje o cca 700 občanů v průměrné věkové hranici 70 let, lidi s těžkým postižením nebo staré a nemocné, a to v celém regionu Kutná Hora; poskytuje služby trojího charakteru: 1) terénní péče – péče o občany v jejich domácnostech, 2) tři Střediska osobní hygieny – zájemci o služby (osobní hygiena, pedikúra, praní a žehlení) dochází do SOH, 3) Domovinka – zařízení pro denní pobyt starých a zdravotně postižených občanů, 4) tři *Domy s pečovatelskou službou*

Klub důchodců — založen byl r. 1964 a i v současnosti je dotován Městem, pro seniory je otevřen každý všední den; nabízí návštěvy divadel, výstav či historických památek, přednášky, promítání diapozitivů z ciziny, posezení s hudbou, hraní kulečníku, taneční odpoledne atd., oblíbené jsou zájezdy

Ústav sociální péče Barbora (www.domov-barbora.cz) — kombinovaný ústav pro mentálně postižené muže (56 míst) s domovem důchodců (71 míst); v r. 2003 byla dokončena jeho rekonstrukce a dostavba za cca 157 mil. Kč, kterou se zvýšil standard bydlení

Ústav sociální péče U Bartoloměje (www.uspubartolomeje.info) — příspěvková organizace Středočeského kraje, která poskytuje různé sociální služby lidem s mentálním postižením a jejich rodinám převážně z okresu Kutná Hora.

Neziskové organizace, zaměřené na pomoc starým, zdravotně postiženým nebo sociálně a jinak handicapovaným občanům:

Oblastní charita Kutná Hora — provozuje Azylový dům Přístav pro matky s dětmi, Centrum pro lidi bez domova, atd.; více na www.charita.kh.cz

Český Červený kříž — Oblastní spolek ČČK Kutná Hora provozuje nestátní zdravotnické zařízení „Domácí zdravotní péči Alice“, pořádá přednášky a výuku první pomoci, v ošacovacím středisku realizuje sociální výpomoc pro ohrožené skupiny obyvatel, pořádá letní rekondiční tábor pro zdravotně oslabené děti, aj.

Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí – Klub Sluníčko — sdružuje kolem 50 dětí z celého okresu (35 handicapovaných, zbytek zdraví sourozenci); cílem je poradenství, klubová činnost, integrace postižených dětí mezi zdravé; pořádá schůzky, výlety, různé akce pro děti

Občanské sdružení Dítě a kůň — hipoterapie pro handicapované děti, spolupracuje s ÚSP U Bartoloměje, více na www.diteakun.cz

Roska - Sdružení postižených roztroušenou sklerózou Kutná Hora — více na home.tiscali.cz:8080/roska_kh

Svaz postižených civilizačními chorobami — pořádá různé akce, semináře, výlety, zájezdy, rekondiční pobyty

Centrum pro zdravotně postižené Středočeského kraje

Svaz tělesně postižených — pořádá přednášky a besedy, rekondice na horách aj.

Občanské sdružení *DIGNO* — nabízí služby osobní asistence pro zdravotně postižené klienty v Kutné Hoře a blízkém okolí, více na www.digno.cz

Humanitární sdružení *Život 90* (se sídlem ve Zručí nad Sázavou) — pořádá zájezdy, přednášky, kurzy apod., zajišťuje projekt Areion (tísňové volání pro seniory a zdravotně postižené občany), provozuje informační centrum pro seniory Ž90

občanské sdružení *Povídej* (zal. r. 1998, linkaduvery.kh.cz) — jeho hlavním projektem je Linka důvěry a Centrum krizové intervence: telefonní krizová intervence, internetová linka, zajišťování psychologické a psychoterapeutické pomoci pro volající, mapování psychosociální sítě, program primární prevence na školách (přednášky, besedy), mediační služba

a další

Nově vzniklo v r. 2008 občanské sdružení *J.A.S.*, jehož cílem je podpora a pomoc osobám se zdravotním postižením v Kutné Hoře.

Veřejné instituce stále více vycházejí vstříc lidem různým způsobem handicapovaným. Např. Městská knihovna nabízí výběr knih prostřednictvím elektronického katalogu a roznáškovou službu, slabozrakým a nevidomým je k dispozici zvuková knihovna a speciální software na internetových stanicích. V blízkosti budovy knihovny jsou vyhrazena dvě parkovací místa pro tělesně postižené.

Zlepšuje se situace tzv. vozíčkářů a postupně se budují bezbariérové vstupy, např. v kulturních zařízeních (Městské Tylovo divadlo, Kino Svět, Městská knihovna), ale i ve školách (ZŠ J. Palacha). V této oblasti se angažuje kutnohorské občanské sdružení *Cesta životem bez bariér* (www.cestazivotembb.cz).

Město Kutná Hora v r. 2008 zaplatilo vybudování rampy pro tělesně postižené v bazénu TJ Sparta (viz www.mu.kutnahora.cz - Rozpočet).

V nově budovaných či přestavovaných veřejných budovách je bezbariérové prostředí již samozřejmostí – viz např. budova tzv. Lidky, kde sídlí část Městského úřadu a Státní okresní archiv.

4) Údaje o institucích, organizacích a firmách

Kutná Hora jako bývalé okresní město, nyní centrum územně samosprávného celku a obec s rozšířenou působností 3. stupně, je sídlem četných institucí, organizací a firem.

Podrobnější informace o státních i soukromých institucích a organizacích lze nalézt na internetu, např. na www.kutnahora.cz (Organizace a úřady).

Firmy:

Mezi největší podniky v Kutné Hoře (nad 100 zaměstnanců) patří především:

ČKD Kutná Hora, a. s. — čelný český výrobce odlitků a svařenců zahájil výrobu v r. 1967; dnes je plně privatizovanou akciovou společností a největším zaměstnavatelem v okrese Kutná Hora. Ve třech provozovnách (Kutná Hora, Chrudim, České Budějovice) má cca 2300 zaměstnanců (r. 2005). 85 % výrobků je nyní exportováno do více než 15 zemí (Volvo, Hitachi, General Electric, Caterpillar). Od r. 1995 po letech stagnace roste výroba v průměru o 12 % ročně, ze 47 % je přitom zaměřena na dodávky komponentů pro výrobu kolejových vozidel, které ČKD dodává do celé Evropy, USA i Kanady. V posledních letech byly investovány desítky milionů Kč do ekologie a informačních technologií. Modernizován je strojní park, obráběcí kapacity, lakovna aj. V dubnu 2002 byla uvedena do zkušebního provozu nová linka na výrobu slévárenských forem a jader – jedná se o největší výrobní investici (více než 20 mil. Kč) v novodobé historii slévárny. V posledních letech se rozvíjí obor dopravní techniky, především kolejových vozidel, a nahrazuje tak postupný útlum v oboru stavebních strojů. V r. 2001 výnosy poprvé v novodobé historii firmy překročily 2 miliardy Kč a stále stoupají. Pravidelně jsou organizovány odborné exkurze pro žáky a studenty odborných škol, Den otevřených dveří a funguje Klub přátel a seniorů ČKD Kutná Hora. Více na www.ckdkh.cz.

Philip Morris ČR a. s. (www.pmintl.cz) — dceřiná společnost stejnojmenné nadnárodní společnosti, která se částkou 420 mil. USD stala svého času největším zahraničním investorem v ČR a dnes zde kontroluje více než 80 % trhu s cigaretami; tabáková továrna, založená v prostorách bývalého cisterciáckého kláštera v Sedlci r. 1812, je nejmodernější ve střední Evropě. Firma každoročně věnuje cca 1 milion Kč na rozvoj kultury, sociální oblasti, opravu památek apod. v Kutné Hoře. Finanční podporu mohou subjekty z Kutnohorska získat např. v rámci projektu "Společný krok" nebo z Dobročinného fondu Philip Morris ČR (v r. 2008 rozděleno 400 tisíc Kč). Ekologický projekt „Zelené město“, zahájený v Kutné Hoře, byl v ČR pilotním a ujal se i jinde. Firma využívá památkově chráněný konvent v sousedství sedlecké katedrály (UNESCO) jako kanceláře a umožňuje jeho návštěvu i veřejnosti.

Pivovar Kutná Hora, a. s. — od r. 2000 je majitelem objektu pivovaru (bývalá tvrz Lorec) Město Kutná Hora. Výrobce piva je společnost Pivovar Kutná Hora s.r.o., která byla v říjnu 2002 začleněna do a.s. Drinks Union; v r. 2008 celou společnost koupil nizozemský Heineken. Kutnohorský pivovar se úspěšně účastní českých i zahraničních soutěží. V pivovaru se nyní vaří pivo značky Dačický a značky Lorec; mimo Českou republiku se prodává i v Německu, Švédsku, Itálii a Rusku. V areálu pivovaru se konají i různé kulturní akce - veřejnosti je tak zpřístupněn areál s památkově chráněnou barokní stavbou pivovaru a špýcharu. Více na www.beer.cz/kutnahora.

Ruko spol. s r. o. — výrobce spodního prádla. Více na www.ruko.cz.

Triant spol. s r. o. — výrobce stylového nábytku a schodů, značnou část produkce vyváží i do zahraničí. Více na www.triant.cz.

Obila akc. spol. — výrobce krmných směsí, obchoduje rovněž s rostlinnými výrobky. Více na www.agropol.cz.

Na okraji Kutné Hory, v místní části Karlov (Na Rovinách), byla připravena průmyslová zóna - developerem byla Investorsko – inženýrská a. s. Liberec (www.iias.cz).

V roce 2007 byla celá průmyslová zóna prodána jedinému investorovi - *Foxconn Technology CZ s.r.o.* Tato společnost, druhý největší výrobce výpočetní a komunikativní elektroniky na světě, zde téhož roku zahájila výstavbu areálu na výrobu PC komponent a LCD displejů.

Objemem vložených peněz (ve výši téměř tří miliard) šlo o druhou největší investici v ČR v roce 2007.

V první polovině roku 2008 byla v novém závodě zahájena výroba; celkový počet zaměstnanců by měl postupně dosáhnout až 5 tisíc.

V r. 2008 byl Zastupitelstvem města založen "Výbor pro investiční aktivity a rozvoj města Kutná Hora", jehož činnost spočívá v hledání možností rozvoje města Kutná Hora v návaznosti na investiční záměry spol. Foxconn Technology CZ s.r.o. a v rámci spolupráce s investory realizujícími své projekty v Kutné Hoře, možností využití dotací z fondů EU a dalších fondů i v oblasti zlepšení efektivnosti ve využití prostředků města Kutné Hory pro jeho rozvoj.

zprávu připravili : ing. arch. Jiří Mrázek, mgr.Petra Načeradská

Praha, Kutná Hora, duben 2009